

De første Jerseyavlere i Danmark

[[Forside](#)] [[Op](#)]

Medlemsliste Danmarks Jerseyforening 1902-1907.

Medlemsliste Danmarks Jerseyforening 1902-1907. [Medlemsliste+la Cours gårdbeskrivelser 1907] Ordnnet efter indmeldelsesår og amt]

Indmeldt 1902.

Hjørring amt, Horns herred, Råbjerg sogn.
Jørgen Larsen, Gårdbogård.

Gårdbogård ½ mil fra Ålbæk.

Dens nuværende ejer er hr. Jørgen Wendelbo Larsen, der er født i Roskilde 1851 og gift med Engeline Margrethe Thorn, født på Bornholm 1858.

Matr. nr. 1a m.fl. af Gårdbogård. Hartkorn 2-2-2-¼. Ejendomsskylden er 406.000 kr. Brandassurance for hovedbygning og avlsbygninger 220.000 kr, for besætning 64.000 kr, inventar 29.000 og avl 35.000 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 446.60 bidrag til amtsrepf. kr. 262.24. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. Landb., Besætn. inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 860 tdr. Id. deraf ager 60, eng 160, skov 200, hede 50, udtørret areal 400, have, park og gårdsplads 50 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Højmarken, der består af let sandmuldet jord, drives i en 8 marksdrift med: 1. halvbrak, 2. rug, 3. gul rundbælg, 4. rug, 5. roer, 6. vårrug 7. og 8. kløver og græs. Driften er for det udtørrede areals vedkommende ikke regelmæssig. Besætningen består for tiden af 160 køer, 80 stk ungvæg og kalve, 5 tyre, 16 heste, 8 plage og føl samt 2 trækstude. Sidste år solgtes ca. 150 fedesvin. Kvægbesætningen der vedligeholdes ved eget tillæg er af ren jerseyrace. Udbyttet var sidste år gennemsnitlig 5242 pd. mælk med 307 pd smør pr ko; mælken behandles af gårdens eget mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 7 karle, 5 piger, 8 daglejere og i roer og høst 10 mand ekstra.

Haven passes af 1 gartner

Gårdens faste maskiner driver ved damp.

Gårdbogård hovedbygning er opført 1893 af røde sten i hollandsk renæssancestil og forsynet med et smukt tårn. Avslængerne er alle meget gode og fortrinlig indrettede.

Til ejendommen hører 1 mindre gård og 6 jordløse huse.

Gårdbogård nævnes allerede 1335 da den tilhørte Henrik Nielsen, der overdrog gården til Vrejlev kloster. 1577 blev den af kongen tilskødet fru Karen Rønnov. I tidens løb ødelagdes markerne ganske af sandflugt, og ca 1660 var den gamle hovedgård, Gårdbogård delt i 4 gårde, Nørre Gårdbogårde og Søndergårdbogårde. I det 19. årh.s midte var den fordums betydelige større Gård Sø svunden ind til at indtage et areal af ca. 900 tdr. Id og 1854 påbegyndte lodsejerne udtørningsarbejder ved uddybningen af Knasborg Å, der dannede afløb for søen. Foretagendet mislykkedes til dels, og 1880 da den nuværende ejer af lodsejerne erhvervede retten til søens udtørring var der kun tørlagt ca. 250 tdr. land Ved Købet af Nørre- og Sønder-Gårdbogårde samlede den nuv. ejer atter Gårdbogård og blev således genopretteren af denne Danmarks nordligste herregård .

Tørlægningsarbejdet lykkedes ved omkring søen at grave en ca. 14000 alen lang og 6 alen bred kanal samt ved uddybning af Knasborg Å. Gården der af den nuv. besidder drives mønsterværdigt, er bekendt for sin besætning af jerseykvæg.

Hjørring amt, Vennebjerg herred, St. Olai sogn

Fuglsig,

Fuglsig ½ mil fra Hjørring.

Ejer Holten Lützhøft, født på Tandrup i Bedsted sogn og gift med Helga Lützhøft, født på Norsminde ved Århus.

Matr. nr. 1a m.fl. af Fuglsig. Hartkorn 18-7-3-1, tiendefri hovedgårdsjord. Ejendomsskyld er 140.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 25.620 kr., for avlsbygninger 38.457 kr., besætning 38.000 kr., inventar 23.100 kr. og avl 40.000 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 150.70. Bidrag til amtsrepf. kr. 775.34, Sidste år kommuneskat kr. 1289.80 Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb., besætn,inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 365 tdr. Id, deraf ager 321, eng 20, plantage, have og park og gårdsplads 24 tdr. Id 175 tdr. Id. er fraskilt hovedparcellens oprindelige areal (540 tdr. Id.) og bortsolgt med undtagelse af 30 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 7 marksdrift med 1. grønjordshavre, 2. brak, 3. vintersæd, 4 byg og roer, 5. havre, 6. og 7. kløver og græs. Agermarken er stærk lermuld med lerunderlag.

Besætn. består f.t. af 100 køer, 40 stk. ungvæg og kalve, 6 tyre, 18 heste, 8 plage samt 2 får. Sidste år solgtes 75 fedesvin. Kvægbesætningen er af blandet herkomst. Mælkemængden var sidste år gennemsn. ca. 4800 pd. pr. ko; den leveres til Ilbro mejeri. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 4 karle, 3 piger, 5 daglejere og i roer og høst polske arbejdere.

Fuglsig hovedbygning der består af 3 fløje i 1 stokværk, til dels omgivet af grave, er antagelig ca. 250 år gl.

Avlsgården ligger i meget betydelig afstand fra borggården, laden er meget gammel, kostalden består af to sammenbyggede længer, hvoraf den ene har muret hvælvinger og murede piller mellem hver bås. Hestestalden er opført 1907 af grundmur med ildfast loft og jernbjælker; den er tækket med tagpap.

Til ejendommen hører 5 huse til 7 familier; endvidere driver ejeren et teglværk med ringovn, moderne indrettet og med en årlig produktion af ca. 2 mill sten. Teglværket hører ikke under gården.

Fuglsig ejedes 1653 af Niels Kaas, 1657 af Henrik Lange og derefter af hans enke Hippolita Hahn. Efter deres sønners død, solgte arvingerne 1694 gården til jomfru Anne Lange, som 1705 afhændede den til generalmajor Chr. Georg v. Møstling, af hvem den atter blev solgt til Ingeborg Juel. Hun overdrog den til Hedevig Vind, der var gift med grev Holstein til Ledreborg, af hvem den 1742 blev tilskødet Claus Edv. Ermandinger, som straks overdrog den til Jens Sand, hvis arvinger solgte gården til Hans Andersen Brønnum. 1773 blev den ved auktion solgt til Christen Aagaard, der 1798 afhændede den til major Bülow, S. Richter og E. Müller. 1803 solgte Richter Fuglsig til landinspektør Schibsted, som 1812 afhændede den til M. Wodchou. 1814 solgte denne gården til Niels Bodilsen. Af senere ejere kan nævnes H.H. Degner, Schibsted, Treschow, der ejede den til 1851; efter ham gik den over til L. Lassen, som besad den til 1888; hans enke solgte 1893 gården til den nuværende ejer.

Thisted amt, Refs herred, Vestervig sogn

Vestervig Nedergård

Vestervig Nedergård 4¼ mil fra Thisted

Ejer: Laurits Theodor Sørensen, som købte den 1896. Hr. L. Th. Sørensen er født på Irup 1871 og gift med Clara Marie Rasmussen, født på Helgenæs 1874

Matr. nr. 1a m.fl. af Vestervig Kloster. Hartkorn 26-3-2-2½. Tiendefri hovedgårdsjord er arealet med undtagelse af 1-3-0-0 hartkorn. Der svares i præstetiende ca. 1½ td. byg.

Ejendomsskylden er 160.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 18.000 kr, for avlsbygninger og mølle 51.815, besætning 55.150 kr., inventar 8785 kr og avl 22.995 kr. Årlig ejendomsskyld skat 176 kr., bidrag til amtsrepf. kr. 405.62. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. Landb. Besætningen, inv. og avl i Thisted Amts Brandf. Det samlede areal udgør 257 tdr. ld, deraf ager 224, eng 3, hede 27, have og gårdsplads 3 tdr. ld. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 11 marksdrift med 1. grønlandshavre, 2. roer, 3. 6-rd. byg, 4. ¼ rug ¾ blandsæd, 5. roer og kartofler, 6. byg, 7. havre, 8.9.,10 og 11. kløver og græs. 8½ td. ld. er vedvarende græsgang. Jorden er god lermuld. Besætningen består f.t. af 60 køer, 80 stk. ungvæg og kalve, 3 tyre, 70 fedekreaturer, 12 heste samt 5 plage og føl.

Sidste år solgtes 268 fedesvin. Af kvægbesætningen er c. 40 stk jerseykøer. Mælken leveres til Vestervig mejeri. Det normale folkehold er 5 fodermestre, 1 stalddkarl, 1 forkarl, 1 elev, 5 karle, 1 dreng, 3 piger, 2 daglejere og i roer og høst 1 mand ekstra; desuden 1 havemand.

Gårdens faste maskiner drives ved vindmotor.

Vestervig Nedergård hovedbygning er opført 1838 af grundmur med tegltag. Avlslængerne er byggede efter brand 1905 af grundmur; de er meget smukke og velindrettede.

Til ejendommen hører en hollandsk vindmølle og 2 jordløse huse.

Det gl. Vestervig Kloster var bolig for kanniker af Augustinerordenen. Efter reformationen blev Vestervig Kloster et kgl. len. 1661 blev selve klosteret med tilhørende gods solgt til Jochum Irgens, hvis enke 1698 solgte ejendommen til Peder Nielsen Moldrup. 1731 oprettedes gården til et stamhus og forblev i slægten Moldrups besiddelse indtil 1799, da den ifølge kgl. bevilling på auktion blev solgt til justitsråd Poul Markussen. 1834 købtes gården af Søren Møller, der 1837 afhændede den til N. Stockholm og J. Breinholt, som delte jorderne mellem sig i Overgård og Nedergård. 1896 overdroges Nedergård til sidstnævntes søn, landstingsmand Christen Breinholt, af hvem den nuv. ejer købte gården. Da klosteret i 1838 nedbrødes, brugtes stenene til deraf at bygge Vestervig Overgård samt hovedbygningen på Vestervig Nedergård, hvis avlsbygninger var den gl. gårds avlsbygninger.

Vestervig Overgård: Den nuv. ejer Laurits Theodor Sørensen, som købte den 1905. Hr. Sørensen er tillige ejer af Vestervig Nedergård [se ovenfor].

Hjørring amt, Horns herred, Hørmested sogn

Vestermark,

Vestermark i Hørmested sogn 2 mil fra Hjørring

Ejer 1907 Jens Peter Jensen, som overtog den 1887. J.P. Jensen er født i Mosbjerg sogn 1858 og gift med Petrea Mathilde Pedersen, født på ejendommen 1864. Gården har været i familien Pedersens eje i en længere årrække.

Matr. nr. 2a m. fl.. Hartkorn 5-3-2-1½. Tiendefri hovedgårdsjord. Ejendomsskylden er 62.000 kr, Brandassurance for hovedbygning 20.000 kr, for avlsbygninger 20.000 kr., besætning, inventar og avl 52.000 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 68.20 Bidrag til amtsrepf. c. 140 kr. Sidste års kommuneskat 250 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm.

Brandf. f. Landb.; besætningen, inv og avl i Ålborg og Hjørring Amters Brandf. Det samlede areal udgør 182 tdr. Id., deraf ager 139 eng og kær 40, have og gårdsplads 3 tdr. Id.. Gården drives af ejeren
 Agermarken drives i en 7 marksdrift med 1. grønjordssæd, 2. rug, 3. roer og blandsæd, 4. havre, 5.6. og 7. kløver og græs. Engen er kultiveret. Agermakren er hovedsagelig letmuldet jord. Besætningen består f.t. af 60 køer, 27 stk. ungvæg og kalve, 3 tyre, 6 heste og 2 plage. Sidste år solgtes c. 150 fedesvin. Kvægbesætningen er hovedsagelig af jerseyrace. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 4500 pd. pr. ko. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 1 elev, 3 karle, 1 pige og 1 daglejer.
 Vestermark hovedbygning, der består af 2 fløje, er opført af grundmur i 1 stokværk og tækket med tegl. Avlsbygningerne er ligeledes grundmurede og tækkede med strå. Syd for gården ligger en hjælm
 Til ejendommen hører 1 jordløst hus.

Hjørring amt, Vennebjerg herred, Tornby sogn

Kjærsgård

Ugeskrift for Landmænd 1906.

Hovedgården Kjærsgård, Hjørring amt, Vennebjerg herred, Tornby sogn, 171/8 td. hk. med 265 td. l. hvoraf 10 eng og mose er af proprietær Nielsen solgt til hr. Jørgen Larsen, søn af godsejer Larsen, Gårdbogård. Besætning, avl og afgrøde medfølger. Købesummen er 150.000 kr.

La Cour 1907

Kjærsgård i Tornby sogn, 1¼ mil fra Hjørring.

Ejer Jørgen Larsen, som købte den 1906. Hr. J. Larsen er født i København 1881.

Matr. nr. 1a m.fl. af Kjærsgård. Hartkorn 17-3-01¼. Hovedsagelig tiendefri hovedgårdsjord. Der svares i tiende 6 tdr. korn. Ejendomsskylden er 124.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 21.235 kr., for avlsbygninger 58.765 kr., besætning 60.000 kr., inventar 7500 kr. og avl 32.000 kr. Årlig ejendomsskyld skat 124.30, bidrag til amtsrepf. kr. 338.12 Sidste års kommuneskat c. 980 kr. Andre afgifter c. 65 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb. Besæt., inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 560 tdr. Id., deraf ager 250, eng 3½, mose 5, græsningsklit 300, have og gårdsplads 1½ tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Af agermakren drives 130 tdr. Id. i en 8 marksdrift med 1. grønjordsbyg, 2. roer, 3. byg, 4. havre, 5.6., 7. og 8. kløver og græs. Resten drives i en 7 marksdrift med 1. spærgel, 2. rug, 3. hundegræs, 4. byg, 5. havre, 6. og 7. kløver og græs. I 1. drift er jorden dyb lermuld med lerunderlag og 1 2. drift sandmuld. Besætningen består f.t. af 90 køer, 70 stk., ungvæg og kalve, 5 tyre, 19 heste samt 5 plage og føl. Kvægbesætningen er af jerseyrace. Mælkemængden var sidste år gennemsn. 4202 pd. pr. ko; den leveres til Hjørring mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 6 karle, 1 husjomfru, 4 piger og 4 daglejere samt om sommeren 8 fremmede arbejdere.

Kjærsgård repræsenterer sig smukt med sine hvide mure og røde tegltage. Hovedbygningen er opført 1898, kostalden 1904 og et stort bygningskompleks, indeholdende vognporte og magasiner m.m. 1906. Den store lade og hestestalden er opførte 1878 og senere teglhængte.

På den til gården hørende ca. 300 tdr. Id store græsningsklit findes bygninger assucerede for 5900 kr, hovedsagelig indrettede til stalde og daglejerbolig; desuden hører til ejendommen endnu 1 daglejerhus, der er brandforsikret for 1260 kr.

Kjærsgård ejedes 1427 af Peder Mogensen, 1568 af Bjørn Kaas, med hvis sønne, den gik over til Albert Hostrup, som solgte den til Erik Høghs enke, fru Christence Dyre, der 1617 giftede sig med Jørgen Kruse, efter hvis død 1666 den tilfaldt hendes broderbørn. Senere blev en halvpart af gården solgt til Thomas Thomassen + 1705, hvis enke, Anne Pedersdatter Brønderslund, døde 1720, hvorefter sønnen Peder Thomsen, 1726 solgte denne halvpart til sin fætter, Peder Iversen, der 1728 afhændede den til ejeren af den anden halvpart i gården, Niels Kjær. 1759 blev den således atter samlede gård solgt til kommercør Jens Berg + 1790, hvis enke Anne Kjærulff, 1806 afhændede den til sønnen, Jacob Jørgen Berg, efter hvem den ved auktion blev solgt til E.H.B. Segelcke + 1856; derefter tilhørte gården P. Segelcke, H.P. Heidt, E. Bruun og Carl D. Nielsen, der solgte den til den nuv. ejer.

Hjørring amt, Vennebjerg herred, Ugilt sogn

Linderumgård

Linderumgård ligger 1½ mil fra Hjørring.

Ejer (1907) J.T. Hasselbalch, som overtog den 1898. J.T. Hasselbalch er født i Hjørring 1873 og gift med Kirstine Hasselbalch, født på Irup v. Hørdum 1877.

Matr. nr. 1a m.fl. af Linderumgård. Hartkorn 17-2-2-1 Tiendefri hovedgårdsjord. Ejendomsskylden er 110.000 kr, brandassurance for hovedbygning 18.690 kr., avlsbygninger 46.220 kr., årlig ejendomsskyld skat 121 kr., bidrag til amtsrepf., 335.48. Sidste års kommuneskat 458 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb. Det samlede areal udgør 440 tdr. Id., deraf ager 312, eng 50, skov og plantage 75, have og gårdsplads 3 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 7 marksdrift med: 1 ¾ grønjordsbyg og ¼ kartofler, 2. ¾ rug ¼ staldfoder, 3. roer, 4 byg, 5.6. og 7. kløver og græs. Engen er permanent græsgang. Besætningen består f.t. af 120 køer, 70 stk. ungvæg og kalve, 10 tyre samt 18 heste. Sidste år solgtes c. 50 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af

jerseyrace. Mælkemængden var sidste år gennemsn. 4953 pd. pr. ko; den leveres til Høgholt mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 3 piger, 10 daglejere og om sommeren 11 polakker; desuden en del malkekoner.

Linderumgård nuv. hovedbygning er opført 1861 af grundmur med tegtag. Avlsgårdens bygninger er opførte dels af grundmur og kampesten, dels af ege bindingsværk og tækkede med spån og tagpap.

Til gården hører 1 mose med tørveskær; der æltes årlig c. 1 mill. tørv.

Linderumgård tilhørte tidligere Stig Pedersen og hans søn, Niels Stigsen, med hvis datter den gik over til Otte Lunov; dennes datter, Else blev gift med Jens Pedersen, hvis søn, Christen Jensen ejede gården 1440; efter ham tilfaldt den hans søn, Stefan Christensen og dernæst dennes 2 søstre Karen, gift med Ulf Kalf, som 1506 solgte den ene part til Niels Høeg, og Anne, gift med Jens Steen, hvis søn Christen Steen, solgte den anden part til Mogens Jensen Vifferts enke, fru Karen Jensdatter, med hvis datter, Johanne Viffert, den gik over til Claus Iversen Dyre. Deres søn, Jens Clausen Dyre, efterlod gården til sin søn, Claus Dyre, hvis datter bragte den til Folmer Urne, som 1656 pantsatte gården til fru Sophie Brahe. 1665 blev Linderumgård udlagt til Erik Rosenkrantz, som 1681 solgte den til Laurids Madsen, hvis søn Henrik Bugge, ejede den 1688. Hans enke giftede sig med Anders Pedersen Brøndorph, som overdrog gården til Henrik Sørensen Kjærulf. Af senere ejere kan nævnes Chr. Ginckelberg. Sixtus Nicolai Cortsen + 1775, Ole Jørgensen Billeschou+ 1797, landvæsenskommisær Lindahl til 1803 og løjtnant J.F. Schiern. 1825 blev Linderumgård udlagt til Md. Billeschous dødsbo og derpå ved auktion solgt til C.F. Bang. Derefter har gården tilhørt Sønnichsen, løjtnant Biisgaard til 1881 og Bartholomæus Hasselbalch 1881-1898.

Viborg amt, Fjends herred, Kobberup sogn

Søvang A/S

Søvang med nærmeste station Højslev, 3/4 mil fra Skive og tilhørere aktieselskabet Søvang, som overtog den 1872.

Matr. nr. 1 af Søby Mølle. Hartkorn 5-3-0-0. Ejendomsskylden er 417.000 kr, deraf for Søby vandmølle 32.000 kr., brandassurance for hovedbygning 22.264 kr. , for avlsbygninger og to dampanlæg 175.032 kr., besætning 69.100 kr., inventar 31.300 kr. og avl 61.600 kr. Årlig ejendomsskyld skat 794 kr. Bidrag til amtsrepf. 140 kr. Sidste års kommuneskat 320 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb.; besæt., inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 1363 tdr. ld. Ejendommen drives af hr. inspektør Marinus Christensen, der er født i Hornum ved Løgstør 1877 og gift med Thyra Hansen, født i Haderslev 1881.

Agermarken drives i en 11 marksdrift. ca. 300 tdr. ld græs bliver solgt på roden ved auktion. Besætningen består f.t. af 200 køer, 120 stk. ungvæg og kalve, 10 tyre, 20 fedekreaturer, 26 heste, 6 plage og føl samt 30 får og lam. Sidste år solgtes ca. 130 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er dels af jydsk race og dels af jerseyrace. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 5000 pd pr. ko; den leveres til Højslev andelsmejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 2 fodermestre, 2 forkarle, 15 karle, 3 piger, 15 daglejere og i roer og høst 8 mand ekstra.

Gårdens faste maskiner drives ved damp.

Søvang Avlsgård samt arbejderboliger ligger i den nordlige side af det udtørrede søareal, Tastum sø, op mod Højslev station. Gården består af 4 længer, opførte af grundmur tækkede med tagpap og bølgeblek. S.Ø. for gården ligger en trælade, i hvis nordlige ende der er magasin i 3 etaget. I sydlige side af det udtørrede areal ligger Søvangs Sønderhald, bestående af en kostald med plads til 100 køer, beboelse og hestestald, samt to arbejderboliger, alt af grundmur, tækket med tagpap og bølgeblek.

Selskabet ejer desuden Søby vandmølle med avlsbygninger (brandassurance for bygningerne 30.977 kr.) Møllen er bortforpagtet.

Tastum Sø blev udtørret 1869 af entreprenør Jørgen Larsen og fhv. digeinspektør i Slesvig , kammerråd Grove.

Ved udtørringen benyttes en dampmaskine 50 H.K. samt en vindmølle, som begge trækker 3 snegle, der tilsammen tager ca. 1100 tdr. vand i minuttet. Dampmaskinen arbejder ca. 2500 timer om året.

Hjørring amt, Hvetbo herred, Jetsmark sogn

Mosegård

Nærmeste station Åbybro, 3½ mil fra Nr. Sundby.

Mosegård bortforpagtet til en hr. Peter Hansen, Villadsen nævnes ikke.

Ålborg amt, Kjær herred, Vadum sogn

Bjørnum

Nærmeste station Hvorupgård, 1 mil fra Nørre Sundby

Ejer: greve Chr. v. Platen-Hallermund, født 1850, overtog Bjørnum 1905 efter løjtnant Niels Brüel.

Matr. nr. 5a m.fl. af Bjørum. Hartkorn 18-3-3-2½. Der svares i tiende c. 315 kr. Ejendomsskylden er 164.570 kr. Brandassurance for hovedbygning 35.165 kr., for avlsbygninger 77.935 kr., besætning, inventar og avl 130.500 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 181.03. Bidrag til amtsrepf. c. 345 kr. Sidste års kommuneskat 1129 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb.; besætn., inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 514 tdr. Id, deraf ager 437, eng 9, skov 50, veje, vandløb og hegn 8, have og gårdsplads 10 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Ageren drives i en 8 marksdrift. 50 tdr. Id. er permanent græsgang. Jorden er lermuld med lerunderlag. Besætningen består f.t. af 110 køer, 90 stk ungvæg og kalve, 7 tyre, 19 heste, 11 plage og føl samt 11 får. Sidste år solgtes c. 700 månedsgrise. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er dels af jerseyrace og dels af jydsk race.

Mælkekængden var sidste år gennemsn. c. 5000 pd. pr. ko; den leveres til Nørre Sundby mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 4 røgttere, 2 elever, 6 karle, 3 piger, 7 daglejere og i roer og høst 8 fremmede arbejdere.

Gårdens faste maskiner drives dels ved damp og dels ved vindmørtor.

Bjørum hovedbygning er meget anseelig, opført i 2 stokværk med 2 sidefløje i 1 stokværk, alt af grundmur med tegltag. Avlsgården ligger øst for borggården.

I haven ligger en gartnerbolig

Til ejendommen hører 5 jordløse huse

Skoven står i forbindelse med den store smukke have.

Bjørum har antagelig hørt under Rødslet. 1857 købte Brønners gården af Benthin. Efter ham overtoges den af Gleerup til Vang, der 1866 afstod den til sin svigersøn, jægermester Westrup, efter hvem den overtoges af Landmandsbanken, der 1897 solgte den til løjtnant Brüel, hvorefter denne 1905 afhændede den til den nuværende besidder.

[NB: Brüel havde 1904 uheld med besætningen, såkaldt "vildtsyge", omtales i tidens presse].

Århus amt, Vrads herred, Åle sogn

Lykkebjerg v. Ole Troelsen

Nærmeste station Rask Mølle, 3 mil fra Horsens.

Dens nuværende ejer Ole Troelsen, som overtog den 1893 efter moderen, er født på Lykkebjerg 1862 og er ugift. Af tidligere ejere kan nævnes Troels Andersen, hvis slægt gården tilhørte i en lang årrække. Han efterlod den til sønnen, Niels Troelsen 1814-48, og denne til sin søn Troels Nielsen (1848-86)

Matr. nr. 10a m.fl. af Åle. Hartkorn 6-4-1-2. Af tiender svares præstetiende af 5 tdr. korn. Ejendomsskylden er 50.000 kr, brandassurance for hovedbygningen 9000 kr, for avlsbygningerne 20.000 kr., besætning 14.525 kr., inventar 3050 kr. og avl 8100 kr. Årlig ejendomsskyld skat 55 kr. Bidrag til amtsrepf. 93.34 Sidste års kommuneskat c. 200 kr. Bygningerne er forsikrede i Wistofts Brandkasse; besæt., inv. og avl i Vejle Amts ældre Brandforsikring. Gårdens samlede areal udgør 120 tdr. Id, deraf ager 81½, eng 25, skov 10, veje 1½, have og gårdsplads 2 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Af agermarken drives 30 tdr. Id. i en 7 marksdrift med: 1. grønjordshavre, 2. roer, 3. byg, 4. staldfoder, 5. roer, 6. havre, 7. kløver og græs. 21 tdr. Id. i en 8 marksdrift med: 1. grønjordshavre, 2. roer, 3. byg, 4. rug, 5. roer, 6. havre, 7. og 8 kløver og græs. Endvidere 11 tdr. Id. i en 7 marksdrift med: 1. brak, 2. rug, 3. kartofler, 4. havre, 5.6. og 7. kløver og græs. 3½ td. Id. er udlagt med lucerne. Resten af agerjorden henligger i 3 indhegninger som permanent græsgang. Af stalddg. anvendes i 1. driftsplan til roer. c 25 læs og til udlæg c. 10 à 12 læs; i driftsplan 2. til roer 15 à 20 læs og til udlæg 12 à 15 læs pr. td. Id. - Ajlen bruges til græs, roer, staldfoder og rug. Kunstgødning gives til rug og til udlæg med 200 pd. 18 pct. superf. pr. td. Id. og til engen 300 pd. Thomasmel og 200 pd. 37 pct. kali. Jorden er meget uensartet, både god muld-, ler- og sandjord. Gennemsnitsudbyttet er c. 15 fold. Besætningen består f.t. af 50 malkekøer, 25 stk. ungvæg og kalve, 1 tyr, 6 heste og 2 plage og føl. Sidste år solgtes 127 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes hovedsagelig ved eget tillæg og til dels ved indkøb af køer; besætningen består af rødt fynsk, jydsk og jerseykvæg. Mælkekængden var sidste år gennemsnitlige 6517 pd. pr. ko; den leveres til Åle Andelsmejeri. Det normale folkehold er 1 fodermester, der har røgt og malkning i enterprise, 1 forkarl, 2 karle, 3 piger, 1 daglejer og i roer og høst 1 mand ekstra.

Lykkebjerg ligger på toppen af en bakke af samme navn og gør et hyggeligt indtryk ved sine meget smukke plantninger og sin kønne have. Gården er nybygget, opført 1886-88 og udflyttet fra Åle by, fra hvilken den ligger i en afstand af c. 1000 alen. Hovedbygningen, som ligger i NØ og SV er grundmuret med skifertag og rummer foruden en stor, smuk entré en meget smuk og vel vedligeholdt 6 værelses lejlighed. Laden, som ligger lige over for hovedbygningen, er grundmuret med stråtag, medens begge sidelængerne, med hvilke den er sammenbygget, ligesom svinestalden er tækkede med tagpap. I den ø. længe hvor hestestalden er beliggende, findes indkørselsporten til gården, medens kostalden findes i den v. længe, fra hvilken svinestalden er udbygget mod SV fra den ende, der ligger hovedbygningen nærmest. Ca 30 alen NØ for laden ligger et stråetakt stolpelade. Mellem hovedbygningen og begge sidelænger er der smukt opførte tækkede brandmure. Ved den udvendige side af den ø. længe findes et bræddeskur med materielkammer.

Haven, som ligger SØ for hovedbygningen strækker sig op mod svinestalden. Den er nydeligt anlagt, med en smuk blodbøg uden for havestuedøren og mange prydbuske og

frugttræer. En lang smuk elmeallé fører fra vejen op til gården. Fra højdepunkterne i marken er der en prægtig udsigt særlig imod s. ud over Gudenådalene. Skoven, der hovedsagelig består af gran og fyr, ligger c. 1/3 mil NV for gården.

Svendborg amt, Langelands Nørre Herred, Tranekær sogn.

Korsebølle

1/4 mil fra Tranekær.

Ejer: Grevskabet Langeland.

Matr. nr. 1a m.fl. Hartkorn 59-2-0-1¼. Der svares i tiende c. 320 kr. Ejendomsskylden er 370.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 8250 kr., for avlsbygninger 81.247 kr., besætning 120.144 kr., inventar 90.821 kr. og avl 89.135 kr. Årlig ejendomsskyld skat 407 kr. bidrag til amtsrøpf. kr. 687.33 kr. Sidste års kommuneskat c. 530 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb., besætn., inv. og avl i Det fynske Brandassurance-selskab. Det samlede areal udgør 630 tdr. ld, deraf ager 500, eng 124, have, park og gårdsplads 6 tdr. ld. Avlsgården er bortforpagtet til O. Fabricius, der er født på Korsebølle 1870 og gift med Aug. F. Esbensen, født i København 1873. Forpagtningen, der er 1-årig, omfatter hele gårdens areal. Afgiften er c. 17000 kr i alt og svares dels i sæd. Forpagteren ejer besætning og inventar med undtagelse af c. 50 køer. Agermarken drives med følgende sædskifte: 1. grønjordssæd, 2. brak (delvis benyttet), 3. vintersæd, 4. roer, 5. byg, 6. havre og derefter kløver og græs. En mark dyrkes med lucerne. Besætningen består f.t. af 270 køer, 80 stk. ungvæg og kalve, 10 tyre, 7 fedekreaturer, 40 heste, 3-4 plage og føl samt 2 får. Sidste år solgtes c. 350 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af rød dansk race med undtagelse af 60 stk. malkekøer, 10 stk. ungvæg og 3 tyre af jerseyrace. Mælken leveres til Tranekær mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 gartner, 2 fodermestre, 1 forkarl, 4-8 elever og karle, 6-12 piger og 10-14 daglejere samt i roer og høst, c. 15 ekstra polakker.

Korsebølle, der blev oprettet i årene omkring 1719 og 20 af byen Korsebølle, idet hele denne by, der var på en halv snes gårde, afbrødes og oprettedes til en mejerigård. Gårdens bygninger såvel hovedbygning som avlsbygninger, står alle for ombygning; 1905 opført kostald og hjælm efter samme princip som nybygningerne på Pæregård og Grønslettegård. Kostalden er 55 alen bred og 70 alen lang med 8 rækker køer og 4 fodergange på langs med stalden og en tværgang. Fodergangene har alle døre ud til køreloen i et halvtagshus mellem kostalden og hjælmen. Vandbeholder, roehus, røgterkamre og redskabshus er anbragte i kostalden ud mod køreloen. I den ene ende af hjælmen er der 4 magasiner over hinanden. Det underste har cementgulv, de øvrige bræddegulv. De to underste magasiner når ikke over hele husets bredde, men dette afgiver tillige plads til tærskværk og halmpræsser. Kornet føres ved en elevator fra tærskværket op til bygningens tag, hvorfra det i render ledes på plads til forskellige magasiner samt til mølle og knuseværk, der tillige med de øvrige maskiner, kagebrækker osv. trækkes af en fælles aksel, der kan drives ved damp- eller hestekraft efter behag. Det påtænkes at indlægge elektrisk drift og lys. Selve hjælmen bæres af skrå sidestøtter.

Den smukke, store, gamle have indeholder en mængde frugttræer.

Præstø amt, Bårse herred, Allerslev sogn.

Overdrevsgården

½ mil fra Præstø.

Den nuværende ejer er Vallentin Olsen Rasmussen, som overtog den 1886 efter sin fader. V.O. Rasmussen er født på ejendommen 1856 og gift med Emma Henriette Augusta Mørkeberg, født i Præstø 1859.

Matr. nr. 3a m.fl. af Ammendrup. Hartkorn 14-2-0-1¼. Der svares i tiende c. 30 tdr. korn. Ejendomsskylden er 90.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 12.000 kr., for avlsbygninger 19.770 kr., arbejderhus 1800 kr., besætning 22.000 kr., inventar 7500 kr. og avl 19.000 kr. Årlig ejendomsskyld skat 99 kr. Det samlede areal udgør 150 tdr. ld, deraf ager 144, hegn og veje 2, skov 1¼, have og gårdsplads 2 3/4 td. ld. Gården drives af ejeren.

Af agermarken drives 142 tdr. ld, i en 9 marksdrift med: 1. halvbrak, 2. hvede og rug, 3. roer, 4. bygg, 5. kløver og græs, 6. grønjordhavre, 7 ½ roer ½ staldfoder, 8 blandsæd, 9 sneglebælg og rajgræs. Resten dyrkes med lucerne. Besætningen består f.t. af 58 køer, 20 stk ungvæg og kalve, 3 tyre, 10 heste, 6 plage og føl samt 15 får og lam. Sidste år solgtes ca. 70 fedesvin. Kvægbesætningen er dels af jerseyrace, dels af rød dansk race. Det normale folkehold er 1 arb. forvalter, 1 fodermester, 1 elev, 2 karle, 2 piger, 3 daglejere og om sommeren 4 polakker; desuden 3 koner til malkearbejdet.

Overdrevsgårdens hovedbygning er opført af grundmur med tegltag. Avlslængerne er af egebindingsværk med rørtage.

Til ejendommen hører 1 jordløst hus.

Præstø amt, Møenbo herred, Kjeldby sogn

Landsledgård

3/4 mil fra Stege

Den nuværende ejer er A.L. Henriques, er født i København 1861 og gift med Agnes Bendix.

Matr. nr. 9a m.fl. Hartkorn 28-3-2-2-. Der svares i tiende c. 66 tdr. korn. Ejendomsskylden er 148.460 kr. Brandassurance for hovedbygning 29.680 kr., for avlsbygninger 65.857 kr., besætning 38.560 kr., inventar 18.000 kr og avl 39.000 kr Årlig ejendomsskyld skat kr. 163.31. Bidrag til amtsrepf. 290 kr. Det samlede areal udgør 232 tdr. Id, deraf ager 200, eng 12, kær, fælles og mose 4, skov 6, veje, byggegrunde og mergelgrave 7, have og gårdsplads 3 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Af agermarken drives 160 tdr. Id i en 6 marksdrift og 30 tdr. Id. i en 4 marksdrift. 10 tdr. Id. dyrkes med lucerne. Jorden er hovedsagelig lermuld med lerunderlag. Besætningen, der agtes forøget til c. 100 køer, består f.t. af 55 køer, 45 stk ungvæg og kalve, 3 tyre, 13 heste samt 4 plage og føl. Kvægbesætningen, der er af jerseyrace, er påbegyndt indkøbt fra Jersey 1902-03.

Landsledgård hovedbygning er opført af grundmur med skifertag. Avlslængerne, der er gode og velindrettede, er byggede af grundmur . - Gården ejer 1/4 af Kjeldby kirketiende. Til ejendommen hører i vindmølle, der er bortforpagtet, samt 5 jordløse huse.

Maribo amt, Lollands Nørre herred, Købelev sogn

Marbækgård

11 km fra Nakskov.

Nuværende ejer Peter Andreas Nielsen som overtog gården 19. juli 1893, er født i Vester Kippinge skole 29. marts 1856 og gift med Karen Nielsen, født på Lundemose på Fejø 29. november 1867.

Matr. nr. 4a m.fl. af Rolykke. Hartkorn 7-7-1-2. Ejendomsskyld 42.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 6.720 kr., for avlsbygninger 10.904 kr., for et lejehus 1.360 kr. Gårdens samlede areal 56 tdr. land, deraf ager 54½, have og gårdsplads 1½, Agermarken drives i en 8 marksdrift med 1 foderaffrøde (deraf 2 tdr. Id med sukkerroer), 5 kornafgrøder (deraf c. 2 tdr. Id. med turnips) og 2 græsmarker. Jordens bonitet er god, dyb muld på lerunderlag. Der holdes 20 malkekøer, 8 stkr. ungvæg og kalve, 2 tyre samt 4 heste. Sidste år solgtes c. 20 fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk race parret med jerseytyr, vedligeholdes hovedsagelig ved eget tillæg.

Marbækgårdss ældste kendte ejer er Hans Rasmussen Krag, der 13. decbr. 1847 overdrog gården til sønnen Peter Heje Hansen; han døde 28. aug. 1877, hvorefter enken overtog gården, som hun senere solgte til den nuværende ejer, der da var ejer af Fællesmejeriet Fejø.

Oprindelig lå gården inde i Rolykke by, men udflyttedes 1856 til sin nuværende plads. 1 km længere mod øst, hyggelig omgiven af have og plantninger. Den anselige hovedbygning, der ligger i østsiden af gårdspladsen er bygget i grundmur med stråtag. Avlsbygningerne er opførte i bindingsværk og bærer stråtage. Markerne ligger samlede omkring gården, der har navn efter et bækløb, som løber gennem markerne.

Hjørring amt, Horns herred, Tolne sogn

Skårupgård

13/4 mil fra Frederikshavn.

Dens nuv. ejer er J. Westengaard, som overtog den 1894. J. Westengaard er født på Knivholt 1860 og gift med Alexandra Larssen, født på SLudstrup 1862.

Matr. nr. 1a m.fl. af Skårupgård. Hartkorn 14-1-0-1¼. Tiendefri hovedgårdsjord. Ejendomsskylden er 76.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 16.200, for avlsbygninger 37.800 kr., besætning, inventar og avl 78.900 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 83.60, bidrag til amtsrepf. kr. 284.08. Sidste års kommuneskat kr. 782.42. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb.; besætn., inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 700 tdr. Id, deraf ager 237, eng 60, mose c. 10, skov og plantage 300, hede c. 90, have og gårdsplads 3 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Af agermarken drives 150 tdr. Id i en 7 marksdrift med 1. brak, 2. vintersæd, 3. roer og kartofler, 4. havre, 5.6. og 7. kløver og græs. Resten , som det er meningen at beplante, drives for sig. Besætningen består f.t. af 70 køer, 30 stk. ungvæg og kalve, 2 tyre, 10 heste og 10 plage. Sidste år solgtes c. 70 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af jerseyrace. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 5200 pd. pr. ko; den leveres til Skærum mejeri; der medgår 17.0 pd. mælk pr. pd. smør. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 3 karle, 4 piger, 2 daglejere og i roer og høst 4 polakker; desuden 1 skovfoged.

Gårdens faste maskiner drives ved petroleumsmotor.

Skårupgård hovedbygning , der består af en hovedfløj og to sidefløje er opført i 1 stokværk af grundmur med tegltag. Laden, der er bygget af bindingsværk med usædvanlig svært egetømmer, er meget gammel. Hestestalden er opført dels 1881 og dels 1886. Kostalden, der er nybygget, er forsynet med jernbjælker og hvælvet loft.

Til ejendommen hører 4 jordløse huse, for hvilke bnrandsassurance er 5500 kr.

Skårupgård blev før 1558 af Poul Vinter overdraget til hans søstersønner, Christen og Jens Christensen. 1568 ejedes gården af Chrf. Pedersen. I det 17. årh. lagde kapt. Jørgen Orning, + 1644, en del jord ind under hovedgården. Hans enke og døtre arvede gården efter ham. Senere overtoges den af Mogens Krabbe, hvis broder, Otto Krabbe 1687 solgte den til Rasmus Jørgensen. 1693 blev den af Christen Lauridsen tilskødet Otto Arenfeldt, og var derefter forenet med Lerbæk, indtil den 1795 af Marcus Gøye Rosenkrantz blev solgt til Bo Møller, der 1799 afhændede den til Peder Hansen Milling. Af senere ejere kan nævnes C. Sørensen, P. Møller, C.C. Møller, O.L. Bang, P.C.W. Frederiksen. Prokurator E.K. Jørgensen og fra 1885 F. Westengaard, hvis søn er den nuv. ejer.

Hjørring amt, Vennebjerg herred, Astrup sogn

Bøgsted

Nærmeste stationer Hjørring og Sønderskov. 1 mil fra Hjørring.

Den tilhører et aktieselskab, hvis formand og administrerende direktør er Peder Breth Petersen, der er født i Gårslev sogn 1856 og gift med Katrine Tvérgaard, født på Næsborggård 1860.

Matr. nr. 1a m.fl. af Bøgsted. Hartkorn 32-7-0-1¼. Der svares i tiende m.m. 160 kr. Ejendomsskylden er 169.020 kr. Brandassurance for hovedbygning 36.100 kr., for avlsbygninger 47.282 kr., besætning 32.200 kr., inventar 15.600 kr. og avl 35.900 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 185.93. Bidrag til amtsrepf. kr. 635.12 Sidste års kommuneskat kr. 1211.200 Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb. Besæt., inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 1000 tdr. Id, deraf ager 600, eng 100, skov 280, sø 10, have, park og gårdsplads 10 tdr. Id.

Agermarken drives i en 8 marksdrift med: 1. benyttet brak, 2. kartofler og bælgssæd, 3. byg, 4. roer, 5. blandsæd, 6. havre, 7. og 8. kløver og græs. Jorden er let sandmuld. Besætn. består f.t. af 110 køer 70 stk. ungkvæg og kalve, 4 tyre, 18 heste, 4 plage og føl samt 30 får. Sidste år solgtes 70 fedesving. Kvægbesætningen er dels af jydsk race, dels af jerseyrace. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 4500 pd. pr. ko; den leveres til Astrup andelsmejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 7 karle, 3 piger, 6 daglejere og om sommeren 8 polakker.

Bøgsted hovedbygning er opført i 2 stokværk af grundmur. Laden, der er bygget af egebindingsværk, er meget gammel, men solid; ko- og hestestald er nye og tidssvarende indrettede.

Oprindelig hørte kun 59½ tdr. Id gammel fredsskov, bestående af bøg, eg og el samt en del nåletræ, under Bøgsted. Resten af skovarealet, der er bevokset med nåletræ, er tilplantet siden 1873.

Bøgsted tilhørte i sin tid Niels Offesen og hans søn Anders Nielsen, efter hvem den 1419 tilfaldt svogeren Anders Jepsen. I midten af det 16. årh. tilhørte gården slægten Krabbe, hvorefter den gik over til Ulrik Sandberg + 1635, og hans søn Henrik Sandberg + 1651, samt dennes søn, Ulrik Sandberg, hvis enke Sophie Sehested, ejede gården 1685. 1707 tilhørte den Peder Jensen, hvis enke 1724 solgte den til sin dattersøn, Hans Bugge; hans enke, Elisabeth Dyssels bo solgte den 1770 til N.B. Jespersen, efter hvem den 1775 ved auktion solgtes til Løjtnant Enevold Bolvig, som 1804 afhændede den til kancelliråd Brandt og kammerråd Rasmussen, der 1807 atter solgte gården til Anders Andkær. 1810 solgte H. Hostrup og G. Raben, der 1872 solgte gården til folketingsmand, kommandør Bluhme til Nørind. Bluhme solgte derefter 1908 Bøgsted til aktieselskabet, der nu ejer gården.

Hjørring amt, Horns herred, Skjærum sogn

Dybro

Nærmeste station Kvissel. 2 mil fra Frederikshavn.

Dens nuværende ejer er Carl Erhardi, som købte den 1876. C. Erhardi er født på Dybvad v. Odder 1847 og gift med Anna Theodora Ramsing, født på Øster Keilstrup v. Silkeborg. Af tidl. ejere kan nævnes Chr. Nielsen til c. 1800, Jens Jensen til 1823, P. Kr. Kristensen til 1858 og derefter Dittman og dennes enke, af hvem den nuv. ejer købte gården.

Matr. nr. 32a m.fl. af Skjærum [Skærum]. Hartkorn 6-2-013/4. Der svares i tiende 12 tdr. korn. Ejendomsskylden er 68.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 11.400 kr for avlsbygninger 28.600 kr., besætning 21.100 kr., inventar 5600 kr. og avl 12.500 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 74.80. Sidste års kommuneskat 320 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb. Besæt., inv. og avl i Ålborg og Hjørring Amters Brandforsikring. Det samlede areal udgør 210½ tdr. Id, deraf ager 150, eng 3½, kær og mose 20, skov 33, have og gårdsplads 4 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 7 marksdrift med 1. brak, 2. rug, 3. roer, 4. byg og blandsæd, 5. havre, 6. og 7. kløver og græs. Jorden er lermuldet. Besætningen består f.t. af 60 køer, 20 stk ungkvæg og kalve, 2 tyre, 8 heste samt 4 plage og føl. Sidste år solgtes c. 100 fedesvin. Kvægbesætningen er af blandet herkomst. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 5500 pd pr. ko; den leveres til Skjærum [Skærum] mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 3 karle, 4-5 piger og 2 daglejere.

Dybro er en smuk og velbygget gård, som for en stor del er udført af kampesten. Hovedbygningen er teglhængt. Gården ligger kønt, omgivet af høje bakker og af den store, smukke have. Hovedbygningen stammer fra midten af det 19. årh.; de øvrige bygninger er hovedsagelig opførte i 1890'erne.

I tidligere tid hørte til gården et betydeligt teglværk, som skal have været et af Vendsyssels ældre; det nedlagdes i midten af det 19 årh. Af skoven er 3 tdr. ld. løvskov, resten nåleskov i alderen fra 7 til 30 år.

Jerseykvæget på Bornholm.

Den første import af jerseykvæg til Bornholm skal være sket i 1901, og har formentlig kun omfattet ganske få dyr. Øens første medlem af DJ gårdejer J. Jensen, Kjøllergård i Bodilsker, indmeldt 20.11. 1902, står i 1903 kun opført som ejer af 1 dyr over 2 år, formentlig en tyr til krydsningsbrug.

Om J. Jensen vides, at han købte den 73 ha store Kjøllergård, 5 km. fra Neksø, i 1889. Han kom fra St. Gadegård? og efterfulgtes 1925 af en søn Axel Jensen, efter hvem proprietær J.J. Munk overtog den.

Bornholms amt, Sønder herred, Bodilsker sogn

Kjøllergård

½ mil fra Neksø.

Dens nuværende ejer er Jens Jensen, som købte den 1889. J. Jensen er født på Gadegård 1865 og gift med Hansine Espersen, født på Elisegård 1867. Af tidligere ejere kan nævnes Bengt Kjøller (1869-89)

Matr. nr. 42a m.fl. Hartkorn 14-5-3-1½. Der svares i tidende c. 3½ tdr. korn samt i jordebogsaftgift kr. 103.65 Ejendomsskylden er 63.000 kr. Brandassurance for hovedbygning og avlsbygninger 24.000 kr., for besætning 16.050, inventar 3000 kr og avl 9000 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 69.30 Bidrag til amtsrepf. kr. 157.38. Sidste års kommuneskat 205 kr. Det samlede areal udgør 141 tdr. ld, deraf ager 120, mose 4, skov 16, have og gårdsplads 1 tdr ld. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 7 markdrift med 1. grønjordshavre, 2. brak, 3. hvede, 4. roer, 5. 2-rd. byg, 6. og 7. kløver og græs. Besætningen består f.t. af 40 køer, 25 stk. ungvæg og kalve, 3 tyre, 10 heste samt 5 plage og føl. Sidste år solgtes c. 100 fedesvin. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 7000 pd pr. ko. den leveres til Bodilsker andelsmejeri.

Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 2 karle, 2 piger og om sommeren 3 polakker.

Kjøllergård hovedbygning er opført af bindingsværk og tækket med strå. Avlslængerne er byggede 1901 af grundmure med stråtage.

Vejle amt, Kolding herred, Stenderup sogn

Lykkesgård

1½ mil fra Kolding.

Dens nuværende ejer er cand jur Jes Thygesen, som 1886 overtog den efter sin fader. Hr. Thygesen er født på ejendommen 1842. Af tidligere besiddere kan nævnes Jes Madsen 1697-1720, Anker Hansen 1720-43, Hans Ankersen 1743-62, Jes Mikkelsen 1762-1800, Jes Thygesen 1800-38 og dennes søn Jes Thygesen, den nuv. ejers fader 1838-86.

Matr. nr. 11a m.fl. af Stenderup. Hartkorn 28-0-1-1¼. Skovskylds hartkorn 0-4-1-23/4. Der svares i kirketiende 9 tdr. og i præstetiende 18 tdr. korn. Ejendommens værdi i handel og vandel er ansat til 201.000 kr. Ejendomsskylden er 199.980 kr., Brandassurance for hovedbygning 34.100 kr., for avlsbygninger 45.910 kr., arbejderhus 3200 kr., besætning 29.505 kr og inventar 9005. Årlig ejendomsskyld skat kr. 219.98. Bidrag til amtsrepf. kr. 416.51 Sidste års kommuneskat c. 600 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb.; besætn., inv. og avl i Brandforsikringen for Tyrstrup og Haderslev Herreder. Det samlede areal udgør 275 tdr. ld, deraf ager 213½, eng 47, skov 10½, have og gårdsplads 4 tdr. ld. Gården drives af ejeren, der tidl. 1880-86 har været forpagter af den.

Af agermarken drives 209½ tdr. ld. i 8 markdrift med: 1. grønjordshavre, 2. brak, 3. vintersæd, 4 2/3 byg, 1/3 roer, 5. havre, 6.7. og 8. kløver og græs. 4 tdr. ld. er permanent græsgang i indhegning. Staldg. anvendes til brak, roer og udlæg med c. 20 læs pr. td. ld. Jorden er ensartet, stærk lerjord med lerunderlag. Der avles i gennemsn. af hvede 22, byg 18 og havre 20 fold. Besætningen består f.t. af 80 køer, 32 stk. ungvæg og kalve, 3 tyre, 12 heste, 2 plage og føl samt 12 grisesøer. Sidste år solgtes c. 140 fedesvin.

Kvægbesætningen vedligeholdes dels ved eget tillæg, dels ved indkøb af kalve og er af rød dansk race. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 5500 pd pr. ko; den leveres til Stenderup andelsmejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 2 elever, 2 karle, 2 piger, 3 daglejere og i roer og høst 4 mand ekstra.

Gårdens faste maskiner drives ved gasmotor.

Lykkesgård grundmurede, teglhængte hovedbygning er opført i NV og SØ med kælder under hele bygningen og med fremspringende frontespice til gårdsiden. Til havesiden findes en smuk 6-kantet frontespice, frembygget c. 5 alen. Lejligheden består af 11 store, herskabelige værelser. Laden ligger lige over for hovedbygningen med indkørselsport til gården. I v. sidelænge findes kostalden, og over for denne hestestalden med mølle og savværk. Fra kostaldens gavle ligger 2 bygninger ud mod v., den s. rummer ungkreaturstald og den n. maskinrum. I vinkel på hestestaldens s. gavl ligger en ladebygning. Alle de nævnte avlslænger er af grundmur med stråtage, hvorimod svinestalden, der ligger v. for gården, er af grundmur, tækket med tagpap, og mejeribygningen, som ligger i flugt med kostalden, af grundmur med tegltag.

Haveanlægget der er stort og smukt indeholder c. 50 frugttræer

Til gården hører 1 jordløst hus.

Hjørring amt, Vennebjerg herred, Asdal sogn

Asdal

1½ mil fra Hjørring

Dens nuværende ejer er O.C. Olesen, som købte den 1864.

Matr. nr. 1a m.fl. af Asdal. Hartkorn 25-4-3-¼ Tiendefir hovedgårdsjord. Ejendomsskylden er 148.936 kr. Brandassurance for hovedbygning 33.371 kr, for avlsbygninger 83.620 kr., besætning 48.000 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 163.83, bidrag til amtsrepf. kr. 488.10. Sidste års kommuneskat kr. 1221.76. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb. Besætn., inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 380 tdr. ld., deraf ager 340, eng 20, have, park og gårdsplads 20 tdr. ld. Avlsgården er bortforpagtet til Niels Olsen, der er født på ejendommen 1872 og gift med Eva Marie Olesen, født på Refsnæsgård v. Kalundborg 1876. Forpagtningen der er flerårig omfatter hele gårdens areal. Agermarken drives i en 8 marksdrift med: 1. brak, 2. vintersæd, 3. byg, 4. roer, 5. byg, 6. havre, 7. og 8. kløver og græs. C. 40 tdr. ld. er vedvarende græsgang. Af agermarken er c. 100 tdr. ld. lermuld med lerunderlag; resten er letmuldet jord med underlag af forskellig beskaffenhed. Besætn. består f.t. af 120 køer, 30 stk. ungvæg og kalve, 6 tyre, 20 heste, 6 plage og føl samt 8 får. Sidste år solgtes ca. 180 fedesvin. Kvægbesætningen er af bladet herkomst. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 5300 pd. pr. ko; den leveres til Horne mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 4 elever, 2 karle, 5 piger, 6 daglejere og om sommeren 6 polakker.

Asdals hovedbygning er opført 1895 af røde sten med skifertag. Avlslængerne er opførte dels af grundmur, dels af kampesten og tækkede med strå. Hestestalden er bygget 1870, en ny lade 1890 og en ny kostald med hvælvinger og jernbjælker 1898-99.

Til ejendommen hører 1 hus med jord og 4 jordløse huse.

Asdal tilhørte tidl. Niels Offesen og 1393 hans søn Anders Nielsøn, hvis enke blev gift med Lyder Kabel, som 1415 skrev sig til gården; hendes datter fru Johanne Andersdatter, der var gift med Niels Eriksen Banner + 1447. Derefter tilhørte gården slægten Banner til 1586, hvorpå den gik over til Gert Bryske og senere til Otto Skeel + 1634, hvis datter blev gift med Fr. Rantzau, hvorefter Asdal var i slægten Rantzaus besiddelse til 1793, da den blev købt af Søren Hillerup, som 1801 solgte hovedparcellen til A. H. Rasmussen og P. Baltzersen. 1807 købtes gården af Thomas Jensen og 1849 gik den over til cand phil P. Jensen, hvorefter den overtoges af den nuv. ejer.

Vejle amt, Kolding herred, Stenderup sogn

Lauritzminde

1 3/4 mil fra Kolding.

Dens nuværende ejer Lauritz Hansen Bramsen, som overtog den 1885 efter sin fader. Hr. Hansen Bramsen er født på ejendommen 1858 og gift med Cornelia Emilia Olsen, født i Løjt v. Åbenrå. Af tidl. ejere kan nævnes den nuv. ejers fader, Christian Christoffersen Bramsen, der 1857 overtog gården ved giftermål med en datter af Lauritz Hansen, som 1825 fik den efter sin fader Hans Johansen. Denne kom 1803 i besiddelse af ejendommen ved giftermål med en datter af Lauritz Poulsen.

Matr. nr. 14 m.fl. af Stenderup. Hartkorn 14-1-0-¼. Skovskylds hartkorn 0-2-1-¼. I kirketiende svares 4½ td. og i præstetiende 8½ td. korn. Ejendomsskylden er 114.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 12.100 kr., for avlsbygninger 38.010, besætning 16.180 kr., inventar 11.000 kr og avl 15.000 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 125.40. Bidrag til amtsrepf. kr. 215.13. Sidste års kommuneskat c. 300 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb.; besætn., inv. og avl i Brandforsikring for Tyrstrup og Haderslev Herreder. Det samlede areal udgør 150 tdr. ld., deraf ager 134½, eng 5, skov 8, have og gårdsplads 2½ td. ld. Gården drives af ejeren.

Af agermarken drives 123½ td. ld. i en 8 marksdrift med: 1. grønjordsblandsæd, 2. brak, 3. vintersæd, 4. ½ roer ½ staldfoder, 5. byg, 6. havre, 7. og 8. kløver og græs. 11 tdr. ld. henligger som permanent græsgang i indhegning. Staldgødning anvendes til brak med c. 20 læs og til udlæg med 10-15 læs pr. td. ld. Til byg bruges c. 200 pd 18pct superf. og 60 pd Chilis pr td ld. Jorden er temmelig ensartet, lermuld med lerunderlag. Gennemsnitsudbyttet er c. 19 fold. Besætn. består f.t. af 40 køer, 18 stk. ungvæg og kalve, 2 tyre, 8 heste, 2 plage og føl samt 8 får og lam. Sidste år solgtes c. 60 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af rød dansk race. Mælkemængden var sidste år gennemsn. 5698 pd pr. ko; den leveres til Stenderup andelsmejeri. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 1 hønsepasser, 2 karle, 2 piger, 2 daglejere og i høsten 2 mand ekstra.

Gårdens faste maskiner drives ved petroleumsmotor.

Lauritzminde grundmurede, teglhængte hovedbygning er opført i NV og SØ med frontespice og 3-fags kvist til udsiden. Lejligheden består af 11 værelser. Lige over for hovedbygningen ligger laden, i ø. side af gården hestestalden og over for denne svinestald og kostald. Ved ladens v. ende ud mod n. findes et paptækket roehus med dobbelt bræddevæg. Parallelt med kostaldens s. ende er opført en halvtagsbygning med material- og maskinrum, og i vinkel til dennes s. gavl ligger en længe, der rummer svinestald m.m. Mejeribygningen ligger ved Svinestaldens ø. gavl. Alle avlsbygningerne er af grundmur og tækkede med tagpap.

Haven, som ligger mod ø, er stilfuld og vel vedligeholdt. SV for hovedbygningen er anlagt en frugthave på c. 1½ td ld.

Skoven ligger i 2 partier, hvoraf 3 tdr. ld. er bevokset med eg, underplantet med gran; dette parti findes c. 200 alen øst for gården, medens resten, der væsentlig er bøgeskov findes c. 800 alen mod SV ved Lykkesgårds skov.

Lauritzminde ligger østligst i Stenderup by ud mod Lillebælt, hvortil der kun er 6-700 alen.

Ejendommen har ålegårdsret. Ålefiskeriet er bortforpagtet.

Hjørring amt, Vennebjerg herred, St. Hans sogn
Lundergård.

Gården ligger umiddelbart ved Hjørring.

Dens nuværende ejer er Peter Simonsen, som købte den 1908 af L.P. Ifversen. P. Simonsen er født i Skallerup 1862 og gift med Marie Jørgensen, født 1879. Lundergård er en gammel sædegård, der omtales allerede 1375. 1401 blev gården tilskødet Dronning Margrethe af Elne Bugisdatter. 1764 ejedes den af Niels Olsen, 1783 af Chr. Svendsen, 1866 af L.P. Haugaard og Niels Christi ansen og derefter L.P. Ifversen.

Matr. nr. 1a m.fl. Hartkorn 19-2-2-2 3/4 , heraf hører 82-0-¼ til Hjørring Markjord. c. 98 tdr. Id er tiendefri, af resten svares i præstetiende 5 tdr. rug og 5 tdr. 2 skpr. byg. Af byjorden svares c. 55 tdr. byg. Ejendomsskylden er 151.500 kr., brandassurance for hovedbygning 16.380 kr., for avlsbygninger 48.075 kr., besætning 35.800 kr., inventar 25.000 kr og avl 35.500 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 166.65 Bidrag til amtsrepf. kr. 655.94. Sidste års kommuneskat 800 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb.; besætn, inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 260 tdr. Id, deraf ager 237, eng 18, have og gårdsplads c. 5 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 7 marksdrift med: 1. halvbrak, 2. rug, 3. roer, 4. byg, 5. havre, 6. og 7. kløver og græs. Jorden er hovedsagelig lermuld med lerunderlag; en mindre del af arealet er af lettere beskaffenhed. Besætningen består f.t. af 96 køer, 30 stk. ungvæg og kalve, 4 tyre, 12 heste, 2 føl samt 4 får. Sidste år solgtes c. 100 fedesvin.

Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af blandet herkomst. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 7300 pd pr. ko; den leveres til Hjørring mejeri. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 5 karle, 3 røgttere, 4 piger, 2 daglejere og 1-2 malkekoner.

Lundergård bygninger er alle opførte af grundmur. Hovedbygningen er opført 1828 og, ligesom mejeribygningen, tækket med tegl; de øvrige bygninger er tækkede dels med spån og dels med tagpap. Til gården hører et dampteglværk, anlagt 1867-68, bortforpagtet på 50 år til et aktieselskab for en årlig afgift af 3000 kr. Assurancen er 57.317 kr.

[P. Simonsen, muligvis identisk med gårdejer P. Simonsen, Havrevang, Hjørring, se medlemsliste 1902]

Hjørring amt, Børglum herred, Vrejlev sogn

Rønnovsholm [Rønnowsholm]

1 mil fra Hjørring.

Dens nuværende ejerinde er enkefru Augusta Behrens, født 1851.

Matr. nr. 1a m.fl. af Rønnovsholm. Hartkorn 14 tdr. tiendefri hovedgårdsjord. Ejendomsskylden er 150.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 37.712, for avlsbygninger 82.742 kr, besætning 53.600 kr., inventar 14.700 kr. og avl 72.800 kr. Årlig ejendomsskyld skat 198 kr., bidrag til amtsrepf. kr. 607.26. Sidste års kommuneskat kr. 1137.25. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandfors f. Landb.; besætn.,inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 354 tdr. Id., deraf ager 282, eng 50, skov 12, have, park og gårdsplads 10 tdr. Id. Gården drives af ejerinden ved inspektør, landbrugskandidat, løjtnant Frederik Svanholm Frost, født 1873 og gift med Margrethe Jensen, født i Randers.

Agermarken drives i en 7 marksdrift. Jorden er overvejende lermuld med lerunderlag. Besætn. består af 120 køer, 50 stk. ungvæg og kalve, 4 tyre, 20 fedekreaturer, 18 heste, 2 plage samt 6 får. Sidste år solgtes 225 månedsgrise. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 5000 pd pr. ko; der leveres til V-Harken andelsmejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 1 elev, 6 karle, 5 piger, 8 daglejere og om sommeren 5 polakker.

Rønnovsholm omfatter et meget anseeligt bygningskompleks.

Til ejendommen hører 1 hus med jord

Rønnovsholm blev oprettet af Jens Bille, der gav den navn efter sin hustru Anne Rønnov.

Af andre ejere kan nævnes: Niels Lange, Helvig Krabbe (1691), Chr. G. Møsting (1704), Ingeborg Juel (1723), Chr. Carl Gabel (1775), Ditlev Illum (1777), Erik Wilsbech (til 1801), Bartholin Sommer, P. Zeuthen Bruun (fra 1824), P. Lassen, fru Zahrtmann (fra 1856), Joachim de Roberedo, fr. Behrens (fra 1872) og fr. E.A. Behrens (fra), hvis enke nu ejer gården.

Hjørring amt, Børglum herred, Vester Brønderslev sogn

Kornumgård

Nærmeste station Brønderslev.

¾ mil fra Hjørring og ½ mil fra Ålborg.

Dens nuværende ejer er Henrik Vahl Møller, der er født på ejendommen 1867 og gift med Elisabeth Vahl, født i København 1871.

Matr. nr. 1a m.fl. af Kornumgård. Hartkorn 33-5-0-1½. Der svares i tiende ca. 63 tdr. korn. Ejendomsskylden er 168.000 kr., Brandassurance for hovedbygning 30.529, for avlsbygninger 38.109 kr., en afbyggersgård 14.200 kr, besætning 71.500 kr., inventar 13.000 kr og avl 40.000 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 181.50. Bidrag til amtsrepf. for 666.92 Sidste års kommuneskat ca. 1425. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb.; besætningen, inv. og avl i Ålborg og Hjørring Amters Brandf. Det samlede areal udgør 703 tdr. Id., deraf ager 250, eng 135, kær opdyrket eng og kær 125, plantage 2, mose 43, have og gårdsplads 8 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Agermarken under hovedgården drives i en 9 marksdrift med 1. halvbrak, 2. rug, 3. blandsæd, 4. roer, 5. kartofler og byg, 6. havre eller blandsæd, 7. 8. og 9 kløver og græs. Agermarken under afbyggergården drives i en 6 marksdrift med: 1. rug, 2. roer, 3. blandsæd, 4., 5. og 6. kløver og græs. Kæret tages delvis op og lægges atter ud på et længere åremål, efter at have givet 3 afgrøder. Jorden er sandblandet muld. Besætningen består f.t. af 115 køer, 150 stk. ungvæg og kalve, 8 tyre, 24 heste, 18 plage og føl, 2 trækstude samt 15 får. På gården er avlscener for Landsvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 5800 pd pr ko; den leveres til Agdrup mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 1 elev, 12 karle, 6 piger, 8 daglejere og om sommeren 4 mand ekstra.

Kornumgård hovedbygning er opført dels af grundmur og dels af bindingsværk i 3 fløje, tækkede med tegl. Avlslængerne er dels af grundmur, dels af bindingsværk, tækkede med strå og tagpap. På kærret ligger en afbyggergård opført 1899-1904. Til ejendommen hører 1 hus med jord samt et teglværk, med en årlig produktion af 2-300000 sten. Endvidere hører til ejendommen en vindmølle til gårdens eget brug. Kornumgård tilhørte på Grevefejdens tid familien Kjærulv. Af senere ejere kan nævnes: Peder Thomesen Galskyt 1661, Helmich Galskyt til 1694, Lars Jensen +1709, Otte Albrechtsen 1720, Claus Edv. Ermandinger 1732, Jens Dytschou + 1775, Søren Thorup 1778, Chr. Brønnum, Jens Graven til 1822, derefter den nuv. ejers bedstefader til 1852 og dennes søn, hvis enke ejede gården til 1903, da den nuv. ejer overtog den.

NB: Ifølge Samlinger til Jydsk Historie og Topografi 1911-14, s. 518: blev gården overtaget af Carl Johannes Møller +1885, og derefter til dennes enke Anne Margrethe Vahl, der 1903 skødede den til sin søn Henrik Vahl Møller, nu branddirektør i Hjørring, som 1909 sogte den for 210.000 kr. til et udstykningskonsortium, men som atter samme år tilbagekøbte hovedparcellen med 235 tdr. land for 100.00 kr og derefter 1910 solgte den for 122.500 til dyrlæge Th.P. Therkildsen af Brønderslev. Til Kornumgård, hvis bygninger alle er fra slutningen af det 18. eller første halvdel af det 19. årh., lå endnu o. år 1900 noget over 700 tdr. land, skyldsat for ca. 34 tdr. hk., og heraf var 250 tdr. land gammel agerjord, medens resten bestod af mose, kær og eng. Til gården hørte fra det 19. årh. et teglværk og en lille mølle. I nyeste tid er der på gårdens grund opstået en stor del afbyggere og den tid er vel næppe fjern, da også gårdens store bygningskompleks forsvinder, så kun minderne om Kornumgårds storhed bliver tilbage.]

Medlemsliste Danmarks Jerseyforening 1902-1907.
[Medlemsliste+la Cours gårdbeskrivelser 1907]
ordnet efter indmeldelsesår]

Indmeldt 1903.

Hjørring amt, Børglum herred, Øster-Brønderslev sogn
Nejst

Nærmeste station Tylstrup

1½ fjerdingvej til Tylstrup, 2½ mil fra Ålborg

Dens nuværende ejer er Jørgen Jørgensen, der er født 1863 og gift med Marie Eriksen, født 1863. Gården har været i slægtens eje i over 100 år.

Matr. nr. 1a m.fl. af Kraghede. Hartkorn 11-3-1-2 3/4. Der svares i tiende c. 195 kr. Ejendomsskylden er 125.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 13.930 kr., for avlsbygninger 46.600 kr., besætning 40.000 kr, inventar 10.000 kr, og avl 35.000 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 137.50. Bidrag til amtsrepf. kr. 270.80. Sidste års kommuneskat c. 500 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb., besætn., inv og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 425 tdr. ld., deraf ager 167, eng og kær 250, have og gårdsplads 8 tdr. ld. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 7 marksdrift. Besætningen består f.t. af 100 køer, 36 stk. ungvæg og kalve, 25 tyre, 18 heste, 17 plage og føl. 2 trækstude samt 8 får. Sidste år solgtes c. 150 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af blandet herkomst. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 5800 pd pr. ko; den leveres til Tylstrup mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 1 elev, 6 karle, 5 piger, 2 daglejere og om sommeren ekstramandskab.

Gårdens faste maskiner drives dels ved petroleumsmotor, dels ved vindmotor.

Nejst hovedbygning er opført 1847 af grundmur med skifertag. Avlslængerne er grundmurede, tækkede med spån og tagpap.

Til ejendommen hører 1 jordløst hus til 2 familier.

Maribo amt, Lollands Sønder herred, Ryde sogn.
Gammelgård

1½ mil fra Nakskov og 2¼ fra Maribo.

Dens nuværende ejer er August Konow, født i Bergen 1857 og gift med Alida Albeck, født i København 1863.

Matr. nr. 1a m.fl. af Gammelgård. Hartkorn 78-5-1-0. Skovskylds hartkorn 4-1-2-1. Ejendomsskylden er 592.000 kr. Hovedbygningen er forsikret for 77.500 kr, avlsbygningerne for 110.3000 kr. i Den alm. Brandf. f. Landb.; besætning for 95.000 kr., inventar 46.000 kr. og avl 90.000 i Danmark. Årlig ejendomsskyld skat kr. 652.08. Sidste års kommuneskat kr. 1987.44 Gården drives af ejeren; dens samlede areal udgør 1000 tdr. ld., heraf ager 638 tdr., skov c. 350 tdr., have og park 12 tdr. ld.

Agermarken drives dels i en større drift med: 1. grønjordshavre, 2. brak (benyttet), 3. hvede, 4. sukkerroer, 5. byg, 6. kløver og græs; dels i en mindre drift med: 1. byg, 2.

foderroer, 3. byg, 4. kløver og græs. C. 40 tdr. ld er uden for driften udlagt med permanent græs og lucerne. Besætningen består f.t. af 180 køer, 78 stk. ungvæg og kalve, 12 tyre, 37 heste, 8 plage og 2 føl. Sidste år solgtes 160 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af rød dansk malkerace (Gammeleje-stamme). Desuden haves en stamme på c. 20 jerseykøer med tyre og ungvæg, indkøbt på Jersey.

Gårdens faste maskiner drives ved damp.

Til Gammelgård hører 8 huse med jord og 12 huse uden jord. Desuden hører til ejendommen Ryde Kongetiende, som udgør 2 tdr. 2/3 fdkr. rug, 11 tdr. 5 skpr. 2½ fdkr. byg og 2 tdr. 4 skpr 2 13/48 fdkr. hvede.

Gammelgård hovedbygning er meget smuk, opført 1884 af den nuværende besidder efter brand; den ligger på en ø, der på de 3 sider omslutes af brede grave, medens Ryde å på den fjerde side adskiller avlsgården fra hovedbygningen. Stilen er nærmest fransk-gotisk med 2 tværfløje i 2 stokværk og 1 midterparti i 1 stokværk med tårn. Haven er meget rig på gamle, anseelige træer og smukt anlagt med grave og kanaler. Avlsgårdens bygninger, der alle er gode og tidssvarende, består af kostald, svinestald, smedie, økonomibolig, 2 kalvehuse m.m., hestestald med vognport samt 2 lader.

Gammelgård er oprettet af den nedlagte landsby Gammelby. Den tilhørte 1592 Claus Jacobsen Mylting og kort efter Laurids Grubbe, som døde 1639; efter ham ejede hans søn, Erik Grubbe, Gammelgård til 1682, da han overlod den til sin svigersøn Palle Dyre, hvis svoger Jørgen Arenfeld, gift med Anne Marie Grubbe 1696 solgte sin hustru part i gården til oberst F.v. Lützow, hvis enke f.v. Harstall, 1733 solgte den for 36.000 til Schoutbynacht H. Brandt; dennes dødsbo solgte den ved auktion 1737 for 24.000 rd. til gehejmeråd v. Støcken, der testamenterede gård og gods til grev A. Moltke, for 53.000 rd. 1782 købtes den for 75.000 rd. af kommandørkaptajn C. Schmit, der 1786 afhændede den for 63.000 rd. til stiftamtmand C.W.v. Munthe af Morgenstjerne, hvis enke 1813 solgte den til generalkommissær H.C. Astrup for 837.000 rd, hans fallitbo afhændede gården 1819 til kammerjunker C.F. Benzson, hvorpå statskassen 1825 overtog gården og ejede den til 1837, da den blev solgt til Ferd. Trummer, som 1854 overdrog den til justitsråd H. Meincke for 215.000 rd 1883 solgte Meincke gården til den nuv. besidder for 710.000 kr.

Randers amt, Sønderhald herred, Hørning sogn
Råballegård

Nærmeste station Uggelhuse. 2 mil fra Randers.

Dens nuværende ejer er dyrlæge Carl P.F. Winter, som købte den 1902. C.P.F. Winter er født i Roskilde 1851 og gift med Kirstine Christensen, født 1855. Af tidligere ejere kan nævnes Theisner, Simonsen, Bille-Brahe, P. la Cour og Siim-Jensen, som solgte den til den nuv. ejer.

Matr. nr. 1 m.fl. af Råballegård. Hartkorn 18-6-1-0 Der svares i tiende c. 325 kr. Ejendomsskylden er 98.000 kr. Brandassurance for hovedbygning og avlsbygninger 54.500 kr., teglværk 3700 kr., 3 huse 4200 kr. og 2 tørrelader 625 samt for besætning, inventar og avl 80.500 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 107.80. Bidrag til amtsrepf. c. 255 kr. Sidste års kommuneskat c. 600 kr. Det samlede areal udgør 257 tdr. ld., deraf ager 200, eng og kær 50, skov 5, have og gårdsplads 2 tdr. ld. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 7 markdrift, jorden er lermuld med ler- og grusunderlag. Besætn. består f.t. af 70 køer, 50 stk. ungvæg og kalve, 3 tyre, 13 heste, 2 plage og føl samt 10 får og lam. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af jerseyrace. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 5000 pd pr ko; den leveres til Favinge andelsmejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 foderelev, 1 røgter, 1 forkarl, 2 elever, 1 karl, 3 piger, 4 malkekoner, 2 daglejere og i roer og høst ekstramandskab.

Råballegård hovedbygning er opført af grundmur, tækket med tegl. Avlsbygningerne er ligeledes af grundmur, med spån og stråtage.

Til ejendommen hører 1 teglværk med beboelseshus samt 3 jordløse huse.

[Dyrlægeeksamen 1871. Praksis. 1923 bosat i København]

Maribo amt, Lollands Sønder herred, Søllested sogn
Vilhelmshøj

Nærmeste station Søllested, 1½ mil fra Nakskov.

Dens nuværende ejer er Axel Ziersen, som købte den 1897 for 203.000 kr. A. Ziersen er født i Nordlunde 1869 og gift med Ingrid Wahl, født på Alslevgård 1853. Af tidligere ejere kan fra 1862 nævnes Petersen, Danstedgård og derefter hans søn.

Matr. nr. 19a m.fl. af Højreby. Hartkorn 23-3-1-¼ Ejendomsskylden er 240.000 kr. Årlig ejendomsskyld skat 264 kr. Sidste års kommuneskat kr. 484.32. Det samlede areal udgør 405 tdr. ld, deraf ager 395, have, park og gårdsplads 10 tdr. ld. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 8 marksdrift med: 1. havre, 2. roer, 3. hvede, 4. roer, 5. byg, 6. roer, 7. byg, 8. kløver og græs. En mark dyrkes med lucerne. Besætn. består f.t. af 100 køer, 40 stk. ungvæg og kalve, 12 tyre, 21 heste samt 2 plage. Sidste år solgtes c. 40 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af rød dansk race.

Mælkekængden var sidste år gennemsn. c. 5860 pd pr ko; den sælges til Abed mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 2 elever, 4 karle, 4 piger, 5 daglejere og fra slutningen af marts til midten af december 28 polakker.

Til driften af gårdens faste maskiner benyttes dampkraft.

Vilhelmshøj hovedbygning er opført af grundmur og forsynet med frontespice; den ligger c. 20 alen fra avlsbygningerne, af hvilke 2 længer er opførte af bindingsværk med stråtage.

Gården ligger midt i sine jorder.

Til ejendommen hører 1 hus med jord og 5 jordløse huse.

Århus amt, Hads herred, Odder sogn

Rathlousdal

1/8 mil fra Odder, 2½ mil fra Skanderborg, 3 mil fra Århus.

[Stamhuset Rathlousdal, hvis nuværende besidder er hofjægermester C.F.E. von Holstein-Rathlou, R. af D, gift med en datter af billedhuggeren, proffesor Jerichau og malerinden, fru Jerichau-Baumann, omfatter hovedgårdene Rathlousdal i Odder sogn og Gersdorffslund i Gosmer sogn samt avlsgården Sophienlund i Fruering sogn foruden inddragne jorder i Torrild og Hvilsted sogne.

Det samlede gods`ejendomsskyld udgør i alt 3.214.400 kr.; heraf er skovenes ejendomsskyld 480.650 kr. Som arvefæste er i alt bortsolgt 465 tdr. 1 skp. 3 fdkr. 2¼ alb. hartkorn. Godssalget fortsætter stadig. Det samlede areal er for øjeblikket 1461 tdr. ld. Skovarealet c. 1500 tdr. ld.

Skovrider er Jacob Christian Schrøder, født i Vejhus v. Odder 1865.

Hovedgårdene Rathlousdal og Gersdorffslund med underliggende bøndergods samt Sophienlund blev under kong Frederik III mageskiftet til rigsdrosten Jochum Gersdorff i vederlag for dennes jordegods i Skåne.

Rathlousdal var fra først af en bondeby, kaldet Loverstrup. Fordum var der også en stor bondegård af samme navn, hvorpå Knud Mogensen, foged på Bygholm, 1570 fik skøde af kong Frederik II imod afståelse af andet gods. Fra Gersdorff kom Loverstrup til hans svigersøn, hofmester Gregorius Rathlou, der 1674 opførte en gård af bindingsværk, som han kaldte efter sig Rathlousdal, ligesom han benævnedede en anden gård, som han s. å. lod bygge af bindingsværk i Gosmer sogn, Gersdorffslund efter sin frue Margrethe Gersdorff. Det hus, som tidligere lå på dette sted, hed efter Danske Atlas Porsborg.

Efter hans død 1681 fik sønnen, jagtjunker Frederik Carl Rathlou, ejendommene og efter ham 1708 hans broder, gehejmeråd og jægermester Christian Rathlou, som den 7..

august 1749 oprettede Rathlousdal til et stamhus for sin frues - Dorothea Sophie Schacks - brodersøn, gehejmeråd, statsminister og elefantridder Joachim Otto Schack-Rathlou, der overtog dette 1752, og efter hvis barnløse død år 1800 stamhuset tilfaldt den beslægtede familie v. Holstein-Rathlou.

Gersdorffslund afbrændte i året 1713, men blev derefter opbygget af gehejmeråd Christian Rathlou. Det ældre stuehus er nedbrændt, og af nuværende besidder er et nyt opført af grundmur.

Den nuværende besidder af stamhuset Rathlousdal, hofjægermester Christian Frederik Emil v. Holstein-Rathlou, er født den 11. nov. 1849 og overtog stamhuset ved faderen, kammerherre, major Niels Rosenkrantz v. Holstein Rathlous død i 1850.

Af Rathlousdals lystskov og agerjorder er c. 141 tdr. ld. indhegnede til dyrehave og fasaneri, ligesom der her i 1857 er opført et gravkapel i en jordhøj for den Holstein-Rathlouske familie.

For den nuværende stamhusbesidders stedfader og onkel, den bekendte fører for herregårdsskytterne, Viggo v. HolsteinRathlou, død 1884, er der tæt ved Odder rejst en smuk bavgasten på 25-årsdagen efter Steppingeaaffæren.

Avlsgården Rathlousdal har matr. nr. 1a m.fl.

Hartkorn 46-7-2-2 3/4. Tiendefri hovedgårdsjord. Ejendomsskylden er 280.000 kr. Brandassurance for hovedbygningen 49.380 kr., for avlsbygningerne 116.266 kr., besætningen 64.000 kr., inventar 30.900 kr. og avl 44.210 kr. Årlig ejendomsskyld skat 308 kr. bidrag til amtsrepf. kr. 622.97. Sidste års kommuneskat c. 750 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb.; besætn., inv. og avl i Danmark. Avlsgårdens samlede areal udgør 420 tdr. ld. ager og 30 tdr. ld. eng. Den drives af stamhusbesidderen ved inspektør Carl Frederik Falkenstein, der er født på Falkenstein (Sjælland) 1867 og gift med Julie Petersen, født på Rathlousdal 1860.

Af agermakren drives 300 tdr. ld. i en 7 marksdrift: 1. brak, 2. vintersæd, 3. roer, 4. byg, 5. havre, 6. og 7. kløver og græs. 120 tdr. ld er permanent græsgang, hovedsagelig indhegnet. Staldgødning anvendes til roer og udlæg (c. 20 læs pr. td. ld.), kunstgødning til vintersæd (300 pd 18 pct. superf. pr. td. ld). Chilesalpeter anvendes ikke regelmæssigt, men hvor det tiltrænges i driften. Til engene gives 600 pd. Kainit og 400 pd. Thomasslagge pr. td. ld. Jorderne er meget uensartede og meget bakkede, hovedsagelig sandmuldede. Gennemsnitsudbyttet c. 13 fold. Besætningen består f.t. af 120 malkekøer, 60 stk. ungvæg og kalve, 6 tyre, 18 heste, 8 plage og føl. Sidste år solgtes c. 200 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes hovedsagelig ved eget tillæg, delvis ved indkøb af køer. C. 20 stk er jerseykvæg. Resten ren fynsk race. Mælkemængden var sidste år gennemsnitlig 7000 pd pr. fynsk ko og c. 5000 pd. pr. jerseyko. Mælken leveres til De forenede Mejerier i Århus. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 1 elev, 5 karle, 2 piger og 5 daglejere. Al sæden tærskes med lejet damptærskværk.

Rathlousdal hovedbygning, der ligger i øst og vest er opført 1769. Den er grundmuret i 1 stokværk og har på midten en fremspringende, gennemgående frontespice i 2 stokværk. Fra begge ender af hovedfløjen fører sidefløje ud mod syd. Parallelt med hovedbygningen ligger den store lade på den sydlige side af borggården, opført af grundmur med rørtag. Hovedindkørselsporten findes på midten af denne bygning. Over indkørselen er en frontespice med v. Holstein-Rathlouernes våben og ind mod gården en tavle med inskription. Laden har gennemkørsel på langs og støder mod vest op til hestestalden, som fortsætter sig ud mod vest og omtrent på midten har indkørselsporten til avlsgården. I flugt med laden mod øst findes den lille kostald, der ligesom hestestalden er grundmuret med rørtag. Vinkelret fra ladens østlige ende strækker den grundmurede store kostald sig hen mod hovedbygningens østlige fløj, dog adskilt fra denne ved herskabshestestalden, som danner en fortsættelse af østfløjen. Denne hestestald er grundmuret og teglhængt. Vinkelret ud fra ladens vestlige ende danner en grundmuret, rørtækket svinestald borggårdens begræsning mod vest, og parallelt med den ligger en rørtækt bygning af bindingsværk, som indeholder inspektørens bolig, der består af 6 værelser. Fra hovedbygningens vestlige sidefløj går en teglhængt egebindingsværksbygning ud mod vest; den indeholder gartnerbolig og drivhus.

Til Rathlousdals avlsgård hører endvidere 10 arbejderboliger, hvoraf de 3 er grundmurede, medens resten er opførte af bindingsværk.

Haven ligger nord for gårdens bygninger og strækker sig mod vest. Lyst- og parkanlæggene findes lige for hovedbygningen, længere mod vest drivhuse og mistbænke, medens frugt- og køkkenhaven ligger længst mod nordvest.

Hjørring amt, Vennebjerg herred, Ugilt sogn

Egebjerg

1¼ mil fra Hjørring.

Dens nuværende ejer Jens Jensen, som købte den 1905 af C. Schibsbj.

Areal 380½ td. ld.

Kvægbesætning jydsk race

Jerseykvæget i Sydsjælland. [Beretning om Kvægavls- og Opdrætterforeningen Jersey i 1905. Hjørring 1906]

Brev fra lærer N. Sørensen, Bidstrup pr Næstved.

For 4 år siden fik jeg og et par gårdmænd her i sognet lyst til at gøre et forsøg med Jerseykøer og fik gennem Jerseyforeningen 6 køer og 1 tyr. Et år senere fik vi her på egnen oprettet en kontrolforening, og siden den tid har vi kunnet anstille en solid sammenligning mellem Jerseykvægets rentabilitet i forhold til det røde kvæg, og resultatet er absolut i Jerseykvægets favør. En af de anker, man hyppigst hører fremsat her på egnen af modstanderne af Jerseykvæget er den: "Jerseykvæget koster for lidt, når man skal sælge dem som udsættere". Jeg svarer gerne med at fremlægge mit regnskab, og efter dette bliver modstanderne gerne mærkværdige tavse; thi solide tal er jo nogle hårde krabater at have imod sig. Jeg har ofte sagt og vedstår det stadig fuldt ud, at det fornuftigste, jeg som landmand har foretaget mig, var, da jeg anskaffede mig Jerseykøer, og mine røde køer er nu forsvundet ud af staldene, skønt det ingenlunde var dårlige køer, hvad nedenstående regnskab kan oplyse om, men da jeg kun holder kvæg for indtægtens skyld, viste mit regnskab mig klart og tydeligt, hvilken vej jeg skulle gå. Til oplysning fremsættes her mit regnskab for de to sidste kontrolår; regnskabet går fra 1ste november til 31te oktober, og køernes alder gælder første kontrolår.

Rødt dansk kvæg

Rose, mange gange præmieret, 6.5.4. og 2. præmie i Næstved, 11 år:

1903-1904	7750	pd mælk	276	pd. smør	fedt-pct.	3.21
1904-1905	8403	- -	303	- -	-	3.26

Viktoria, datter af Rose, fader , søn af Viktor Hellerup på Tørsløv, 3 år:

1903-1904	6170	pd mælk	250	pd. smør	fedt-pct.	3.64
1904-1905	7378	- -	297	- -	-	3.61

Roselille, datter af Rose, fader, søn af Viktor Hellerup, 2. præmie ved statsdyreskuet i Roskilde, 2 år:

1903-1904	7620	pd. mælk	252	pd. smør	fedt-pct.	2.99
1904-1905	solgt					

Jerseykøer

Gulnare, født 27/3 1900, har kælvet første gang i 1½ års alderen:

1903-1904	6313	pd. mælk	398	pd. smør	fedt-pct	5.62
1904-1905	6538	- -	391	- -	-	5.29

Rihlda, født 4/9 1900

1903-1904	4706	pd. mælk	314	pd. smør	fedt-pct	5.94
1904-1905	5762	- -	376	- -	-	5.77

Nelly, født 11/11 1902 her i skolen, datter af Rihlda, 2. og 3. kalv.

1904-1905	5203	pd. mælk	329	pd. smør	fedt-pct.	5.58
-----------	------	----------	-----	----------	-----------	------

Mine Jerseykøer har under lige forhold givet 85 pd smør mere pr. ko end mine røde køer og brugt 500 foderenheder mindre, så jeg har altså lavt sat haft enn merindtægt af mine Jerseykøer i forhold til mine røde køer af 100 kr. om året pr. ko, hvilket for mig er tilstrækkelig grund til at lade de røde køer gå ud og holde mig til Jerseykøer alene. Jeg er overbevist om, at når først afregningen på mejerierne ordnes på en fuldt ud retfærdig måde, hvilket endnu så langt fra kan siges at være tilfældet, og kontrolregnskaberne bliver endnu mere almindelige, vil Jerseykvæget i stadig stærkere grad brede sig her i landet. Med hensyn til afregningen på det herværende mejeri skal jeg bemærke, at der afregnes efter flødeprocent. Laktoskobet og konstant 3, topnotering for 28 pd. mælk. Det kan jo gå an; dog er der den hage ved, at det ret store overskud deles efter leveret antal pd mælk, hvorved den magre mælk får en aldeles ufortjent præmie, da overskudet jo væsentlig fremkommer ved, hvad der bruges under 28 pd. mælk til 1 pd. smør., og til dannelsen af dette overskud har den tynde mælk kun bidraget med en grumme ringe del.

For et par år siden blev der anskaffet en del Jerseykøer af husmænd og mindre gårdmænd i byerne Basnæs og Vesteregesborg på den anden side Næstved; efter hvad der berettes mig derfra, er man også der særdeles tilfredse med Jerseykøerne. Det undrer mig en del, at husmændene ikke ret kan få øje på, hvilken ideal husmandsko Jerseykoen er, men det er vel den ret høje anskaffelsessum, der skræmmer; thi jeg er fuldt enig med hr. godsejer Jørgen Larsen i, at Jerseykoen vil blive husmændenes bedste ven, når han

først lærer den at kende, da den har netop de egenskaber, en husmandsko bør have; idet den er nøjsom, trivelig, venlig at omgås samt en fortrinlig smørko.

Bistrup skole pr. Næstved, 11. august 1906
N. Sørensen

Lærerne og Samfundet, bd. III

Enelærer ved Bistrup Skole pr. Fodby, er født den 8. februar 1865 i Hørning ved Skanderborg og stammer fra gammel nørre- og sønderjydsk bondeslæggt. I 1886 dimitteredes han fra Skaarip Seminarium og modtog under 4. oktober 1890 fast ansættelse i folkeskolen som lærer i Bistrup. Foruden at have udført sin skolegerning med stor interesse og pligttroskab har Sørensen som en særdeles praktisk og energisk mand været foregangsmand på flere områder, idet han med mønsterværdig orden og dygtighed har drevet den til embedet hørende bedrift ved at indføre fuldstændig rationel drift af jorden, ved at holde en ren bestand af Jerseykvæg, et vel indrettet hønseri med racehøns samt ved at drive frøavl og biavl i stor stil, samt ved i det hele at vise, hvilken betydning et lille veldrevet, landbrug med tilhørende bierhverv kan have. Såvel i kommunale sager som i de stedlige andelsforetagenders ledelse har han været til stor gavn og støtte for sin egn; han har således i flere år været medlem af Fodby sogneråd, formand for sognets understøttelsesforening, medlem af smøreksporforeningens bestyrelse, formand for Fodby mejeri, regnskabsfører i Bistrup brugsforening, formand for repræsentantskabet for "Landøkonomisk Fjerkræforening" m.m. Han har endvidere i en årrække været formand for Bistrup skoledistrikts læseforening og - som stærkt politisk interesseret - formand for den radikale vælgerforening for Fuglebjergrkredsen.

Sorø amt, Øster Flakkebjerg herred, Fodby sogn, Skraverup by
Niels Pedersens gård i Skraverup
6 km fra Næstved

Ejer: Niels Pedersen, som overtog gården i 1906, er født i Bidstrup 23 febr. 1857 og gift med Elisabeth Jensen, født på ejendommen 20. maj 1858.

Matr. nr. 3a m.fl. af Skraverup. Hartkorn 8-1-1-1½. Ejendomsskyld 44.000 kr. Brandassurance for bygningerne 18.500 kr. Areal 70 tdr. ld, deraf ager 69, have og gårdsplads 1. Agermarken drives i en 10 marksdrift: havre, helbrak, vintersæd, byg, roer, staldfoder, byg og 3 års græs. Jordens bonitet er dels god lermuld, dels af noget lettere beskaffenhed. Der holdes 18 køer, 12 stk. ungvæg og kalve og 1 tyr af rød dansk og jerseyrace, 5 heste, 2 plage og 5 får. Sidste år solgtes c. 50 fedesvin.

Gården er arvefæste under Saltø Fideikommis, købt fra livsfæste 1864 af Jens Nielsen + 1882, hvis enke i 1906 skødede gården til sin svigersøn, den nuværende ejer. Den grundmurede hovedbygning er opført 1854 i den s. side af gårdspladsen. Avlsbygningerne er af bindingsværk, opført 1867, 92 og 97. Alle bygningerne har stråtage. Petroleumsmotor er installeret til drift af de faste maskiner.

Sorø amt, Ø. Flakkebjerg herred, Fodby sogn
Tværhavegård
7 km. fra Næstved.

Ejer: Chr. Jensen, som overtog gården gården 1. april 1900 er født på ejendommen 15. maj 1873 og gift med Thora Julie Hansen, født i Lille Næstved 1876.

Matr. nr. 18 m.fl. af Fodby. Hartkorn 10-6-1-¼ Areal 87 tdr. ld. Der holdes 23 køer, 10 stk. ungvæg og kalve og 1 tyr af rød dansk race, 5 heste, 6 plage og føl, samt 3 får. Sidste år leveredes c. 60 fedesvin.

Tværhavegård ligger meget smukt i den skovrige egn nær Karrebæk Fjord c. 2 km fra Fodby. Den blev 1798 købt til arvefæste under Fodbygård. 1866 overtoges den af Christen Jensen + 1886, hvis enke i 1900 skødede den til deres søn, den nuværende ejer, som 1912 købte gården til ren ejendom.

Avlsbygningerne er hovedsagelig af grundmur med tage af strå og pap. Hovedbygningen, der ligger mod nord, er meget gammel, men agtes i den nærmeste fremtid erstattet med en ny, tidssvarende bygning. En vindmotor driver de faste maskiner.

NB: der kan være tale om en anden Chr. Jensen!!!

Maribo amt, Fuglse herred, Femø sogn, Nørreby
H.A. Danielsens gård i Nørreby
15 km til Bandholm, 22 km fra Maribo.

Ejer: Hans Albert Danielsen, som overtog gården i 1893 er født på ejendommen 13. maj 1867 og gift med Agnes Roug, født i Nørreby 1876.

Matr. nr. 20 m.fl. af Nørreby. Hartkorn 4-5-2-3/4. Ejendomsskyld 20.000 kr. Brandassurance for bygningerne 17.000 kr. Areal 40 tdr. ld., deraf ager 37½, mose 1, have og

gårdsplads 1½. Af agermarken drives 27½ tdr. Id. i en 7 marksdrift og 10 tdr. Id. i en 4 marksdrift. Jordens bonitet er lermuldet. Der holdes 15 køer, 11 stk. ungvæg og kalve og 1 tyr af rød dansk og jerseyrace. 4 heste, 2 føl og 2 får. Sidste år solgtes c. 75 fedesvin. Gården har gennem flere generationer været i samme slægts eje. Nuv. ejer har overtaget den efter sin fader Bendix Danielsen. - De noget bølgeformede jorder ligger med de 30 tdr. lad ved gården. Resten er fraliggende c. 2 km mod s. Bygningerne står væsentligst i bindingsværk med stråtage.

Medlemsliste Danmarks Jerseyforening 1902-07.
[Medlemsliste+ la Cours gårdsbeskrivelser 1907,
ordnet efter indmeldelsesår].

Indmeldt 1904.
Hjørring amt, Gravensten, Sindal sogn

Århus amt, Vrads herred, Åle sogn
Bjerregård

Nærmeste station Rask Mølle, 2½ mil fra Horsens.

Dens nuværende ejer er Christian Jensen, som overtog den efter faderen for 100.000 kr. Chr. Jensen er født på Bjerregård 1851 og gift med Karen Mortensen Dahl, født i Åle 1858. Af tidligere ejere kan nævnes kammerråd Jørgen Jensen og dennes ældste sønner Jens og Jesper Jørgensen. Den ene halvdel har været i familiens eje i en lang årrække, medens den anden halvdel af gårdens areal tilkøbtes 1850 af nuv. ejers fader, Jens Jørgensen.

Matr. nr. 1a m. fl. af Bjerregård. Hartkorn 12-2-3-2½. Tiendefri hovedgårdsjord. Ejendomsskylden er 79.000 kr. Brandassurance for hovedbygningen 12.000 kr., for avlsbygningerne 30.000 kr., besætning, inventar og avl 50.950 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 86.90. Bidrag til amtsrepf. kr. 190.70. Sidste års kommuneskat var c. 200 kr. Brandforsikring er tegnet i De mindre Landejendomsbesidderes Brandforsikring. Gårdens samlede areal udgør 250 tdr. Id., deraf ager 195½, eng 9, kær med tørvemose 1½, mose 10, skov 30, have og gårdsplads 4 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Af agermarken drives 165½ tdr. Id i en 9 marksdrift, en vekseldrift, hvori c. 1/4 af arealet er med roer, ½ med korn til modenhed og ¼ med 1-års kløver og græs. Resten c. 30 tdr. Id. henligger som permanente græsgange i flere indhegninger. Staldgødning anvendes til roer med 20 læs og til udlæg med 18 læs pr. td. Id. Ajlen gives til permanent græs, roer og kartofler. Kunstgødning gives til vårsæd, 200 pd. Kainit, 100 pd. Thomasmel og c. 100 pd Chilis pr. td. Id. Til engen bruges 400 pd Kainit og 200 pd Thomasmel. Jorden er temmelig uensartet. Gennemsnitsudbyttet c. 17 fold. Besætningen består f.t. af 80 malkekøer, 20 stk. ungvæg og kalve, 2 tyre, 10 heste og 12 plage og føl. Sidste år solgtes c. 400 fedesvin. Kvægbesætningen består af rent jerseykvæg, indført 1903 og -04. Mælkemængden var sidste år gennemsnitlig c. 5000 pd pr ko; den leveres til Åle andelsmejeri. Det normale folkehold er 1 fodermeister, 1 forkarl, 6 karle, 7 piger, 1 røgtter og 1 svinepasser.

Bjerregården ligger c. 2000 alen NØ for Åle by i meget smukke omgivelser. Hovedbygningen, som er grundmuret og teglhængt opført 1857, ligger i Ø og V. med to små, fritliggende fløje ud mod S. Laden ligger lige over for hovedbygningen; den er grundmuret og stråttækt ligesom begge sidelængderne og har indkørselsport til gården på midten. Kostalden ligger i den v. længe, op til hvilken der på udsiden er bygget et halvtagshus, tækket med tagpap og anvendt som roerum. Den ø. længe rummer hestestalden, medens svinestalden er bygget op til den lille ø. fløjbygning og strækker sig ud mod ø.; det er en meget stor, bred, tidssvarende indrettet bygning. Inde i haven, c. 50 alen v. for gården i havens s. ende ligger et mindre, grundmuret stråttækt hus med 5 værelsesbeboelseslejlighed, hvor for øjeblikket ejerens svigerforældre bor. I gården lige ud for den s. ende af hestestalden ligger vognporten, som er opført af brædder og tækket med tagpap. c. 300 alen ø. for gården findes den tidligere teglværksbygning, der er stråttækt og nu anvendes som stublade og maskinrum. Endvidere hører et grundmuret, stråttækt arbejderhus til gården. Det ligger i en afstand af c. 2500 alen fra denne. Ejendommen er meget herskabelig; hovedbygningen med 2 etager til gårdsiden og høj kælder mod haven, rummer en 7 værelses lejlighed. Pladsen umiddelbart ved hovedbygningen adskilles ved et stakit fra den øvrige gårdsplads. Muren mod gårdsiden er dækket af espalier. Haven ligger N.og V for gården med meget smukke og vel vedligeholdte anlæg. På begge sider af havetrappen er der et par store, prægtige, meget gamle lindetræer. Lige ud for hovedbygningens v. side findes ved siden af et meget gammelt piletræ et vandbassin med springvand. Skoven ligger kun c. 2500 alen fra gården og består af gran og fyr, altsammen nyplantning, påbegyndt for c. 20 år siden. Den tilses af Hedeselskabet.

Svendborg amt, Salling herred, Svanninge sogn
Stensgård

[Fr. Hein døde 1751 og bestemte i sit testamente at Stensgård skulle indgå under stamhuset Hvedholm, nu Grevskabet Brahesminde]

Stensgårds ejendomsskyld er 344.120 kr., dens hartkorn 68-1-0-1½. Tiendefri hovedgårdsjord Hovedbygningen er brandassureret for 182.072 kr., avlsbygningerne for 174.401 kr. i Den alm. Brandf. f. Landb. Besætningen er forsikret for c. 135.000 kr. , inventar 46.000 kr. og avl 100.000 kr. i Det fynske Brandassuranceselskab. Den årlige ejendomsskyld skat kr. 378.53. Bidraget til amtsrepf. kr. 687.48. Konge- kirke- og præstetiende udgør tilsammen af rug, byg og havre mellem 30 og 40 tdr. Det samlede areal er 600 tdr. Id, hvoraf ager 500 og eng 60 tdr. Id, endvidere 40 tdr. Id. af en nedlagt bondegård , frigjort ved godssalg og beplantet. Jordernes beskaffenhed er god, af noget forskellig kvalitet, men i stærk kultur, hvorfor der stadig er en stor avl. Gården kan i det hele taget siges at blive drevet som en mønstergård.

Agermarken drives i en 6 marksdrift med: 1. vintersæd og rug, 2. foderroer, 3. 2-rd. byg, 4. foderroer, 5. blandsæd, 6. 6-rd. byg. Permanent græsgang c. 60 tdr. Id; lucerne c. 80 tdr. Id. Besætningen består af 300 køer, 120 stk ungvæg, 8 tyre, 22 heste, 12 plage og føl samt 30 stk moderfår med lam. Sidste år leveredes 200 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af jerseyrace. Stammen blev indført 1903 og afløste rødt fynsk malkekuvæg. Falsled andelsmejeri behandler mælken, og den fede jersey-mælk har opnået en pris af fra 22 til 24 øre pr. kd.

Som drivkraft for gårdens faste maskiner benyttes damp. Folkeholdet er 1 forvalter, 1 forkarl, 1 fodermester, 9 elever, 1 staldkarl , 18 daglejere og 3 piger. Malkningen besørges ved fodermesterelever og daglejernes koner.

Af huse uden jord findes 6 til 12 familier.

Stensgård avlsbygninger er alle opførte efter ildebrand 1903, og intet er sparet for at gøre dem så komplette som mulig, ligesom de også er særdeles praktiske og smukt opførte og ligger fortrinligt for hinanden. De er alle af solid grundmur. Disse bygninger samt hovedbygningen oplyses ved et gasværk (luftgas). Gassen frembringes ved benzin. Anlægget er billigt, og belysningen skal være behagelig og farefri.

Svendborg amt, Langelands Nørre herred, Tranekær
Tranekær Slots Ladegård

Matr. nr. 1a m.fl. af Tranekær by og sogn. Ejendomsskyld sammen med slottet for 616.000 kr. Hartkornet er for den samlede ejendom 42-2-0-¼, men heraf kan kun henregnes under ladegården 27-4-0-0. Alle avlsbygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb. for 90.000 kr og besætning, inventar og avl i Det fynske Brandassuranceselskab for 70.000 kr, 28.000 kr. og 49.000 kr. Ejendomsskyldsskatten kan ikke anføres for Ladegården alene, men er kr 677.60 for den samlede ejendom;

Arealet er c. 326 tdr. Id, hvoraf ager 213 c. 106 samt have og gårdsplads m.m. 7 tdr Id. Besætningen vil i løbet af 1906 og 1907 blive bragt op til 200 malkekøer, foruden ungvæg og kalve. Hele besætningen er stillet til Forsøgslaboratoriets rådighed til sammenlignende forsøg mellem rødt dansk kvæg , jerseykvæg og blandinger mellem disse to racer.

Mælkeudbyttet pr. ko har sidste regnskabsår været c. 6400 pd. mælken leveres til Tranekær mejeri. Hestebesætningen består af 14 stk samt 4 plage og føl. Gårdens faste maskiner drives alle ved elektricitet, der produceres af et værk, som drives ved vind- og petroleumsmotor og tillige afgiver belysning til slottet med omgivelser og alle ladegårdens bygninger samt godskontorerne m.m. Folkeholdet er 1 forvalter, 1 forkarl, 1 fodermester, 2 karle, 4 elever, 10 daglejere og 2 piger, foruden polakker til roedyrningen.

Tranekær Ladegårds avlsbygninger, hvoraf en del er nye og en del ombyggede i de senere år, er særdeles praktisk og tidssvarende indrettede. Kostalden er indrettet som forsøgsstald og opført efter alle den nyere tids fordringer.

Der har fra 1/10 1904 til 30/9 1905 på Tranekær Ladegård været foretaget en årsoversigt efter kontrolbogen over gennemsnitsudbyttet af 15 kvier efter 1. og 2. kalv af rødt, dansk malkekuvæg og 17 kvier ligeledes efter 1. og 2. kalv af jerseyrace. I gennemsnit har de røde kvier givet 5266 pd. mælk med 3.40 pct. fedt og 198 pd smør. Jerseykvierne har givet 3272 pd mælk med 5.75 pct fedt og 215 pd smør. Jerseykvierne har altså givet 17 pd. smør mere, men c. 2000 pd mælk mindre; sættes smørret til 1 kr. pr. pd. og den skummede mælk til 1 øre pr. pd., bliver udbyttet for begge hold på det allernærmeste ens. Til ovennævnte produktion har de røde kvier fortæret 5134 f.e., medens jerseykvierne kun har brugt 4358 f.e., men i dette foder har de sidste brugt 92 pd. oliekgere mere end de første. Ved udregning af foderet er der for begge hold efter legemsvægten og produktionen beregnet de samme næringsenheder, men da jerseykvierne ikke kan fortære et så stort foder af roer, hør og halm, som de røde kvier, må de have et tilskud i kraftfoder for at få ligevægt. Ved det mindre foderforbrug, som jerseykvierne har brugt, bliver der en lille fordel for disse, men forsøgene har varet i alt for kort tid, til at der endnu kan udtales noget bestemt derom. Forsøgsdyrene er også for unge endnu, og der vil sikkert gå flere år, før der kan forelægges et nogenlunde nøjagtigt resultat.

Pæregård i Tranekær sogn, matr. nr. 1 a m.fl Hartkorn 26-4-1-1 3/4. Alle bygninger er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb. for 75.000 kr. og besætning, inventar og avl i Det fynske Brandassuranceselskab for henholdsvis 68.000 kr, 22.500 kr. og 51.500 kr. Den årlige ejendomsskyld skat er kr. 205.70. Bidraget til amtsrepf. kr. 314.72. Kommuneskatten andrager c. 460 kr., tinden c. 382 kr. og andre afgifter c. 54 kr.

Arealet er c. 315 tdr. Id., hvoraf ager 251, eng c. 59, have, park og gårdsplads m.m. 5 tdr. Id. Kvægbesætningen, som stadig forøges bestod 1905 af 160 malkekøer, 50 stk ungvæg og 5 tyre, alt af rød, dansk race. I løbet af et par år skal den bringes op til 200 malkekøer, foruden ungvæg og kalve. Mælkeudbyttet pr. ko har sidste regnskabsår været c. 6100 pd. Mælken leveres til Tranekær mejeri. Hestebeæstningen består af 14 stkr. foruden 4 plage og føl. Gårdens maskiner drives ved damp, og al halmen presses. Folkeholdet er 1 forvalter, 1 forkarl, 1 fodermester, 4 karle, 10 daglejere og 2 piger.

Pæregård avlsbygninger er opførte efter det på grevskabet nu anvendte nye, billige system, som første gang der blev bragt i anvendelse 1902 og nærmest måtte betragtes som et forsøg på at fremstille hensigtsmæssige og billige landbrugsbygninger, men da grevskabet vedbliver at opføre bygninger af samme type i større og mindre stil, turde det være et bevis for, at forsøget er faldet heldigt ud. Laden har kostet at opføre kr. 2.50 pr kvadratalen gulvflade eller c. 8000 kr. Roerum, kalvehus, magasin og vognport har kostet 2000 kr. Kostalden, der giver plads til 208 køer, har kostet 14.000 kr., hvilket bliver c. 70 kr. pr. ko, og vil man lægge noget til for den halmplads, som går tabt, samt for vandledninger og pumper, bliver det dog en meget billig pris pr. ko i forhold til andre stalde med halm.....

Grønsllettegård i Tranekær og Tullebølle sogne består hovedsagelig af sammenlagt jord, frigjort ved godssalg. Til ejendomsskyld er den ansat til 90.000 kr.; dens hartkorn er 15 tdr. Avlsbygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb. for 60.000 kr. og besætning, inventar og avl i Det fynske Brandassuranceselskab for henholdsvis 51.000 kr., 9000 kr. og 20.000 kr.

Arealet er 169 tdr. Id, hvoraf ager 120, eng 45, have, veje og gårdsplads 4 tdr. Id. Kvægbesætningen består af 105 stk. jerseykvæg, der i løbet af et par år vil bringes op til 130 malkekøer, foruden ungvæg og kalve. Svinebesætningen er meget stor og baseret på en leverance af c. 1200 fedesvin pr. år. Der foretages svindefodringsforsøg i stor udstrækning med sukkerroer og runkelroer, og der er fornylig afsluttet et forsøg med lucerne i den hensigt at finde, hvor mange pd. lucerne der kræves til erstatning af 1 pd. korn. herpå har forsøget dog ikke givet direkte svar, men det fremgår, at erstatningsallet ligger under 5, hvilket også er sandsynligt, idet 3 à 4 pd. god lucerne omtrentlig indeholder de samme næringsstoffer som 1 pd. korn. Hestebesætningen består af 8 stk samt af 4 plage og føl. Mælkeudbyttet af de endnu unge jerseykøer har i gennemsnit været c. 3500 pd. pr. ko. Gårdens faste maskiner drives til dels ved dampkraft. Folkeforholdet er 1 forvalter, 1 fodermester, 2 karle, 10 daglejere og 2 piger.

Grønsllettegård avlsbygninger er for størsteparten opførte i de senere år, efterhånden som areal og besætning er bleven udvidet. Sostalden er opført 1904 og den nye kostald 1905, begge efter samme model som bygningerne på Pæregård. Ved opførelsen af sostalden med perrontag er særlig lagt vægt på, at svinene kan føre en så behagelig tilværelse som muligt, idet de kan gå ud og ind under bevægelige lemme, der hænger foroven, så svinene i sol og regn kan søge beskyttelse og skygge under perrontaget. Stalden er opført af 1-stens fuld mur med 6½ tm. tykke skillerum mellem rummene. Disse skillerum er murede af ½ sten + 1 sten på kant, således at kantstenene veksler med 2 sten på fladen, hvilket giver en solid mur. Alle murfladerne er indvendig afpuksede og udvendig fugede eller afpuksede med cement. Hele gulvet er lagt af 2 lag hårdt brændte mursten, der ligger på fladen med stærkt fald mod et 6 tm. afløbsrør for ajen; i den ene ende af sorummene er anbragt et lidt ophøjet leje for søerne, der hurtig lære at holde dette rent og frit for gødning. Taget er tækket på samme måde som kostalden på Pæregård, med fornødne lufthætter. Alt indvendigt træ- og murværk kalkes ofte. Perrongulvet er støbt af beton og cementeret med fald ud efter til en rende, som atter har fald til siderne.....

Maribo amt, Falsters Nørre herred, Ønslev sogn

Pandebjerg

1 mil fra ykøbing F.

Dens nuværende ejer er hofjægermester Ad. Tesdorff, der er født på Ourupgård 1859. Fru hofjægermester Tesdorff, f. Brun er født 1870.

Af fæstegods hører så godt som intet mere under hofjægermester Tesdorffs gårde, idet det ret betydelige bøndergods under Gjedsergård alt blev bortsolgt af gehejmekonferentsråd Tesdorff.

.....

Godsernes samlede ejendomsskyld udgør 1.088.100 kr.

Skovarealet omfatter 87 tdr. Id., hvoraf 60 tdr. Id. ligger ved Gjedsergård, delt i to skove, Dyrevænget og Fiskebæksskoven. Disse skove består hovedsagelig af gammel egeskov. Bed Boderup ligger 27 tdr. Id. væsentlig bøg fra 20-80 års alderen.

Godskontoret er på Boderup v. Eskildstrup. Godsforsvalter er hr. landbrugskandidat B.M. From, født i Malt sogn, Ribe amt 1874.

Pandebjerg, matr. nr. 1a m.fl. der har 27-6-3-2¼ hartkorn, alt tiendefrit, er i skattepligtig ejendomsskyld ansat til 148.000 kr. Hovedbygning og avlsbygninger er forsikrede for 200.000 kr i Den alm. Brandf. f. Landb. Besætningen for 62.000 kr., inventar 32.000 kr. og avl 50.000 kr. i Danmark.

Det samlede areal udgør 307 tdr. Id, deraf ager 300, have og park 7 tdr. Id.

Agermarken drives i en 8 marksdrift med: 1. brak, 2. rug, 3. sukkerroer, 4. byg, 5. sukkerroer, 6. havre, 7. og 8. kløver og græs. Staldgødning anvendes til brak og sidste sukkerroemark med c. 16 læs pr. td. Id. Af kunstgødning benyttes c. 300 pd 18pct superf. og c. 300 pd. Chilis pr td. Id. til sukkerroer. Jorden er hovedsagelig let sandmuld. Besætningen består af 100 køer, 45 stk ungvæg, 5 tyre, 14 heste, 2 plage og 1 føl. Kvægbesætningen er dels af rød dansk race og dels af jerseyrace. Sidste regnskabsår leveredes gennemsn. pr. ko af rød dansk race 6668 pd. og pr ko af jerseyrace 3888 pd. mælk; den leveres til Nykøbing mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 forkarl, 1 fodermester, 4 elever, 4 karle, 6 daglejere, 4 piger og 16 polske arbejdere.

Pandebjerg har en naturskøn beliggenhed umiddelbart ved Guldborg Sund og i kort afstand fra Ny Kirstineberg Skove. Gården, som oprindeligt har hørt under Kirstineberg gods, blev oprettet 1847 af cand phil P. Estrup af en del overdrev og en skovridergård og 1854 af justitsråd Hillerup solgt til hr. Wilhelm. Senere blev den købt af gehejmekonferentsråd

Tesdorff til Ourupgård, som forpagtede den til sin næstældste søn, den nuv. besidder, der beboede den i en årrække, før han ved faderens død 1889 overtog den i arv. Pandebjerg hovedbygning er opført i villastil af røde mursten med tegltag; den har tårn med spir og er for størstedelen bygget af den nuv. besidder. Avlsbygningerne er hovedsagelig opførte af grundmur med paptage. Pandebjerg er hovedsædet for hofjægmester Ad. Tesdorffs godser, der omfatter Gjedsergård, Frisenfelt, Ludvigsgave og Boderup, som alle drives af hofjægmesteren. Til Pandebjerg hører 5 jordløse arbejderhuse.

Maribo amt, Fuglse herred, Fuglse sogn

Kjærstrup

Nærmeste station Holeby.

Dens nuværende ejer er løjtnant M. Wilhelm Fridrichsen, som 1902 overtog den efter sin fader, jægmester Friderichsen. Hr. M. Wilhelm Friederichsen er født på ejendommen 1864 og gift med Hedvig Jungersen født 1869.

Matr. nr. 1a m.fl. af Kjærstrup. Hartkorn 67-7-3-0. Skovskylds hartkorn 3-1-2-2, Ejendomsskylden er 404.490 kr. Brandassurance for hovedbygning 93.625 kr., avlsbygninger 120.000 kr., besætning 103.000 kr, inventar 47.000 kr. og avl 70.000 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb., inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 805 tdr. Id, heraf ager 495, eng 23, skov 265, have, park og gårdsplads 22 tdr. Id. Avlsbruget ledes af ejeren selv.

Agermarken drives i en overskåren 4 marksdrift med ¼ sukkerroer, 1/8 havre, 1/8 hvede, 3/16 græs og 1/16 bælgssæd. Beæstningen består f. tiden af 200 køer, 70 stk. ungvæg, 4 tyre, 30 heste, 8 plage og 4 føl. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af jerseyrace. Mejeriet Trifolium behandler mælken. Gårdens faste maskiner drives ved dampkraft. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 forkarl, 1 fodermester, 3 fodermester-elever, 5 elever, 5 karle, 12 daglejere, 9 piger og om sommeren 34 polske arbejdere.

Til ejendommen hører 1 gård, 4 huse med jord og 7 jordløse huse.

Kjærstrup skovdistrikt omfatter 3 skovparter i Fuglse sogn og 12 tdr. Id. i Vester Ulslev sogn. Terrænet er fladt, jordbunden er lermuldet, dog er 15 td. Id. mose. Af arealet er 95 tdr. Id. eg, 114 tdr. Id. bøg, 15 tdr. Id. blødtræ, 6 tdr. Id. ask og 25 tdr. Id. gran. Skovene bestyres af en skovfoged,.

Kjærstrup menes at have sine oprindelse omkring 1158. Gårdens gamle voldsted ses endnu.

.....

1853 solgte grev Knuth? til grevskabet Knuthenborg gården for 158.000 rd. til jægmester Friderichsen, men forbeholdt sig så godt som hele bøndergodset, der efterhånden blev afhændet til fæsterne som fri ejendom.

Kjærstrup ligger særdeles tiltalende ved vejen fra Errindlev til Fuglse, hvilken vej på begge sider af gården løber gennem skov. Hovedbygningen er, som anført bygget 1765 af stiftamtmand Frederik Chr. v. Raben; hans og hans hustrus f.v. Plessen - våben er anbragte over indgangsdøren. Den hvælvede kælder er ældre end den smukke, anselige bygning, som med sine to høje stokværk er omgivet af brede, stensatte grave og tager sig smuk og imponerende ud. Om gravenes udvendige sider løber gamle, brede lindealléer, plantede 1770. Rimeligvis har bygherren benyttet lejligheden, da Nykøbing Slot 1766 blev nedrevet, til at købe de gamle vel vedligeholdte gobelins-tapeter, som endnu findes i dagligstuen og vistnok skriver sig fra Christian IVs moder; endvidere findes en sandstenstrappe og en kanapé samt en lænestol, der alt stammer fra Nykøbing Slot.

Hovedbygningen blev underkastet en meget gennemgribende restauration 1836 af Erementia Rosenkrantz, der satte 3 kobbertækte spir på taget. 1868 foretog jægmester Friderichsen en større forandring ved hovedbygningen, idet han nedbrød spiret, som sad over hovedindgangen, og opførte fra grunden af det store tårn med spir, som nu findes.

Avlsbygningerne er delt i to gårde. Hovedbygningen ligger frit mod vejen, kun med de brede grave mellem denne og bygningen. Den n. del af avlsgården består af den nye, smukke kostald, opført 1901 af grundmur med røde sten. En lade er bygget af bindingsværk og en svinestald af grundmur; den tidligere forpagterbolig benyttes nu til funktionærbolig. Den s. del af avlsgården består af hestestalden, der er bygget af bindingsværk med stråtag, samt af den gamle, grundmurede lade og en stald til ungvæg.

Vildtbestanden er lidt dåvildt og råvildt, en del harer, lidt fasaner og undertiden mange snepper.

Maribo amt, Lollands Nørre herred, Herredskirke sogn

Sannegård

1 mil fra Nakskov.

Dens nuværende ejer er H. Skafte, som købte den 1882 af enkefru Petersen for 200.000 kr. H. Skafte er født i Herredskirke sogn 1848. Fru M. Skafte er født i Vindeby sogn 1850. Gården var i en længere årrække i enkefru Petersens og hendes afdøde mands eje.

Matr. nr. 1 b m.fl. Hartkorn 25-4-0-0. Der svares i tiender c. 120 kr. Ejendomsskylden er 139.300 kr. Brandassurance for hovedbygning og avlsbygninger 63.000 kr., for besætning, inventar og avl 60.000 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb.; besætn., inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 200 tdr. Id., deraf ager 189, skov 8, have og gårdsplads 3 tdr. Id. Gården drives af ejeren, der desuden ejer Grønnegård, c. 8 tdr. hartkorn i HerredskirkeLøjtofte sogn.

Agermarken drives i en 8 marksdrift med 1. grønjordssæd, 2. staldfoder m.m., 3. brak, 4. hvede, 5. byg, 6. sukkerroer, 7. byg, 8. kløver og græs. Staldgødning anvendes til brak. Af kunstgødning benyttes årlig c. 50.000 pd. Besætningen består f.t. af 50 køer, 20 stk. ungvæg og kalve, 3 tyre samt 12 heste. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og

er af rød dansk race. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 6000 pd pr. ko; den leveres til Ly fællesmejeri. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 4 karle, 2 piger, 1 daglejer og i roer og høst 5 mand ekstra.
Sannegård hovedbygning er opført af grundmur med stråtag. Avlslængerne er ligeledes grundmurede, men tækkede med tagpap.
Til ejendommen hører 1 jordløst hus.

Randers amt, Galten herred, Ødum sogn
Ødumgård

Nærmeste station: Hadsten, 2¼ mil fra Århus og Randers.

Dens nuværende ejer er P. Thomsen, som købte den 1884. P. Thomsen er født 1858. Af tidligere ejere kan nævnes Niels Poulsen.

Matr. nr. 3a mfl. af Ødum. Hartkorn 9-2-2-3/4. Der svares tiende c. 100 kr. Ejendomsskylden er 82.500 kr. Brandassurance for hovedbygning 6000 kr, for avlsbygninger 19.000 kr, 3 huse 10.000 kr, besætning, inventar og avl 22.000 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb. Besætning, inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 94 tdr. Id, deraf ager 85, eng 4, skov 3, teglværksplads 1, have og gårdsplads 1 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 7 markdrift. Jorden er lermuld med lerunderlag. Besætningen består f.t. af 30 køer, 20 stk, ungvæg og kalve, 1 tyr og 10 heste. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af jerseyrace. Mælkemængden var sidste års gennemsn. 5431 pd. pr ko; den leveres til Ødum mejeri. Det normale folkehold er 2 fodermestre, 1 forkarl og 2 karle.

Ødumgård hovedbygning er opført 1899 af grundmur med tegltag. Avlslængerne er for størstedelen af grundmur
Til ejendommen hører Ødum teglværk, med en årlig produktion af 1-1¼ mill. mursten og c. 100.000 drænrør og tagsten.

Maribo amt, Lollands Nørre herred, Vesterborg sogn
Bøgehavgård.

4 km. fra Søllested. 11½ km fra Nakskov.

Nuværende ejer: Ulrich Jepsen, som overtog gården 1. jan. 1897 er født i Hejringe i. juli 1859 og gift med Hansine Rasmussen, født på Skovlyst ved Svendborg 2. septbr. 1849.
Matr. nr. 3a m.fl. af Vedby. Hartkorn 9-2-0-1. Ejendomsskyld 63.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 12.562 kr., for avlsbygninger 11.082 kr. Gårdens samlede areal 90 tdr. Id., deraf ager 78, eng 10, have og gårdsplads 2. Agermakren drives med byg, sukkerroer, vinterærter og rug, byg. Jordens bonitet er god muld på lerunderlag. Der holdes 30 malkekøer, 10 stk. ungvæg og kalve og 3 tyre af rød dansk race, 7 heste samt 2 plage og føl. Sidste år solgtes c. 20 fedesvin.

Bøgehavgård er arvefæste under Pederstrup. Den ældst kendte ejer er to søstre Knudsen, som i 1860'erne solgte gården til brændevinsbrænder Beilenow, der 1887 afhændede den til Georg Hansen, af hvem den nuværende ejer har købt.

Gården er opført i grundmur efter brand 1911. Der er indlagt elektrisk lys og kraft. Engen ligger ved markens n. skel. Markerne ligger samlede omkring gården.

Holbæk amt, Besser sogn på Samsø
Madebjerggård
Tranebjerg.

Dens nuværende ejer er amtsrådsmedlem Mikkel Søren Holm, R.af D., som købte den 1884. Hr. M.S. Holm er født i Onsbjerg sogn på Samsø 1854 og gift med Gjertrud Gylling, f. i Besser sogn på Samsø 1854. Af tidligere ejere og brugere kan nævnes slægten Stavns. Ved giftermål med Mikkel Stavns` enke 1834 gik gården over til Peter Andreas Hansen, hvis enke solgte den til den nuværende ejer.

Matr. nr. 11a m.fl. af Besser. Hartkorn 9-7-0-¼. Der svares i tiende 9 tdr. korn. Ejendomsskylden er 68.500 kr. Brandassurance for hovedbygning 5104 kr., for avlsbygninger 19.400 kr., besætning 1992 kr, inventar 4362 kr., og avl 6189 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm Brandf. f. Landb. besætn., inv. og avl i Holbæk m.fl. Amters Brandf. Det samlede areal udgør 110 tdr. Id, deraf ager 82, strandeng 6, have og gårdsplads 3 tdr. Id samt en holm i Stavns fjord 19 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives ikke i regelmæssig drift. 1/3 dyrkes med rodfrugter, 1/3 med korn og roefrø og resten med lucerne, staldfoder og græs. Af jorden er 8 tdr. Id. stærk lerbjod og 30 tdr. Id. lermuld på lerunderlag. Resten er sandmuld med sandunderlag. Der avles i gennemsnit af hvede 20, rug 12, byg 14, blandsæd 20 og havre 20-30 fold. Besætningen består f.t. af 50 køer, 30 stk. ungvæg og kalve, 2 tyre 6 heste, 6 plage og føl samt 90 får og lam. Sidste år solgtes c. 100 fede svin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er dels af jerseyrace, dels af rød dansk race. Mælkemængden var sidste år gennemsn. af rød dansk race 7893 pd. og af jerseyrace 4465 pd pr ko. Den behandles af Madebjerggård andelsmejeri. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 3-5 elever, 1 pige og 1 daglejer.

Madebjerggård hovedbygning er opført 1817 af egebindingsværk med stråtag. Avlsbygningerne består af 8 længer, hovedsagelig byggede 1898 for største delen af støbt beton og kampesten, tækkede med tagpap og strå.

Vejle amt, Hatting herred, Stenderup sogn

Aldumgård

Nærmeste station: Stenderup, 1¼ mil fra Horsens.

Dens nuv. ejer er L.P. Abildgaard, som købte den 1880 for 155.000 kr. Abildgaard er født i Horsens 1858 og gift med M. Juul, født i Horsens 1857. Af tidl. ejere kan nævnes Vedel 1856-73 og kaptajn Bojesen 1873-80.

Matr. nr. 6a m.fl. af Nørre Aldum og Urlev. Hartkorn 163-1-1½. Halvdelen af gården er tiendefri. I tiende svaresc. 200 kr. Ejendomsskylden er 90.000 kr, brandassurance for hovedbygning 14.000 kr, for avlsbygninger 30.000 kr., besætning 23.000 kr, inventar 12.000 kr og avl 20.000 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb.; besætn., inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 181 tdr. ld., deraf ager 165, kær 1, skov 8, have, park, veje og gårdsplads 7 tdr. ld. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives dels i en 7 marksdrift med 1. ¾ grønjordshavre ¼ roer, 2. ¾ brak ¼ staldfoder, 3. ½ vinterbyg ½ hvede, 4. ½ rug ½ byg, 5. havre, 6. og 7. kløver og græs; dels i en 5 marksdrift med 1. gønjordshavre, 2. roer, 3. byg og frøroer, 4. havre, 5. kløver og græs. Der avles i gennemsnit c. 17 fold. Besætningen består f.t. af 50 køer, 22 stk. ungvæg og kalve, 2 tyre, 8 heste samt 4 plage og føl. Sidste år solgtes c. 80 fedesvin. vedligeholdes ved eget tillæg og er dels af rød dansk race og dels af jerseyrace.

Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 6000 pd pr. ko. Den leveres til Horsens mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 karl, 2 daglejere og om sommeren 3 polakker. Aldumgård hovedbygning, der ligger i N og S, er opført hovedsagelig af grundmur og tækket med tegl. KØstalden er bygget af grundmur; hestestalden, laden og de øvrige avlsbygninger af egebindingsværk med stråtage.

Til gården hører 2 huse uden jord

Haven er stor og smuk.

Sorø amt, Ringsted herred, Ørslev sogn

Ottestrup

1½ mil fra Ringsted, hører under stamhuset Giesegård.

Matr. nr. 1 m.fl. af Ottestrup. Hartkorn 42-2-1-2¼. Der svares i tiende 215 kr. Ejendomsskylden er 228.000 kr, brandassurance for hovedbygning 18.380 kr., for avlsbygninger 100.760 kr., besætning 81.000 kr, inventar 22.000 kr. og avl 70.000 kr. Det samlede areal udgør 415 tdr. ld, deraf ager 409, have og gårdsplads 6 tdr. ld. Gården er bortforpagtet til Knud Bille Andersen, der tillige er forpagter af Prøvegården under stamhuset Giesegård. Knud Bille Andersen er født i Nordrup præstegård 1858 og gift med Hedvig Bang.

Forpagtningen omfatter hele gårdens areal, inventar og besætning med undtagelse af 100 køer, tilhører forpagteren.

Agermarken drives i en 7 marksdrift. Besætningen består f.t. af 150 køer, 50 stk. undkvæg og kalve, 6 tyre, 32 heste, 25 plage samt 60 får. Sidste år solgtes c. 300 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af rød dansk race, krydset med jerseytyre. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 6000 pd pr. ko; den leveres til Trifolium. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 ladefoged, 6 karle, 5 piger, 15 daglejere og i roer og høst 20 polakker.

Gårdens faste maskiner drives delvis ved vindmotor.

Ottestrup forpagterbolig er af grundmur og tegltag. Avlsbygningerne er af grundmur med paptage.

Til ejendommen hører 2 jordløse huse med 8 lejligheder.

Ottestrup er oprettet af en nedlagt bondeby, men var allerede 1440 en hovedgård, der efterhånden har været ejet af Basse, Baden v. Thümen, Grabow til 1638, Rosenkrantz til 1657, Juul, Ide Skeel, Niels Trolle, Chr. C. Gabel og grevinde Schack; da Stamhuset Giesegård ifølge hendes testamentariske bestemmelser 1777 blev oprettet, blev Ottestrup indlemmet i dette.

Folketingmedlem, gårdejer Peter Thomsen Nielsen, Hårby [ved Skanderborg]. [Nedergårds sogne- og præstehistorie. Århus Stift, s. 391f]

Folketingsmand, gårdejer Peter Thomsen Nielsen (* 1863 i Hårby + 1916) udgik fra et bjørnbaksk hjem med stærk sans for bondestandens selvstændighed, var som ung på Klank og Askov højskoler. Hans jævnaldrende så op til ham for hans dygtighed og noble, faste karakter, og han øvede allerede som ung stor indflydelse i sognet. Han blev sognerådsformand, virkede meget for kommunen, blev folketingsmedlem 1898 (Venstre, Horsens landkreds) og vandt overalt respekt. Han var sognebåndsløser til Bering valgmenighed, ægte grundtvigsk, virkede for opførelsen af forsamlingshus i Hårby, og tog med interesse del i menighedsrådets arbejde og var præsterne en god støtte. Han passede sin gård fint, var en foregangsmand på mange måder.

Han havde købt gården 1883 og blev kendt som kvægopdrætter. Som politiker stod han I.C. Christensen nær, var udpræget landbrugs- og sparepolitiker. Sit egentlige ry fik han under verdenskrigen, da han som medlem af den overordentlige kommission øvede stor indflydelse i rigsdagen og på prisreguleringen. 1908 blev han hypotekbankdirektør. Et mindesmærke med portrætmedaillon er rejst af jyske foreninger og virksomheder 1929 ved Hårby korsvej med indskriften: "Landbruget en uforfærdet talsmand, Danmark en god søn".

Pastor Martin Frederik Christian Carøe, sognepræst i Magleby 1890-1909

Skelskør.

* 9.9. 1850 i København. Forældre etatsråd grosserer Johan Frederik Carøe og Caroline Marie Karen Thiesen.

Gift 1880 med Anna Susanne Sophie Mynster.

Carøe sluttede sig til den grundtvigske retning, han var efter Schjørrings død formand for udvalget for de kirkelige møder, der bl.a. afholdt årlige møder i lystskoven, havde stor interesse for alle sociale spørgsmål, og så længe hans kræfter tillod det, blev der aldrig kaldt forgæves på ham, når det gjaldt et samfundsnyttigt og patriotisk formål. Sin præstegårdsavling drev han med stor dygtighed, hvorefter han også fik denne præmieret i konkurrencen for veldrevne markbrug. Han var i politisk henseende en god konservativ mand, men forstod altid at samarbejde med anderledes tænkende. I en årrække administrerede han udmærket dygtigt kommunens sager som formand for sognerådet. Med stor tålmodighed og uden at miste sit frejdige humør bar han sine tunge lidelser (halskræft). Det er alt år siden, han måtte vige den kære prædikestol, men han fulgte levende med i alt lige til det sidste. Det skyldes hans initiativ at Kirkeligt Samfund 1898 blev stiftet i Sydvestsjælland. Endnu til i fjor var han dens formand og altid en levende deltager i foreningens møder. Han var tillige en dygtig landmand, en af sin egnns foregangsmaænd. Også på husdyrbrugets felt var han blandt de første. Nu i de sidste år prøvede han med jerseykvæg. Sorø amtstidende 12.11. 1909.

Maribo amt, Fuglse herred, Bursø sogn

Wredeslund [Vredeslund]

Nærmeste station Bursø, 3/4 mil fra Maribo

Dens nuv. ejer er Axel Nielsen, som købte den 1887 af Henrik Wrede for 116.000 kr. Axel Nielsen er født i Rudkøbing 1862 og gift med Anna Tidemand, født i Holbæk 1870.

Gården er efterhånden sammenkøbt af familien Wrede, i hvis eje den var i en lang årrække.

Matr. nr. 10c m.fl. af Bursø. Hartkorn 15-1-2- 2 3/4. Der svares i tiende 14 tdr. 2 skp. hvede og 21 tdr. 3 skpr. byg. Ejendomsskylden er 85.620 kr., brandassurance for hovedbygning 21.556 kr., for avlsbygninger 26.000 kr., kvægbesætning 32.000 kr., inventar 11.000 kr og avl 32.000 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb.; beæst., inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 150 tdr. ld, deraf ager 145, mose 1, have og gårdsplads 4 tdr. ld. Gården drives af ejeren, der tillige er ejer af Binnitse [Bennitse, Binnitze], hvor han har bopæl NB her indsattes senere jerseybesætning] Desuden ejer han en mindre, tilkøbt bondegård, hvor svinebesætningen for alle tre gårde holdes.

Agermarken drives i en 7 marksdrift med 1. grønjordsbyg, 2. sukkerroer, 3 1/3 staldfoder 2/3 moden ærtehave, 4. hvede, 5. sukkerroer, 6. byg, 7. kløver og græs. Staldgødning anvendes til hvede og grønjordsbyg. Kunstgødning gives til sukkerroer, hvede og byg. Jorden er ensartet, lermuld med ler- og mergelunderlag. Besætningen består f.t. af 60 køer, 40 stk. ungvæg og kalve og 7 tyre. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af jerseyrace. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 4300 pd pr ko; den leveres til mejeriet Trifolium. Det normale folkehold er 1 fodermester og 1 røgter.

Wredeslund hovedbygning, der ligger frit mod S, er opført i 1 stokværk af grundmur med tegltag og forsynet med gennemgående kvist; den indeholder en lejlighed på 11 værelser.

Avslængerne er alle opførte efter brand 1866 af grundmur og tækkede med strå og rør.

Den store smukke have omgiver hovedbygningen til de tre sider.

Til Wredeslund hører 3 jordløse huse.

Præstø amt, Bårse herred, Beldringe sogn

Beldringe

1/2 mil fra Præstø

Den nuv. besidder er lensgreve Frederik Christopher Otto RabenLevetzau til grevskabet Christiansholm

Matr. nr. 1a m.fl. af Beldringe hovedgård. Hartkorn 70-31-2 3/4. Tiendefri hovedgårdsjord. Ejendomsskylden er 330.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 51.832 kr., for avlsbygninger 149.918 kr., besætning 56.000 kr, inventar 20.000 kr. og avl 55.000 kr. Det samlede areal udgør 520 tdr. ld, deraf ager 461, eng 52, have og gårdsplads 7 tdr. ld.

Avlsgården er bortforpagtet til Theodor Peter Jørgensen, der er født 1848 og gift med Karen Iversen, født 1876. Forpagtningen er 10-årig.

Af agermarken drives 451 tdr. ld i en 8 marksdrift med: 1. brak, 2. hvede og rug, 3. byg, 4. roer, 5 byg, 6 havre, 7. og 8. kløver og græs. 3 tdr. ld dyrkes med lucerne og resten er permanent græsgang. Besætningen består f.t. af 140 køer, 60 stk. ungvæg og kalve, 6 tyre, 23 heste samt c. 50 plage og føl. Sidste år solgtes c. 200 fedesvin.

Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af rød dansk race. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 6500 pd pr. ko. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 underforvalter, 1 fodermester, 4 røgtere, 1 elev, 1 staldkarl, 6 karle, 1 husjomfru, 4 piger, 2 daglejere og om sommeren 16 polakker.

Beldringe hovedbygning, der er opført i 2 stokværk af grundmur, benyttes for tiden til godskontor og godsfuldmægtigbolig. Forpagterboligen er bygget af grundmur med tegltag.

Avslængerne er dels af grundmur, dels af bindingsværk.

Under avlsgården hører 2 jordløse huse.

Under Beldringe hører 162 tdr. harkorn af alle slags; deraf fri jord 116 tdr., skovskyldsharkorn 5 tdr. og bøndergods 41 tdr. Desuden Beldringe kirkes matr. Tiendeharkorn 16 tdr. 4skpr.

Det samlede gods` ejendomsskyld andrager 1.018.700 kr.

Sorø amt, Ringsted herred, Bringstrup sogn og Ringsted landsogn

Lille Svenstrup

½ mil fra Ringsted.

Dens nuv. ejer er hofjægermester Gustav Georg Gunnar GarthGrüner, som overtog den 1897 efter sin fader, kammerherre Grüner. Hofjægermester er født på Ravnstrup 1868 og gift med Lili Louise Mathilde Arntzen, født i København 1876. Kammerherre Grüner havde ejet Lille Svenstrup siden 1850; han købte den af Chr. Ravn Andreasen.

Matr. nr. 1a m.fl. af Lille Svenstrup. Hartkorn 49-4-33/4. Der svares i tiende c. 120 tdr. korn. Ejendomsskylden er 250.000 kr. En del af jorderne, til værdi 125.000 kr., er beliggende i Ringsted landsogn. Brandassurance for hovedbygning 35.000 kr., for avlsbygninger 60.000 kr, besætning 57.000 kr., inventar 20.000 kr. og avl 50.000 kr.. Det samlede areal udgør 496 tdr. ld, deraf ager 435, eng 56, have, park og gårdsplads 5 tdr. ld. Gården drives af ejeren, der tidl. havde været forpagter af Ravnstrup.

Agermarken drives i en 9 markdrift. Jorden er gennemgående mild muldjord, hovedsagelig med lerunderlag. Besætning består f.t. af 144 køer, 84 stk. ungvæg og kalve, 4 tyre, 22 heste samt 12 får. Mælkemængden var sidste år gennemsn. 6010 pd. pr. ko; den leveres til Dansk Mælkekompagni i København. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 1 elev, 4 karle, 4 piger, 9 daglejere og i roer og høst 9 polakker.

Gårdens faste maskiner drives ved vindmotor; til tærksning benyttes damp.

Lille Svenstrup hovedbygning er opført 1897. Avlslængerne er opførte efter brand 1900 af grundmur med trimpel og paptage; kun hestestalden er ældre, bygget 1872 af grundmur med stråtag.

Til ejendommen hører 3 huse, Ejlstruphuse, i Ringe landsogn, af samlet hartkorn 0-7-0-2 3/4. Vurderingssum 900 kr; desuden 3 jordløse huse med 6 lejligheder.

Randers amt, Øster-Lisbjerg herred, Hornslet sogn

Rosenholm

3 mil fra Århus.

Stamhusets nuv. besidder er hofjægermester, cand. juris, baron Hans Carl Oluf Rosenkrantz, R.af D., dbmd, født i Paris 1870 og gift med komtesse Christiane Wedell-Wedellsborg, født på Borupgård 1879. Baron H.C.O. Rosenkrantz er tillige besidder af Balskov og Livø samt det for Baroniet Rosenlund substituerede større fideikommiss og det Moltkeske fideikommiss.

Rosenholm omfatter 207 htk af alle slags, hvoraf 96 3/4 td. hartkorn er konge- og kirketiende; stamhuset ejer bankaktier 6800 kr. og i fideikommisskapitaler c. 612.650 kr.

Matr. nr. 1a af Rosenholm. Hartkorn 77--0-0-1 Tiendefri hovedgårdsjord. Ejendomsskylden er 896.750 kr. Skoven ejendomsskyld 320.000 kr, Brandassurance for hovedbygning og avlsbygninger 387.000 kr, for besætning 64.000 kr, inventar 26.000 kr og avl 56.000 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm Brandfors. f. Landb. besætn.,inv og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 1650 tdr. ld, deraf ager 530, eng 250, mose 50, skov 800, sø 4 have, park og gårdsplads 16 tdr. ld. Avlsgården drives af stamhusbesidderen.

Besætning består f.t. af 200 køer, 100 stk ungvæg og kalve, 10 tyre, 20 fedekreaturer, 30 heste, 17 plage og føl samt 40 får og lam. Sidste år solgtes c. 100 slagtesvin.

Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er dels af rød dansk race, dels af jersey race. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 6000 pd pr. ko; den sælges til Århus. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 10 elever, 6 piger, 10 daglejere og i roer og høst 12 mand ekstra.

Rosenholm smukke hovedbygning, der helt er omgivet af grave, er opført af røde munkesten 1559-67 og består af 4 fløje. Avlsgården, der ligger S for hovedbygningen er dels nyopført, dels ombygget i det 19. årh.

I haven findes en 1873 rejst mindestøtte for den nuv. besidders bedstefader.

Af skovarealet er 640 tdr. ld bevokset med løvtræ, resten med nåltræ. Driften ledes af skovrider Dreyer.

Til stamhuset hører foruden hovedgården forpagtergården Teglvang samt 2 huse med jord og 6 jordløse huse; desuden en konge- og kirketiende af 251 tdr. 6 skpr. rug, 438 tdr. byg og 376 tdr. havre. På Rosenholm drives en større tørvefabrikation.

[ejerforhold udelades].

Maribo amt, Musse herred, Thoreby sogn

Fuglsang er hovedsædet for det private gods Fuglsang og Priorskov, hvis nuv. besidder er godsejer Rolf Viggo de Neergaard, født 1837 og gift med Ellen Bodil Hartmann, født 1867. Fuglsang ligger 1 mil fra Nykøbing Falster.

Godsets samlede hartkorn udgør 543-7-3-1 3/4, heraf fri jord 132 tdr. 5 skpr 2 alb.

Under godset hører 53 gårde, 140 huse med jord og 10 jordløse huse. Godsets samlede ejendomsskyld for hovedgårde, bøndergods og skove udgør 3.254.100 kr.

Hovedgårdenes samlede areal omfatter 1072 tdr. Id og avlsgårdenes samlede areal udgør 421 tdr. Id. Hovedgårdene er Fuglsang og Priorskov, der begge ligger i Thoreby sogn; af avlsgårdene ligger Flintingegården og Nagelsti Skovgård ligeledes i Thoreby sogn. Fuglsang Avlsgård, matr. nr. 1 m.fl. af Fuglsang. samlede areal 661 tdr. Id. 136 køer af rød dansk race.

Hjørring amt, Dronninglund herred, Torslev sogn

Ormholt

2¼ mil fra Sæby.

Dens nuv. ejer er Niels Marinus Bruun, der er født på Tveden i Karup sogn 1869 og gift med Dagmar Theodora Hansen, født i Frederikshavn 1883.

Matr. nr. 1a af Ormholt. Hartkorn. 18-0-3-1½. Tiendefri hovedgårdsjord. Ejendomsskylden er 75.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 20.000 kr., for avlsbygninger 41.6000 kr., besætning 31.600 kr., inventar 6500 kr. og avl 20.000 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb. Besætn., inv. og avl i Ålborg og Hjørring Amters Brandforsikring. Det samlede areal udgør 530 tdr. Id, deraf ager 300, eng 48, mose 6, skov 130, ubeplantede arealer 22, under husene 15, have, park og gårdsplads 9 tdr. Id. Gården drives af ejeren, der tidl. har været forpagter af den i 10 år.

Agermarken drives i en 9 marksdrift med 1. grønjordshavre, 2. roer, 3. vårsæd, 4. kløver og græs, 5. halvbrak, 6. rug, 7. havre, 8. og 9. kløver og græs. Jorden er letmuldet med sandunderlag. Engene kan overrisles. Besætningen består f.t. af 100 køer, 30 stk ungvæg og kalve, 3 tyre 12 heste samt 11 plage og føl. Sidste år solgtes 109 fedesvin.

Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af blandet herkomst. Mælkemængden var sidste år gennemsn. 4933 pd pr ko; den leveres til Torshøj andelsmejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 1 staldkarl, 5 karle, 2 malkerøgttere, 4 piger og 2 daglejere.

Ormholt hovedbygning er opført 1853 af grundmur med tegltag. Avlslængerne er byggede efter brand 1904 af grundmur med paptage. N. for hovedbygningen ligger en gammel svinestald af bindingsværk med stråtag; desuden en teglhængt smedie.

Af skoven er 25 tdr. Id gammel løvskov og resten nåleskov i alderen fra 1-45 år.

Til ejendommen hører 2 huse med jord og 1 jordløst hus. Endvidere driver ejeren en vandmølle, beliggende tæt ved gården.

Ormholt har hørt under Børglum bispestol og tilfaldt ved Reformationen Kronen.

.....

Sognepræst Knud Schott Deichmanns enke solgte den 1827 til H.Chr. Bruun. Efter ham ejedes den af hans søn, L.D. Bruun, der overtog den 1872.

Hjørring amt, Vennebjerg herred, St. Hans sogn

Jonstrup

Nærmeste station Hjørring.

Dens nuværende ejer Carl D. Nielsen, som købte den 1906. Carl D. Nielsen er født i Nørre Sundby 1871 og gift med Maria Hansen, født på Jonstrup 1876. Af tidligere ejere kan nævnes Chr. Hansen, der 1819 købte gården fra Åstrup, derefter hans søn Hans Christensen fra 1834-62, og dennes søn, Chr. Hansen fra 1862-1906.

Matr. nr. 1a m.fl. af Jonstrup. Hartkorn 8-1-0-1 3/4. Der svares i tiende c. 90 kr. Ejendomsskylden er 57.000 kr, Brandassurance for hovedbygning 10.000 kr, for avlsbygninger 32.000 kr., besætning 25.000 kr., inventar 10.000 kr og avl 25.000 kr. Det samlede areal udgør 115¼td Id., deraf ager 110, eng 3, skov 1, have og gårdsplads 1¼ td. Id. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 9 marksdrift med: 1. rug eller hvede, 2. blandsæd, 3. roer, 4 6-rd. byg, 5. og 6. havre, 7.,8. og 9. kløver og græs. 8 tdr. Id er permanent græsgang, besætn. består f.t. af 70 køer, 25 stk. ungvæg og kalve, 2 tyre , 8 heste, 1 plag samt 6 får. Sidste år solgtes c. 100 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af rød dansk race. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 6500 pd pr ko; den leveres til Liver mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 3 karle, 1 husjomfru, 4 piger, 1 daglejer og om sommeren 3 polakker.

Gårdens faste maskiner drives delvis med vindmotor.

Jonstrup hovedbygning er ombygget 1907. Laden er bygget 1878 og tækket med tegl på et underlag af spån, medens hestestalden som er opført 1882 har paptag. KOstalden og svinestalden er byggede 1878. Staldene er alle forsynede med brandfrie hvælvinger.

Jerseykvæget i Sydsjælland. [Beretning om Kvægavls- og Opdrætterforeningen Jersey i 1905. Hjørring 1906]

Brev fra lærer N. Sørensen, Bidstrup pr Næstved.

For et par år siden blev der anskaffet en del Jerseykøer af husmænd og mindre gårdmænd i byerne Basnæs og Vesteregesborg på den anden side Næstved; efter hvad der berettes mig derfra, er man også der særdeles tilfredse med Jerseykøerne. Det undrer mig en del, at husmændene ikke ret kan få øje på, hvilken ideal husmandsko Jerseykøen

er, men det er vel den ret høje anskaffelsessum, der skræmmer; thi jeg er fuldt enig med hr. godsejer Jørgen Larsen i, at Jerseykoen vil blive husmændenes bedste ven, når han først lærer den at kende, da den har netop de egenskaber, en husmandsko bør have; idet den er nøjsom, trivelig, venlig at omgås samt en fortrinlig smørko.

Bistrup skole pr. Næstved, 11. august 1906

N. Sørensen

Bolsmand Johan Carlsen, Basnæs Lou

gårdejer Niels Nielsen, Vester Egesborg, Basnæs, Lou

gårdejer Ingvard Larsen, Basnæs, Lou

gårdejer Peter Jørgensen, Retterstrup, Lou

parcellist Niels Hansen, Basnæs, Lou

parcellist Jens Peter Petersen, Basnæs, Lou (Herlufmagle)

smed H.P. Christensen, Basnæs, Lou

Hjørring amt, Horns herred, Hørmested sogn

Korsholt

2¼ mil fra Frederikshavn, nærmeste station Sindal.

Dens nuv. ejer Chr. Olesen, som overtog den 1902. Chr. Olsen er født på Nejst 1864 og gift med Else Mortensen, født på Ravnkilde 1871. Gården har siden 1796, da den nuv. ejers oldefar, Palle Olesen, købte den, været i familiens eje.

Matr. nr. 24a m.fl. Hartkorn 6-5-0-1½. Der svares i tiende c. 14 tdr. hartkorn. Ejendomsskylden er 70.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 5200, for avlsbygninger 34.325 kr., besætning 26.000 kr., inventar 7000 kr. og avl c. 20.000 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb., besætn., inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 354 tdr. Id, deraf ager c. 274, eng 10, kær 40, mose 4, plantage 18, have og gårdsplads 8 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 7 markdrift. Besætningen består f.t. af 80 køer, 32 stk. ungvæg og kalve, 4 tyre, 11 heste samt 8 plage og føl. Sidste år solgtes c. 100 fedesvin.

Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af jerseyrace. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 4800 pd pr ko; den leveres til Sindal mejeri. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 4 karle, 4 piger og 2 daglejere.

Korsholt hovedbygningen er opført 1818, laden dels 1854 og dels 1880. Alle bygningerne har stråtag og undtagen en mejeribygning og vognporten, der er tækkede med spån.

Til ejendommen hører 1 jordløst hus, brandforsikret for 2300 kr.

Bornholms amt, Sønder herred, Pedersker sogn

Eskildsgård

¾ mil fra Åkirkeby.

Dens nuværende ejer er kaptajn Olaf Larsen Koefoed, som købte den 1888. Ol. Larsen Koefoed er født på Runegård 1857 og gift med Marie Koefoed, født på Store Engegård 1868.

Matr. nr. 1a m.fl. Hartkorn 16-6-2-1. Der svares i tiende c. 3½ td. korn. Ejendomsskylden er 119.000 kr, brandassurance for hovedbygning 10.000, for avlsbygninger 30.000, besætning 20.000 kr., inventar og avl 30.000 kr.

Agermarken drives dels i en 8 markdrift med 1. Brak, 2. vintersæd, 3. blandsæd, 4. roer, 5. byg, 6. havre, 7. og 8. kløver og græs; dels i en 9 markdrift med 1. kartofler, 2. rug, 3. spergel, 4. rug, 5.6.7. 8. og 9. kløver og græs. Besætningen består f.t. af 45 køer, 30 stk. ungvæg og kalve, 2 tyre, 9 heste, 4 plage og føl samt 70 får og lam. Sidste år solgtes c. 80 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af rød dansk race. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 7000 pd pr. ko; den leveres til Bøsthøj andelsmejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 3 karle, 3 piger og 3 daglejere.

Eskildsgård nyopførte hovedbygning er af grundmur med tegltag. Avlslængerne er af grundmur, tækkede med spån og strå.

Af Eskildsgård tidl. ejere nævnes: landsdommer Mads Koefoed + 1646, Mads Madsen Koefoed, kapt. Hans M. Koefoed + 1722, Hans H. Koefoed til 1755, Mads Koefoed til 1832, Hans M. Koefoed + 1817, kapt. H.P. Rasch til 1857, grosserer Seidelin til 1883 og Christensen til 1888.

Hjørring amt, Vennebjerg herred, St. Olai sogn

Øster Brønderup

½ mil fra Hjørring.

Dens nuv. ejer er hr. Frederik Nielsen, som overtog den 1890 efter sin moder. Fr. Nielsen er født på ejendommen 1864. Af tidl. ejere kan nævnes A.Chr. Christensen, som 1842

flyttede gården til sin nuv. plads. han ejede den til 1854, da den nuv. ejers fader C.J. Nielsen købte den og besad den til sin død 1864.

Matr. nr. 1a m.fl. af Brønderup. Hartkorn 7-4-2-2 Der svares i tiende 7½ tdr. korn. Ejendomsskylden er 65.000 kr, brandassurance for hovedbygning 8000 kr, for avlsbygninger 35.000 kr, besætning, inventar og avl 65.000 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb.; besætn., inv. og avl i Ålborg og Hjørring Amters Brandforsikring. Det samlede areal udgør 181 tdr. Id., deraf ager 161, eng 15, kær 3, have og gårdsplads 2 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives hovedsagelig i en 7 marksdrift med 1. brak, 2. rug, 3. roer og byg, 4. blandsæd eller havre, 5.6. og 7. kløver og græs. Af jorden er c. 50 tdr. Id lermuld, resten sandmuld. Besætn. består f.t. af 60 køer, 37 stk. ungvæg og kalve, 7 tyre 8 heste samt 4 får. Jvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af jerseyrace.

Mælkemængden var sidste år gennemsn. 5187 pd pr. ko; den leveres til Hjørring Fællesmejeri. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 2 karle, 2 piger, 2 daglejere og om sommeren 3 polakker.

Gårdens faste maskiner drives ved petroleumsmotor.

Øster Brønderup bygninger er alle gode og særdeles velindrettede, overalt prægede af en mønsterværdig orden.

Til ejendommen hører 2 jordløse huse med lejligheder.

Frederiksborg amt, Lyng-Kronborg herreder, Hornbæk-Hellebæk sogn

Sauntegård

Nærmeste station:Saunte, 1¼ mil fra Helsingør.

Dens nuv. ejer er løjtnant Jean Alfred Willian, som købte den 1900. J.A. Willian er født i København 1873 og gift med med M. Wench. Af tidl. ejere kan nævnes A.V. Kiødt og købmand J.P. Baagø.

Matr. nr. 6 a m.fl. af Saunte. Hartkorn 17-7-2-2. Ejendomsskylden er 95.000 kr. Brandassurance for hovedbygning og avlsbygninger 67.000 kr. Besætning, inventar og avl 60.100 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb. Besætn, inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 261 tdr. Id, deraf ager 246, mose 2, skov 10, have og gårdsplads 3 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Af agermarken drives c. 200 tdr. Id i en 9 marksdrift med 1. grønjordshavre, 2. brak, 3. rug, 4. blandsæd, 5. rodfrugter, 6. havre 7. 8. og 9. kløver og græs. Resten er lejet ud på 99 år. Besætningen består f.t. af 65 køer, 33 stk. ungvæg og kalve, 2 tyre, 12 heste samt 2 plage og føl. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af jerseyrace.

Mælken leveres til København. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 3 karle og 4 daglejere.

Sautegård hovedbygning, som ligger mod S. lige for indkørselen til gården, er ret herskabelig, opført af grundmur med skifer. Mod ø. ligger kostalden, som er opført af kampesten og tækket med tagpap. Mod v. findes hestestalden og bag denne magasin og vognport. Hestestalden er grundmuret, de øvrige bygninger opførte af kampesten. Uden for gården ligger en hjælm. Ejendommen ligger i Saunte by og er oprindeligt sammenlagt af 4 gårde.

Til ejendommen hører 3 huse med jord og 3 jordløse huse.

Selve gården ligger omgivet af en meget smuk have.

Hjørring amt, Vennebjerg herred, Ugilt sogn

Søndenåen

Nærmeste station:Sindal. 2¼ mil fra Hjørring.

Dens nuv. ejer er C.A. Nordlien, der er født i Skallerup 1858 og gift med Julie Warming, født 1879. Af tidl. ejere kan nævnes Mikkel Pedersen og dennes søn N.C. Pedersen fra 1853-65.

Matr. nr. 8a m.fl. af Ugilt. Hartkorn 6-6-2-1½ Der svares i tiende c. 11 tdr. korn. Ejendomsskylden er 62.000 kr, Brandassurance for hovedbygning 14.000 kr, for avlsbygninger 29.000 kr, besætning, inventar og avl 55.000 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb.; besætn.,inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 202 tdr. Id., deraf ager 110 eng 80, have og gårdsplads 12 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 7 marksdrift med 1. brak med SPergel, 2. vintersæd, 3. roer, 4. byg, 5 havre, 6. og 7. kløver og græs. Af engen tages årlig 20 tdr. Id. op til dyrkning.

Agerjorden er sandmuld, hovedsagelig med lerunderlag. Besætning består f.t. af 90 køer, 50 stk. ungvæg og kalve, 6 tyre, 8 heste samt 2 plage og føl. Sidste år solgtes c. 100 fedesvin. Kvægbesætningen er af jerseyrace. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 5000 pd. pr ko; den leveres til Høgholt mejeri. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 6 karle, 4 piger og 1 daglejer.

Gårdens faste maskiner drives ved vindmotor.

Søndenåen hovedbygning er tækket med tegl. Alle avlslængerne der er byggede 1905, have spåntage, beklædt med tagpap.

Til ejendommen hører en mindre gård Kringelborg, c. 47½ td. Id.; den drives under Søndenåen; 18 td. Id. er beplantet med nåletræ. Denne gårds bygninger tjener som arbejderboliger.

Medlemsliste Danmarks Jerseyforening 1902-1907.
[Medlemsliste+ la Cours gårdbeskrivelser 1907,
ordnet efter indmeldelsesår]

Indmeldt 1905

Ålborg amt, Hadsund, Als
Gårdejer L. Laursen

[Jerseybladet januar 1909]

Kan Jerseykvæget ikke trives i Danmark

Hr. godsejer Harald Branth, SØnder Elkjær har efter længere tavshed atter fundet sig foranlediget til at angribe jerseykvæget, og under den pompøse overskrift: Hvo, som ikke vil høre, må føle!

er artiklen vandret fra Ugeskrift for Landmænd over i en stor del lokale blade.

Vi skulle ikke have ofret denne sag nogen omtale så meget mindre, som artiklene eneste saglige del var omtalen af den os så velkendte Lollandske syge. Denne sygdom foranledigede Kustos til forrige år at forhøje præmien for jerseykvæg med 50 pct et forhold, som hr. Branth formentlig først nu er bleven bekendt med.

Rent sagligt blev artiklen straks imødegået i Ugeskrift for Landmænd af d.hrr. godsejere Friderichsen, Kjærstrup og Nielsen, Binnitze, og i Ålborg Stiftstidende hvor hr. Branth's artikel også har været optaget, finder vi nedenstående kvikke svar fra hr Laur. Lauersen, Als pr. Hadsund. Bladet har derefter haft et interview med statskonsulent A. P. Hansen, hvis svar er både forsigtigt og karakteristisk.

Hr. Laurits Laursen skriver:

Da jeg har set i forskellige blade, at godsejer Harald Branth har været ude med en artikel angående jerseykvæget, tillader jeg mig herved at fremføre nogle bemærkninger.

Hr. Branth skriver: Den gang, indførslen af jerseykvæg begyndte, advarede flere erfarne mænd mod følgerne. Dog de blev ikke hørte.

Dette forekommer mig ganske naturligt, for så vidt, som det lyder noget for højstemt når en mand spiller erfaren ved første begyndelse.

Af denne simple grund hørte jeg ikke efter hr. Branth's advarsler, men rejste op til Gårdbogård, hvor der den gang havde været jerseybesætning i nogle år, for at se på dyrene, undersøge regnskaberne og høre brugerens mening, og det har senere vist sig, at det var klogere, fordi dette bevirkede, at jeg straks anskaffede jerseykvæg og derved fik min besætning gjort meget mere rentabel.

For jerseykvægets levedygtighed har jeg kun 7 års erfaring; men i den tid har jeg kun haft et dødsfald (nemlig en spædkalv) og 2 sygdomstilfælde (1 ko der havde kælvningsfeber og en kvie, der var forfangen), når dertil kommer, at jeg ikke har haft en eneste udsætter eller kaster, mener jeg, at dette peger i retning af, at hr. Branth's håb om nu at blive hørt, ikke har store udsigter til at gå i opfyldelse.

Hr. Branth's originale artikel bærer overskriften: "Hvo som ikke vil høre, må føle".

Der til har jeg kun at sige, at min følelse er overmåde behagelig ved bevidstheden om ikke at have adlydt de såkaldte "erfarne mænd".

.....

Ålborg amt, Kjær herred, Vadum sogn
Bjørum

Nærmeste station Hvorupgård, 1 mil fra Nørre Sundby

Ejer: greve Chr. v. Platen-Hallermund, født 1850, overtog Bjørum 1905 efter løjtnant Niels Brüel.

Matr. nr. 5a m.fl. af Bjørum. Hartkorn 18-3-3-2½. Der svares i tiende c. 315 kr. Ejendomsskylden er 164.570 kr. Brandassurance for hovedbygning 35.165 kr., for avlsbygninger 77.935 kr., besætning, inventar og avl 130.500 kr. Årlig ejendomsskyld skat kr. 181.03. Bidrag til amtsrepf. c. 345 kr. Sidste års kommuneskat 1129 kr. Bygningerne er forsikrede i Den alm. Brandf. f. Landb.; besætn.,inv. og avl i Danmark. Det samlede areal udgør 514 tdr. ld, deraf ager 437, eng 9, skov 50, veje, vandløb og hegn 8, have og gårdsplads 10

tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Ageren drives i en 8 marksdrift. 50 tdr. Id. er permanent græsgang. Jorden er lermuld med lerunderlag. Besætningen består f.t. af 110 køer, 90 stk ungvæg og kalve, 7 tyre, 19 heste, 11 plage og føl samt 11 får. Sidste år solgtes c. 700 månedsgribe. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er dels af jerseyrace og dels af jydsk race.

Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 5000 pd. pr. ko; den leveres til Nørre Sundby mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 4 røgttere, 2 elever, 6 karle, 3 piger, 7 daglejere og i roer og høst 8 fremmede arbejdere.

Gårdens faste maskiner drives dels ved damp og dels ved vindmørtor.

Bjørnum hovedbygning er meget anseelig, opført i 2 stokværk med 2 sidefløje i 1 stokværk, alt af grundmur med tegltag. Avlsgården ligger øst for borggården.

I haven ligger en gartnerbolig

Til ejendommen hører 5 jordløse huse

Skoven står i forbindelse med den store smukke have.

Bjørnum har antagelig hørt under Rødslet. 1857 købte Brønners gården af Benthin. Efter ham overtoges den af Gleerup til Vang, der 1866 afstod den til sin svigersøn, jægermester Westrup, efter hvem den overtoges af Landmandsbanken, der 1897 solgte den til løjtnant Brüel, hvorefter denne 1905 afhændede den til den nuværende besidder.

[NB: Brüel havde 1904 uheld med besætningen, såkaldt "vildtskyge", omtales i tidens presse].

Præstø amt, Bårse herred, Øster Egesborg sogn

Lekkende [Lækkende]

Nærmeste station Vordingborg. 1 mil fra Præstø.

Den nuværende er lensgreve F.C.O. Raben-Levelzau, storkors af D., dbmd., til grevskabet Christiansholm.

Matr. nr. 1 m.fl. af Lekkende. Hartkorn c. 80 tdr. tiendefri hovedgårdsjord. Ejendomsskyld er 384.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 76.950 kr, for forpagterbolig og avlsbygninger 183.005 kr., besætning 75.000 kr., inventar 35.000 kr. og avl 90.000 kr. Det samlede areal udgør 600 tdr. Id, deraf ager 511, eng 60, veje og hegn 25, have og gårdsplads 4 tdr Id. Avlsgården er bortforpagtet til Chr. Løppenthin, der er født på Ubberupgård 1862 og gift med F.A. Fabricius, født på Holmegård på Lolland 1865.

Forpagtningen er 12-årig

Agermarken drives i en 7 marksdrift med 1. grønjordssæd, 2. vintersæd, 3. roer, 4. byg, 5. havre, 6. og 7. kløver og græs. Besætn. består f.t. af 160 køer, 60 stk ungvæg og kalve, 5 tyre, 30 heste samt 14 plage og føl. Sidste år solgtes c. 250 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af rød dansk race. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 6700 pd pr ko; den behandles på gårdens eget mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 6 elever, 2 karle, 6 daglejere og om sommeren 14 polakker.

Lekkende smukke hovedbygning, der består af 2 fløje, er opført i 2 stokværk af grundmur med skifertag. Forpagterboligen, der er herskabelig indrettet, er bygget 1900.

Avlslængerne er gode og tidssvarende indrettede.

Lekkende tilhørte i Middelalderen Roskilde Bispestol og gik efter Reformationen over til Kronen, der 1774 solgte den til kmhr. Fr. Raben, efter hvis død 1820 gården tilfaldt hans yngste søn, kmhr. Johan Raben-Levetzau + 1889; dennes enke døde 1898, og gården gik da over til sønnen, lensgreve Raben Levetzau til Christiansholm.

Lekkende med tilhørende gods omfatter ialt 141 tdr. hartkorn af alle slags, deraf er 79 tdr. hartkorn fri jord, 22 tdr. skovskyldshartkorn og 29 tdr. hartkorn bøndergods. - Under godset hører Udby kirketiende, der udgør 37 3/4 tdr. rug, 96 5/8 td. byg og 91 1/6 td. havre. - Det samlede gods ejendomsskyld er 967.400 kr, deraf er skovens ejendomsskyld 360.000 kr. Som arvefæste er i alt bortsolgt 246 tdr. hartkorn bøndergods.

Lekkende skovdistrikt omfatter ialt c. 985 tdr. Id; deraf er c. 830 tdr. Id skovbevokset. Resten er tjenestejord, veje, sø og mose m.v. Driften ledes af skovrider med assistance af 4 skovfogder.

Sorø amt,

gårdejer H.P. Sørensen, Haldagerlille, Fuglebjerg

Maribo amt, Lollands Nørre Herred, Nordlunde sogn

Hans Jensens gård i Nordlunde

12 km fra Nakskov

Nuværende ejer Hans Jensen, som overtog gården 1. marts 1898, er født i Elstrup på Als 18. juli 1857

Matr. nr. 5 m.fl. af Nordlunde. Hartkorn 5-7-0-1¼. Ejendomsskyld 35.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 5.000 kr, for avlsbygninger 8.800 kr. Gårdens samlede areal 62 tdr. Id, deraf ager 60, have og gårdsplads 2. Agermarken drives i en 6 marksdrift med hvede, byg, roer, havre, kløver og benytter brak. Jordens bonitet er dels god muld på lerunderlag, dels moseagtig muld på kridtlersunderlag. Der holdes 20 malkekøer, 10 stk. ungvæg og kalve og 2 tyre af rød dansk race samt 5 heste. Sidste år solgtes c. 70 fedesvin.

Den ældst kendte ejer Niels Nakskov, der opbyggede gården 1863, og som formentlig har købt den til fri ejendom 1854. Han fulgtes af Niels Peder Simmersen, som afhændede den til firmaet Winchell Bøttern, der atter solgte den 1896 til Chr. Rudolph; denne solgte 1898 til sin fætter, den nuværende ejer.

Gården ligger på sin oprindelige plads c. 1 km NV for Nordlunde sognekirke. Bygningerne er væsentlig opførte i bindingsværk med stråtage med undtagelse af en stor trælade. Markerne ligger samlede i en firkant ved gården.

Præstø amt, Vemmetofte Avlsgård

Samlet areal 752½ tdr. Id.

Bortforpagtet til Morten Carl Henrik Egede

200 køer af rød dansk race.

NB: forpagter Fog omtales ikke.

Odense amt, Åsum herred, Rønninge sogn

Bakkegården [Truelsholm]

Station Langeskov, 13 km fra Odense.

Nuværende ejer Anders Andersen, som købte Bakkegård 3. marts 1905, er født i Ferritslev by i Rolfsted sogn 17. juni 1867 og gift med Ane Poulsen, født i Sønder Nærrå 13. novbr. 1870.

Matr. nr. 9a m.fl. af Langeskov. Hartkorn 7-4-0-0. Ejendomsskyld 75.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 14.450 kr. for avlsbygninger 35.500 kr. Gårdens samlede areal 90 tdr. Id, deraf ager 77, mose 1, skov 8, have og gårdsplads 4. Af agermarken drives 57 tdr. Id. i en 7 marksdrift med 1-årigt græs til frøavl af Agerhejre, Sneglebælg og italiensk Rajgræs, ½ rug ½ hvede, ½ sukkerroer, ½ runkelroer, byg, ½ runkelroer til frøavl ½ turnips til frøavl, foderroer og havre med udlæg til frøavl. Resten henligger i vedvarende græs i indhegninger. Jordens bonitet er på c. 10 tdr. Id. tørveagtig muld på græsunderlag, på resten letmuldet jord på underlag af kalkholdig mergel. Besætningen består af 32 malkekøer, 20 stk. ungvæg og kalve, 4 tyre, 6 heste samt 4 plage og føl. Sidste år solgtes c. 400 fedesvin. Kvægbesætningen, der er af jerseyrace, vedligeholdes ved eget tillæg; den stammer fra indkøb idrekte fra Jersey af 24 køer i 1905.

Bakkegården var kro indtil 1886 og byggedes til sådan af Caspar Mark Danner, som i det 16. århundrede ejede Rønningesøgård. Den ældst kendte ejer er Peder Kromand, som var ejer i en lang årrække, og som 1897 solgte til Mikkel Hansen, der døde 1899, hvorefter enken, Maren, f. Lauritzen, overtog ejendommen, som hun 3. marts 1905 solgte til den nuværende ejer, der siden 1896 har ejet Langeskov Mejeri, som han fremdeles driver; han har tilkøbt et areal af c. 35 tdr. Id til den oprindelige gård.

Hovedbygningen ligger isoleret i den v. side af det store haveanlæg og er opført i grundmur i 2 etager og tækket med Falstagsten. Avlsbygningerne er opførte dels med bræddebeklædning og dels i grundmur. De faste maskiner drives ved elektricitet fra Langeskov og Omegns Elektricitetsværk, der tillige giver lys til bygningerne.

Skoven ligger i to dele og har bestand af bøg og eg med Hasselunderskov.

Af hestebesætningen er 2 følhopper præmierede og den ene optaget i stambog.

Maribo amt, Fuglse Herred, Femø sogn

Damsager

Nærmeste station er Bandholm, 22 km fra Maribo.

Nuv. ejer Thorvald Andersen, der er født på Femø 28. febr. 1874 og gift med Dora Helveg Andersen, født i Odense 28. septbr. 1881. Th. Andersen har 11. decbr. 1916 overtaget gården efter sin fader, Chr. Andersen, som er født på ejendommen 28. juni 1843 og gift med Maren Johanne Pedersen, født i Nørreby på Femø 14. febr. 1849.

Matr. nr. 16a m.fl. af Sønderby. Hartkorn 5-3-1-2. Ejendomsskyld 32.000 kr. Brandassurance for bygningerne 20.796. Areal 47 tdr. Id, deraf ager 44, eng 2, have og gårdsplads 1. Agermarken drives i en 7 marksdrift: halvbrak, hvede, byg, roer, byg, havre og græs. Jordens bonitet er lermuldet. Der holdes 24 køer, 17 stk. ungvæg og kalve og 1 tyr af blandet krydsning mellem rød dansk og jerseyrace, 4 heste, 1 plag og 1 får. Sidste år solgtes c. 200 fedesvin.

Damsager, som ligger i Sønderby, har Christen Andersen overtaget 1869 efter sin fader Anders Jensen, der havde været dens ejer i en længere årrække.

De noget bakkede jorder ligger samlede om gården. Bygningerne består af 4 længer og en svinestald; hovedbygningen er af grundmur med paptag, avlsbygningerne er af bindingsværk med pap- og stråtage. Bygningerne er opførte af den nuv. ejer.

Maribo amt

Dyrlæge Johannes Henningsen, Bandholm

Født 1862 i Hårup, Ringe-Føvling sogn, Jylland.

Dyrlægeeksamen 1891

Praksis i Bandholm fra novbr. 1891.

Forpagter af et landbrug under grevskabet Knuthenborg fra maj 1898. [se La Cour II samling]

Aktiv i Østofte Hesteavlsforening, menighedsråd og sundhedskommission.

En søn Carl Henningsen, f. 1895 i Bandholm overtog faderens praksis.

Vejle amt

gårdejer Kr. Grimstrup, Stouby

[Nørremarksgård overtaget 1930 af bdr. Magnus og Georg Paaske.

Der var dengang opdyrket 30 tdr. land. Besætningen var ved overtagelsen 3 heste, 8 køer, 8 ungvæg og 10 svin].

Svendborg amt, Sunds herred, Vejstrup sogn

Rødbjerggård.

Kristen Kristensen Rosager, f. 2. maj 1877 på Rødbjerggård. Gik i Øster Åby friskole. Han lærte mejerivæsen, men efter et par års forløb gik han i tømrerlære og havde som tømrersvend arbejde i København og Odense. I vinteren 1897-98 var han elev på Ollerup højskole.

Den 24. oktbr. 1901 blev han i Odense Valgmenighedskirke

til Karen Marie Kristensen Ellegaard, f. 19. aug. 1871 på Ellegård i Fangel. Datter af gårdejer Hans Kristensen Ellegård, Fangel. Efter sin skolegang i Fangel friskole var Karen Marie hjemme til sit 18. år, og havde derefter et par pladser, indtil hun tog uddannelse som mejerske, og som sådan mødte hun Kristen på Jordløse mejeri. Hun var elev på Vejstrup højskole i 1891.

Efter brylluppet var de på Rødbjerggård som bestyrerfolk og havde fælles husholdning med Kristens forældre. I sommeren 1903 flyttede de til Odense, hvor Kristen havde fast plads i Frøfirmaet Dæhnfeldt. I septbr. 1904 kom de tilbage til Rødbjerggård, og fik gården i forpagtning med ret til at få skøde på den efter Kristens forældres død. Forældrene fik ophold på gården til deres død.

Kristen købte jerseykøer i 1905 og var den første på egnen, der havde denne kvægrace. Fra denne besætning er udgået mange gode køer og tyre. Han var desuden den første på egnen, der på ejendomme af lignende størrelse købte selvbinder og radsåmaskine. Han lagde stentag på alle avlsbygningerne og moderniserede deres indretning; efter hans død lavede Karen Marie kostalden om, så den blev mere praktisk.

Fra 1914 var Kristen, indtil sin død i 1927, formand for Vejstrup andelsmejeri og i 3 år var han formand for Øster Åby friskole. I en årrække var han i bestyrelsen for Oure-Vejstrup andelskasse og stærkt virksom ved dens oprettelse i 1918.

Kristen døde d. 7. marts 1927 på Svendborg sygehus efter en brokoperation, der efterfulgtes af influenza, og blev begravet på Vejstrup Valg, kirkegård.

Karen Marie opretholdt hjemmet og styrede gården videre, indtil sønnen Hans kunne overtage den i 1938.

Karen Marie var medlem af sognet Venstrevælgerforening fra 1915-30, og medlem af værgerådet fra 1925-33 og af hjælpeekassen 1929-33.

Flere oplysninger om Karen Marie og Kristens virke og slægt findes i hendes bog: Svundne Slægters Arv 1943 med tillæg 1949. Hun har desuden skrevet Lys fra oven 1949, der bl.a. indeholder et udtog af de mange sange, hun har skrevet. Karen Marie bor på Rødbjerggård hos sin søn og svigerdatter. Gigten som hun i mange år har været plaget af, har givet hende en stiv hofte, så hun er nødt til at bruge krykke.

K.M. Rosager: Svundne Slægters Arv.

I 1905 fik vi vore to første jerseykøer importeret hertil direkte fra Jerseyøen. Dem fik vi imidlertid ikke held med. Den ene gik til af den lollandske syge, en fordøjelsessygdom, der angreb en stor del af det første jerseykvæg, som kom her til landet. Den anden ko blev aldrig med kalv. Året efter fik vi igen to køer, den ene af disse "Lyna" blev stammoder til en lang række af efterkommere. Det var fine og sarte dyr med store, blide og levende øjne. Kalvene især mindede i høj grad om rådyr. Sammenlignet hermed er nutidens jerseykvæg en noget stor og grov type, muligvis på grund af de koldere klimaforhold.

I mange år var vor kvægbesætning, som snarest gørligt kom til at bestå af ren jersey, enestående her på disse egne; men Kristen holdt på sine små, gule køer som de mest rentable. Nutiden er stærkt på vej til at give ham ret. Fremtiden vil gøre det endnu mere. En generation sår, den næste høster. I dag 16 år efter Kristens død, står hans unge søn med en af de højestdyndede jerseybesætninger her i landet.

Maribo amt, Fuglse herred,, Holeby

Bremersvold Avlsgård

Matr. nr. 1 a m.fl. af Bremersvold. Hartkorn 57-7-2-1¼ alt tiendefrit. Ejendomsskylden er 580.700 kr. Hovedbygningen er forsikret for 49.659 kr. og avlsbygningerne for 152.933 kr i Den al, Brandf. f. Landb. Besætning for 50.000 kr., inventar 21.000 kr. og avl 65.000 kr.

Det samlede areal udgør 520 tdr. Id, deraf ager 490 og eng 30 tdr. Id. Gården er bortforpagtet til Chr. Fabricius (tillige forpagter af Strogneisgård i samme sogn) født på Søvertorp på Langeland og gift med Anna Dons, født på Høvdingegård v. Præstø. Hr. Chr. Fabricius har tidligere været forpagter på Broksø ved Herlufmagle. Inventar og besætning tilhører forpagteren. Afgiften er c. 18.000 kr.

Agermarken drives i en 8 marksdrift med 1. grønjordshavre, 2. brak, 3. vintersæd, 4. byg, 5. roer, 6. byg, 7. og 8. kløver og græs. Besætn. består f.t. af 140 køer, 6 stk ungvæg, 28 heste samt 2 plage og 2 føl. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af rød dansk race. Sidste regnskabsår leveredes gennemsn. pr. ko c. 5500 pd. mælk til Holeby mejeri.

De faste maskiner drives ved damp.

Sorø amt, Vester Flakkebjerg herred, Kirkerup sogn.

Skovsgård

Nærmeste station: FLakkebjerg. 1½ mil fra Slagelse og Sorø.

Dens nuv. ejer er godsejer P. Fabricius til Lyngbygård i Egeslevmagle sogn, der er født på Sandholm v. Birkerød 1842. P. Fabricius overtog gården 1863 efter sin moder.

Matr. nr. 1a m.fl. af Skovsgård. Hartkorn 11-6-3-1 3/4. Ejendomsskylden er 147.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 18.900 kr. og for avlsbygninger 83.004 kr. Det samlede areal udgør 237 tdr. Id, deraf ager 179, skov 53, have og gårdsplads 5 tdr. Id. Gården er bortforpagtet til Holger Fabricius, der er født på ejendommen 1879. Forpagtningen omfatter agermarken og haven. Besætning og inventar tilhører ejeren.

Agermarken drives i en 8 marksdrift. Besætningen består f.t. af 53 køer, 20 stk. ungvæg og kalve, 2 tyre og 13 heste. Sidste år solgtes c. 80 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af jerseyrace. Mælken leveres til Mejeriet Trifolium.

Skovsgård hovedbygning er opført af grundmur og tækket med tegl. Avlslængerne er af bindingsværk og tækkede med tagpap.

Til ejendommen hører mølleri og bageri, der er bortforpagtede.

Skovsgård har tidl. tilhørt Christoffer Lykke til 1581, hørte derefter under Kronen til 1668 og senere under Antvorskov og Gyldenholm til 1804.

Præstø amt, Tybjerg herred, Tybjerg sogn

Store Tvedegård

Nærmeste station: Haslev. 2 mil fra Næstved og Ringsted.

Dens nuv. ejer er landbrugskandidat Asger Lund, som købte den 1903. Hr. A. Lnd er født på Vejstrup højskole 1876 og gift med Emilie Sørensen, født 1884. Af tidl. ejere kan nævnes Jens Christiansen til 1897 og Bikuben til 1903.

Matr. nr. 9a af Tybjerglille. Hartkorn 11-3-1-2½. Der svares i tiende c. 28 tdr. korn samt i arveafgift 45 tdr. korn. Ejendomsskylden er 60.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 5250 kr., for avlsbygninger 18.146 kr., besætning 22.000 kr., inventar 6000 kr. og avl 20.000 kr. Det samlede areal udgør 152½ td. Id., deraf ager 151, have og gårdsplads 1½ td. Id. Gården drives af ejeren.

Af agermarken drives 80 tdr. Id i en 5 marksdrift, 32 tdr. Id i en 7 marksdrift, 21 tdr. Id dyrkes med lucerne og resten er permanent græsgang. Besætningen består f.t. af 40 køer, 40 stk ungvæg og kalve, 5 tyre, 8 heste samt 6 plage og føl. Sidste år solgtes c. 100 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af rød dansk race.

Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 7200 pd. pr ko; den leveres til Svalebæk mejeri. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 røgter, 1 forkarl, 3 elever, 2 piger, 2 daglejere og om sommeren 4 polakker.

Store Tvedegård hovedbygning er opført af bindingsværk med rørtag. Avlslængerne er dels af bindingsværk og træ, dels af kampesten og tækkede med rør og tagpap.

Hjørring amt,

Maribo amt, Lollands Nørre herred, Nordlunde sogn

Chr. Rudolphs gård i Vester Nordlunde

Nærmeste station Nakskov.

Dens nuv. ejer er Chr. Rudolph, som købte den 1893 for 56.000. Chr. Rudolph er født på Als 1864 og gift med Marianne Hansen, født i Løjtofte 1883. Af tidl. ejere kan nævnes Ziersen og derefter Schrøder, som solgte gården til C. Kastrop, af hvem den nuv. ejer købte den.

Matr. nr. 9 m.fl. af Vester Lunde. Hartkorn 11-1-2-2½. Der svares i konge- og kirketiende c. 140 kr og i præstetiende c. 85 kr. Ejendomsskylden er 54.000 kr. Brandassurance for hovedbygning og avlsbygninger 25.000 kr., besætning 12.750 kr., inventar 5565 kr. og avl 7690. Bygningerne er forsikrede i Den alm Brandf. f. Landb.; besætn., inv. og avl i LollandFalsters Brandf. Det samlede areal udgør 73½ tdr. Id., deraf ager 71½, have og gårdsplads 2 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 7 markdrift med 1. grønjordsbyg, 2. ¼ kløver og græs, ¼ havre, ½ sukkerroer, 3. hvede, 4. byg, 5. roer, 6. havre og byg, 7. kløver og græs. 1 tdr. Id. er permanent græsgang, og 1½ tdr. Id. dyrkes med lucerne. Kunstgødning anvendes til alle afgrøder. Jorden er dyb muldjord med lerunderlag. Besætningen består f.t. af 24 køer, 14 stk. ungvæg og kalve, 2 tyre, 6 heste og 1 får. Sidste år solgtes 89 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er dels af rød dansk race, dels af jerseyrace. Mælken leveres til Kragemose andelsmejeri. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 1 karl, 2 piger og i roer og høst 2 mand ekstra.

Gårdens hovedbygning, der ligger frit mod N., c. 15 alen fra avlslængerne er opført af grundmur med tegltag og indeholder en lejlighed på 7 værelser. De tre af avlslængerne er sammenbyggede heraf er ø. længe som rummer vognport og magasin, opført af bindingsværk med stråtag, ligesom v. længe, der indeholder heste- og kostald. Laden findes i s. længe, der er bygget af træ og tækket med tagpap. V. for hovedbygningen ligger et grundmuret bryggers med zinktag og V for kostalden findes svinestalden, til dels opført af grundmur og tækket med tagpap

Svendborg amt, Salling herred, Svanninge sogn

Enghavegård

2½ km fra Millinge og 4 km til Fåborg.

Nuværende ejer Jørgen Rasmussen, som overtog gården 1. maj 1874 er født i Ullerup 20 aug. 1846 og gift med Ane Marie Larsen, født i Svanninge 18. marts 1856.

Matr. nr. 21a m.fl. af Millinge Østerby Hartkorn 6-1-32¼. Ejendomsskyld 38.500 kr. Brandassurance for hovedbygning 5.930 kr., for avlsbygninger 14.070 kr. Gårdens samlede areal 70 tdr. Id, deraf ager 54, eng 6, mose 1½, skov 4½, overdrev 3, have og gårdsplads 1. Agermarken drives i en 8 markdrift: havre, benyttet brak, vintersæd, roer, byg, blandsæd og 2-års græs. Jordens bonitet er noget uensartet, dog navnlig god muld på blandet underlag. Besætningen består af 20 malkekøer foruden 15 stk. ungvæg og kalve, 2 tyre, 5 heste, 3 plage og føl samt 13 får. Sidste år solgtes 16 fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget tillæg.

Enghave der ligger meget smukt tæt N for Fåborg-Assens landevejen, var tidligere fæste under hovedgården Hvedholm, men frikøbtes 1874 af den nuværende ejer, hvis bedsteforældre indtil da havde haft den i fæste.

Hovedbygningen, der ligger imod N, er opført 1875 af grundmur med stråtage. Af bindingsværk er de 2 staldlænger, som stammer fra c. 1850. 1900 er den grundmurede, meget dybe og rummelige lade opført og forsynet med høj, muret trimpel og paptag. Og endelig er i 1900 udenfor den egentlige gårdplan bygget 2 stråttækkede svinestalde af granit. Af jorderne ligger c. 55 tdr. Id tæt s. for gården, medens resten er fraliggende c. 3 km i to afdelinger mod N og NV.

Præstø amt, Hammer herred, Kastrup sogn

Rosenfeld

¼ mil til Vordingborg.

Den nuværende besidder er kammerherre, hofjægermester Carl Arthur George O'neill Oxholm til Rosenfeld med Marienberg og Aunø, født 1843 og gift med Sophie Marguerite Bech, født 1848.

Matr. nr. 1a m.fl. af Rosenfeld. Hartkorn 103-1-1-1 3/4. Tiendefri hovedgårdsjord. Ejendomsskylden er 625.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 241.285 kr., for avlsbygninger 276.350 kr., besætning 113.000 kr., inventar 66.000 kr og avl 140.000 kr. Det samlede areal udgør 1085 tdr. Id, deraf ager 800, eng 250, have, park og gårdsplads 35 tdr. Id. Avlsgården drives af besidderen ved godsinspektør Jens Johan Gether Spang, der er født i Køge 1861 og gift med Fanny Lange, født i København 1870.

Af agermarken drives c. 700 tdr. Id i en 8 markdrift med 1. halvbrak, 2. hvede og rug, 3. roer, 4. byg, 5. roer, 6. byg, 7. havre, 8. kløver og græs. 100 tdr. Id er permanent græsgang. Besætningen består f.t. af 370 køer, 90 stk. ungvæg og kalve, 10 tyre og 42 arbejdsheste. Sidste år solgtes c. 300 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af rød dansk race. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c 5800 pd pr ko; den behandles af gårdens eget mejeri. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 underforvalter, 1 fodermester, 2 foderelever, 7 røgttere, 6 elever, 6 karle, 20 daglejere og sommeren 30 polakker. Haven passes af 1 gartner, 1 medhjælper, 4 daglejere og 4 koner.

Rosenfeld hovedbygning, der er opført 1868, består af 1 hovedfløj og 2 sidefløje, alle i 2 stokværk; for midten af hovedfløjen findes et højt tårn med spir. Avlslængerne er hovedsagelige byggede af grundmur

Under Rosenfeld hører hovedgårdene Rosenfeldt i Kastrup sogn og Aunø i Kjøng sogn, desuden avlsgårdene Oregård i Kastrup sogn samt Knudsbygård og Knudskovgård i Vordingborg v. landsogn; endvidere Rosenfeldt Mølle.

Præstø amt, Hammer herred, Kastrup sogn

Oregård

½ mil til Vordingborg

Gården hører under Rosenfeldt gods.

Matr. nr. 1a m.fl. af Oregård. 44-7-2-1¼ Ejendomsskylden er 210.00 kr. Brandassurance for hovedbygning 7980 kr, for avlsbygninger 76.094 kr. Besætning 65.000 kr, inventar 17.300 kr. og avl 80.000 kr. Det samlede areal udgør 540 tdr. ld, deraf 420, eng 40, mose 75, have og gårdsplads 5 tdr. ld. Gården drives af ejeren ved forvalter Axel Hasselbalch, der er født på Udholm i Vendsyssel 1871 og gift med Dagmar Margrethe Bruun, født på Rynkebygård, Svendborg amt, 1881.

Agermarken drives i en 7 marksdrift. Besætningen består f.t. af 190 køer, 30 stk ungvæg og kalve, 6 tyre, 21 heste samt 8 plage og føl. Kvægbesætningen er af rød dansk race.

Mælken sælges til København. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 foderelev, 3 røgttere, 5 medhjælpere, 1 karl, 7 piger, 10 daglejere og om sommeren 10 polakker.

Oregård hovedbygning er opført af grundmur med tegltag. Avlslængerne er hovedsagelig af grundmur, tækkede med strå og tegl.

Under Oregård hører 10 huse med jord,samt 11 jordløse huse.

Maribo amt, Falsters Sønder herred, Skjelby sogn [Skelby]

Fiskebæk Fællesmejeri

2¼ mil fra Nykøbing Falster.

Den nuv. ejer er N.T. Danielsen, som overtog ejendommen 1880 for 40.000 kr. N.T. Danielsen er født i Skelby 1856 og gift med Malene Pedersen, født i Sønderjylland 1864.

Matr. nr. 2a m.fl. af Fiskebæk. Hartkorn 12-1-2-1¼. Der svares i konge- og kirketiende c. 230 kr. og i præstetiende c. 110 kr. Ejendomsskylden er 77.460 kr. Brandassurance for hovedbygning 7750, for avlsbygninger 33.816 kr., besætning 23.000 kr, inventar 23.000 kr. og avl 24.000 kr. Det samlede areal udgør c. 97 tdr. ld, deraf ager 87½, udtørret areal 6, have og gårdsplads 3½ tdr. ld. Avlsgården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 4 marksdrift med 1. grønjordshavre og hvede, 2. sukkerroer, 3. byg, 4 kløver og græs med vikkehavre. Staldgødning anvendes til grønjordshavre og vikehavre samt til sukkerroer. Jorden er stærk lermuldet med lerunderlag. Gennemsnitsudbyttet er c. 20 fold. Besætningen består f.t. af 38 køer, 5 stk. ungvæg og kalve, 3 tyre og 9 heste. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og ved indkøb af køer; halvdelen er af rød dansk race og halvdelen af jerseyrace. Mælkemængden var sidste år gennemsn. pr. ko af rød dansk race 7050 pd. og pr ko af jerseyrace c. 5900 pd; den behandles på ejendommens mejeri. Det normale folkehold er 2 mejerister, 1 fodermester, 1 forkarl, 3 karle, 2 piger og 2 daglejere.

Til driften af ejendommens faste maskiner benyttes dampkraft.

Hovedbygningen er opført af grundmur med tegltag og rummer en lejlighed på 14 værelser; den står i forbindelse med mejeribygningen, der ligeledes er af grundmur med tegltag.

Kostalden og en mindre bygning er af grundmur, medens de øvrige længer er af egebindingsværk, alle med paptage.

Ejendommen købtes 1874 fra Gjedsergård gods af R. Børresen. Omkring 1876 købte Niels Werlin Danielsen den og overdrog den 1880 til sin søn, den nuv. ejer. Dennes broder, der var medejer, udkøbtes 1882. Senere er i 1900 tilkøbt en gård på ca. 56 tdr. ld.

Medlemsliste Danmarks Jerseyforening 1902-1907

[Medlemsliste+ la Cours gårdbeskrivelser 1907, ordnet efter indmeldelsesår].

Indmeldt 1906

Odense amt, Åsum herred, Rønninge sogn

Maegård

18 km fra Odense.

Nuværende ejer Peder Madsen, som købte gården 15. jan. 1895, er født i Havndrup, Hellerup sogn i Svendborg amt, og gift med Stine Jacobsen i Birkum.

Matr. nr. 15a m.fl. af Rønninge. Hartkorn 8-0-0-2. Ejendomsskyld 50.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 12.000 kr., for avlsbygninger 18.000 kr. Gårdens samlede areal 80 tdr. ld., deraf ager 70, eng 6, mose 1, skov 1, have og gårdsplads 2. Gården er bortforpagtet til Johannes Pedersen, født på Vilhelmslyst under Tranekær på Langlenad 1873 og gift med Augusta Karoline Westphal, født i Vejby sogn på Sjælland 1879. Forpagtningen er 10-årig og tiltrådtes 1. april 1912. Af agermakren drives 63 tdr. ld i en 9 marksdrift uden brak, med 1 foderroefrøde, 5 kornafgrøder og 3 græsmarker; i driften benyttes c. 14 tdr. ld. til frøavl af hundegræs og italiensk rajgræs. Resten af agerjorden henligger i vedvarende græs i indhegning. Jordens bonitet er mild lermuld på lerunderlag, undtagen på c. 12 12 tdr. ld, der er lettere muld på blandet underlag af ler og grus. Besætningen består af 14 malkekøer, 18 stk. ungvæg og kalve, 1 tyr, 5 heste, 3 plage og føl samt 4 får. Sidste år solgtes c. 20 fedesvin. Der holdes 7 grisesøer. Kvægbesætningen, der er af rød dansk race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget tillæg.

Maegård har tidligere høt under det fynske rytterdistrikt og kom ved dettes ophævelse 1764 under Rønningesøgård. I 1805 købte den daværende fæster, Knud Knudsen, gården til

fri ejendom.; K. Knudsen overdrog i begyndelsen af 1820'erne gården til sin søn af samme navn, som i 1850'erne overdrog den til sin søn, Lars Knudsen, efter hvem Kreditforeningen overtog og 1895 solgte til Lars Knudsens søstersøn, den nuværende ejer.
Hovedbygningen ligger i den n. side af gårdspladsen og er opført 1878 i grundmur med høje frontespicer med 2 og 3 fags kvist til begge facader og med skifer. Avlsbygningerne er ligeledes grundmurede.
Engen ligger ved den ø. mark og er natureng af god beskaffenhed. Skoven ligger ved den n. mark og har bestand af enkelte ege med hasselunderskov samt en del elm. Markerne er samlede s.ø og v. om gården.

Præstø amt, Hammer herred, Kjølsgård sogn
Skovgård

Nærmeste station Lundby

matr. nr. 2b m.fl. af Kjølsgård Fingårde. Hartkorn 8-5-0-2¼. Areal 96 tdr. ld.

O.B. Schierup ejer til 1910, da han solgte gården til Chr. Jacobsen, som i 1912 solgte til Frederik Christian Clemmensen.

35 køer af rød dansk race.

Hjørring amt, Horns herred, Hørmestød sogn
Moien

Nærmeste station Sindal, 2 mil fra Hjørring.

Dens nuværende ejer er A. Ræbild, som overtog den 1905. A. Ræbild er født på ejendommen 1873 og gift med Vilhelmine Bøving, født v. Ringsted 1877. Gården har i en længere årrække været i familiens eje.

Matr. nr. 10a m.fl. Hartkorn 6-5-2-2½. Der svares i tiende 6 tdr. korn. Ejendomsskylden er 55.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 11.000 kr, og for avlsbygninger 21.600 kr.

Det samlede areal udgør c. 172 tdr. ld, deraf ager c 140, eng 28, have, veje og gårdsplads 4 tdr. ld. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives dels i en 8 marksdrift med 1. brak, 2. 6-rd. byg, 3. roer, 4. 2-rd byg, 5. havre, 6.7. og 8. kløver og græs.; dels i en anden 8 marksdrift med 1. brak, 2. spergel, 3. rug, 4. blandsæd, 5. rug, 6. 7. og 8. kløver og græs. Besætningen består f.t. af 48 køer, 21 stk. ungkvæg og kalve, 3 tyre, 6 heste, 2 plage og føl samt 4 får. Sidste år solgtes c. 50 fedesvin. Mælkemængden var sidste år gennemsn. c. 4500 pd pr ko; den leveres til Høgholt mejeri. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 3 karle, 4 piger og 1 daglejer.

Moien er opført efter brand 1886. Avlslængerne er meget velindrettede. I kostalden findes jernbjælker og murede hvælvinger.

Hjørring amt, Sindal,

husejer Carl Jensen, L. Vestermark

Jerseybladet april 1907. -Stort udbytte.

Som sådant skal her anføres , hvad 6 jerseykøer i det sidste forløbne år, har ydet hr. Carl Jensen, Lille Vestermark ved Sindal. Efter kontrolforeningsregnskabet har samtlige 6 køer givet 39972 pd. mælk og 2349 pd. smør med et forbrug af 17 pd. mælk til 1 pd. smør for 23200 foderenheder.

Køerne er importerede i 1904 og har hvert år givet et udmærket udbytte, selvfølgelig er besætningen genstand for en enestående god pleje i et og alt, og noget almindeligt husmandsbrug er det ikke uden for hartkornets vedkommende. Besætningen tæller foruden de 6 køer 4 drægtige kvier 4 a 6 kalve og åringer, så det i en nær fremtid har udsigt til at blive et husmandsbrug på 10 a 12 ekstra gode køer.

Odense amt, Vends herred, Nr. Åby sogn

Matr. nr. 6a, Byllerup, Nr. Åby sogn,

Areal 57 tdr. ld.

Ejer: Amdsrådsmedlem Jens Peter Knudsen, født i Orte 4.8. 1860, gift m. Nicoline Fredrikke Severine Gudrun Larsen, født på Strandholm i Blanke 8.9. 1875.

Knudsen overtog gården 1888.

Besætningen: 22 malkekøer, 20 stk. opdræt, 2 tyre. Jersey vedligeholdes ved eget tillæg.

Odense amt, Vends herred, Nr. Åby sogn

gårdejer L.H. Larsen, Byllerup =Lars Hansen Larsen
 Nyholm i slægtens eje fra ca. 1600
 25 tdr. ld.
 Stambogsført jerseybesætning, der blev købt 1906.

Thisted amt, Hassing herred, Hørdum sogn
 Irup

Nærmeste station er Hørdum. 2¼ mil fra Thisted.

Dens nuværende ejerinde er enkefru Sørensen, hvis afdøde mand Anders Sørensen overtog gården efter sin moder 1894. Enkefru Sørensen er født i Skagen 1849.

Matr. nr. 1a m.fl. af Irup. Hartkorn 27-1-1-2 3/4. Tiendefri hovedgårdsjord. Ejendomsskylden er 162.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 15.000 kr, for avlsbygninger 79.750 kr., besætning 44.200 kr, inventar 10.220 kr og avl 23.690 kr.. Det samlede areal udgør 480 tdr. ld, deraf ager 319, eng 20, kær 8, mose 2, granplantning 110, hede 10, sø 1, have, park og gårdsplads 10 tdr. ld. Avlsgården er bortforpagtet til ejerindens søn, Johannes Sørensen, der er født på ejendommen 1881 og gift med Ingeborg Christensen, født på Ladefogedgård i Stenstrup på Fyn 1881. Forpagtningen er 8-rig.

Agermarken drives dels i en 6 marksdrift med 1. grønjordshavre, 2. roer, 3. byg, 4. blandsæd, 5. havre, 6. kløver og græs; dels i en anden 6 marksdrift med: 1. grønjordshavre, 2. roer, 3. rug og havre, 4.5. og 6. kløver og græs. Ca. 70 tdr ld. er sandmuld, c. 30 tdr ld. mager lermuld og c. 219 tdr. ld. god lermuld med lerunderlag. Besætningen består f.t. af 60 køer, 65 stk. ungvæg og kalve, 1 tyr, 65 fedekreaturer, 11 heste samt 8 plage og føl. Sidste år solgtes c. 100 fedesvin. Malkekvægbesætningen er af jerseyrace. Mælken leveres til Hørdum mejeri. Det normale folkehold er 5 fodermestre, 1 forkarl, 1 karl, 3 piger, 2 daglejere og 2 fremmede arbejdere. Haven passes af 1 gartner.

Gårdens faste maskiner drives ved vindkraft.

Irup hovedbygning består af 3 sammenbyggede fløje af grundmur i 1 stokværk. Bygningen der tidl. var af bindingsværk, blev restaureret 1841; den er tækket med tegl.

Avlslængerne, der for størstedelen er byggede efter brand 1892, er opførte af grundmur og meget praktisk indrettede.

Irup har tidl. hørt under de børglumske bisper. Efter Reformationen gik den over til Kronen.

.....

1782 solgtes den ved auktion til Anders Stigaard, der 1800 afhændede den til brødrene Anders og Søren Sørensen, af hvilke den førstnævnte 1804 blev enejer og efterlod den til sin søn, cand theol Laurits Sørensen. Efter hans enkes død 1894 gik den over til sønnen, Anders Sørensen + 1898, hvis enke er den nuværende ejerinde.

Præstø amt. Stevns

Jerseykoen i Østsjælland.

af Viggo Buck

Omkring 1905 købte en ung og energisk mand ved navn Hans Jensen en gård i Skørpinge på Stevns. Gården var forsømt, og markerne strakte sig en kilometer ud. Snart overlod Hans Jensen bygningerne og tolv tønder land til en murermester, imod at denne opførte nye bygninger ude i de fjerne marker. Han kaldte gården for "Møllekærgård", hertil blev indkøbt jerseykøer, og herfra spredtes racen ud over hele egnen.

Formanden for egnens mejeri kunne i 1936, ved mejeriets 50 års jubilæum, fortælle at "Møllekær" med blot en snes køer var den gård, som havde hjemtaget flest mælkepenge i årene 1905 til 1936. På gården "Østerlund" kom der gule køer, - også et større sted.

Proprietær Christensen "Rengegården" fik dem, og til den gård i Lille Linde ved Hårslev kom de. I "Møllekær"s hjemsovn Havnelev sogn var det de mindre landbrug, der forsøgte sig med jerseykøer, en tid var her i dette lille sogn en ti-tolv besætninger. Nu er her (1993) ikke een tilbage.

Frederiksborg amt, Lynge-Kronborg herred, Tikjøb sogn [Tikøb]

Borupgård

Nærmeste station: Snekkersten. 3/4 fra Helsingør.

Den nuv. ejer er direktør G.A. Hagemann, som overtog den i sommeren 1899 for 225.000 kr. G.A. Hagemann er født på Rodstenseje v. Odder 1842 og gift med Bruun, født i Assens 1846. Af tidligere ejere kan nævnes baron Wedel Wedelsborg og S. Segelche 1890-99.

Matr. nr. 1a m.fl. Hartkorn 26-7-2-2¼ Der svares præstetiende c. 200 kr; i kirketiende c. 95 kr og til Helsingør alm. Hospital c. 110 kr. Ejendomsskylden er 250.000 kr.

Brandassurance for hovedbygning 38.000 kr, for avlsbygninger 120.000 kr., besætning 25.000 kr., inventar 12.500 kr og avl 32.000 kr. Det samlede areal udgør 319 tdr. ld, deraf ager 280, mose 2, skov 17, have, park og gårdsplads 20 tdr. ld. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 8 marksdrift med 1. helbrak, 2. vintersæd, 3. roer, 4. byg, 5. blandsæd, 6. havre, 7. og 8. kløver og græs. Staldgødning anvendes til hvede og udlæg. Ajlen

til roer og græs. Jorden er hovedsagelig af stærkt lermuldet beskaffenhed. Terrænet er stærkt kuperet. Der avles i gennemsnit af hvede 16, byg 12, blandsæd 15 og havre 15½ fold; af roer c. 470 tdr og af hø c. 4 læs i gennemsnit pr. td. Id. Besætningen består f.t. af 84 køer, 33 stk. ungvæg og kalve, 4 tyre, 17 og er af rød dansk race. Mælkemængden var sidste år gennemsnit 5655 pd pr. ko; den leveres til Klostermose Mejeri i Helsingør. Det normale folkehold er 1 forvalter, 1 fodermester, 1 forkarl, 3 karle, 5 piger og 6 daglejere. Haven passes af gartner med 2 mand til hjælp.

Borupgård hovedbygning er opført i 1 stokværk med høj kælder. Den er bygget af grundmur og har kviste til begge sider. Stalden er opført af grundmur med en tilbygning, der benyttes som bolig for en ugift forvalter. Kostalden som har plads til 108 kreaturer er ligeledes opført af grundmur. Den ene af gårdens 2 ladebygninger er opført af ler, medens den anden er bygget af træ. Desuden findes en ajlebeholder, hvorover der er indrettet roehus.

Til ejendommen hører 9 huse med jord. Gården ligger umiddelbart ved Snekkersten station og præsenterer sig særdeles smukt.

Skoven består af løvtræer; dens drift ledes af ejeren.

Hjørring amt, Horns herred, Elling sogn

Ellinggård

Nærmeste station Frederikshavn. 3/4 mil dertil.

Dens nuværende ejer er Viggo Tutein, der er født i Frederikshavn 1863 og gift med Marie Segelcke, født i Hjørring 1869.

Matr. nr. 1a m. fl. af Ellinggård. Hartkorn 7-2-1-1½. Tiendefri hovedgårdsjord. Ejendomsskylden er 65.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 16.000 kr, for avlsbygninger 24.000 kr, besætning 26.000 kr, inventar 10.000 kr og avl 20.000 kr. Det samlede areal udgør 172 tdr. Id, deraf ager 152, skov 15, have og gårdsplads 5 tdr. Id. Gården drives af ejeren.

Agermarken drives i en 6 marksdrift: 1. brak, 2. vintersæd, 3½ roer ½ byg, 4. havre, 5. og 6 kløver og græs. Halvdelen af agermarken er lermuld, resten af noget lettere beskaffenhed. Hele arealet er drænet. Besætningen består f.t. af 60 køer, 30 stk. ungvæg og kalve, 5 tyre, 7 heste samt 2 plage. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af jerseyrace. Mælken leveres til Frederikshavn Mælkeforsyning. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 2 karle, 3 piger og 3 daglejere.

Ellinggård hovedbygning stammer formentlig fra det 17. årh.; den er opført af egebindingsværk i 1 stokværk og tækket med spån. Avlsgården, der ligger i betydelig afstand fra hovedbygningen, er bygget dels af grundmur, dels af bindingsværk.

Ellinggård ejedes i begyndelsen af det 15. årh, af familien Gyldenstjerne.....1880 købtes den af H.C. Nyholm og gik derefter 1892 over til hans søn L.C. Nyholm, af hvem den nuv. ejer købte gården 1906.

Odense amt, Vends herred.

De første jerseyavlere på Nr. Åby-kanten.

Dato f. indm. Antal dyr over Navn og adresse
i D.J. 2 år 1908

26.6. 1906	7 gdjr. L.H.Larsen, Byllerup
9.8. 1906	4 fisker C.H. Lillelund, Båring, Asperup
9.8. 1906	4fisker L.H. Lillelund, do
10.11.1906	3hjulmand P. Jørgensen, Byllerup, Nr. Åby
10.11.1906	3husmand Johan Jespersen, Byllerup, Nr. Åby
19.12.1906	8gdjr. J.P. Nielsen, Blanke, Blanke
26.12.1906	2husmand Marius Larsen, Båring Mk.,Nr. Åby

Medlemsliste Danmarks Jerseyforening 1902-1907. [Medlemsliste + la Cours gårdbeskrivelser 1907, ordnet efter indmeldelsesår.]

Odense amt, Vends herred

Dyrehøjgård, Båring, Asperup sogn, matr. nr. 23a, areal 57 tdr. Id.

Ejer: Rasmus Sørensen, født på Guldbjerggård i Vejlbj sogn 15.10. 1858, gift m. Simonia Kristine Jørgensen, født på ejendommen 17.5. 1866.

Overtog gården 6.6. 1893.

Besætningen: 20 malkekøer, 20 stk. opdræt, 2 tyre. Jersey, vedligeholdes hovedsagelig ved eget tillæg.

Odense amt, Vends herred
Brangstrup Højgård, Nr. Åby sogn, matr. nr. 1a. Areal 54 tdr. Id.
Ejer: Mads Rasmus Pedersen, født i Langeskov 9.5. 1870, gift m. Karen Jørgensen, født på ejendommen 27.2. 1874.
Overtog ejendommen 1. maj 1908.
Besætningen: 18 malkekøer, 14 stk. opdræt, 2 tyre. Jersey, vedligeholdes ved eget tillæg.

Odense amt, Vends herred
Matr. nr. 5a, Åbylund, Nr. Åby, areal 50½ tdr. Id.
Ejer: H.O. Hansen, født i Viuf 20.3. 1873, gift m. Frigga Jensen, født i Nr. Åby sogn 8.11. 1878.
Overtog gården i 1912.
Besætning: 19 køer, 16 stk. opdræt, 1 tyr. Jersey.

Odense amt, Vends herred
Åbylund, Nr. Åby sogn, matr. nr. 6a, areal 30 tdr. Id.
Ejer: Anders Olsen, født i Nr. Åby sogn 29.1. 1865, gift m Karen Jørgine Jensen, født i Nr. Åby 4.7. 1871.
Overtog gården i 1895.
Besætning: 14 køer, 24 stk. opdræt, 1 tyr. Jersey.

Odense amt, Vends herred
Gadstrup Østergård, Nr. Åby sogn, matr. nr. 3a, areal 66 tdr. Id.
Ejer: Karl Frederik Nielsen, født på Nielstrupgård i Brangstrup 3.6. 1870 gift med Camilla Olsen, født på ejendommen 25.10. 1871.
De overtog ejendommen 1.11. 1897
Besætningen: 22 malkekøer, 10 stk. opdræt, 2 tyre. Jersey, vedligeholdes ved eget tillæg.

Odense amt, Vends herred
Nielstrupgård, Brangstrup, Nr. Åby sogn, matr. nr. 3a, areal 46½ tdr. Id.
Ejer: Niels Rasmussen Nielsen, født på ejendommen 11.2. 1868, gift m. Anna Olsen, født i Gadstrup 25.10. 1871.
De overtog ejendommen 18.6. 1895.
Besætningen : 16 malkekøer, 8 stk opdræt, 1 tyr. Jersey, vedligeholdes ved eget tillæg.

Svendborg amt, Vinding herred, Herrested sogn
"Danmarks mest belæste husmand"
Om husmand og konsulent Niels Gerhard Marius Nielsen, f. 16.2. 1882 i Kragelund, Herrested. Død 5.5. 1953. Konsulent i Nyborg hovedkreds fra 1927 til 1942.
Gift med Johanne Kirstine Nielsen, f. Hansen, (f. 17.1. 1873,d. 17.7. 1960).

Artikel ved Knud Følner i Fyns Venstreblad? (febr.1942)?

Konsulent Gerhard Nielsen, Herrested, har gennem den sidste menneskealder samlet på litteratur om danske landbrugsforhold, og det er imponerende, hvad han har fået fat i. Da reolerne, der dækker alle fire vægge i dagligstuen fra gulv til loft, var besat, måtte han se sig om efter mere plads til sine kære bøger, og det skal indrømmes, at rådvild var han ikke. Han omdannede ganske simpelt sit drivhus, der var bygget til husets ene gavl, og som lykkeligvis lå i samme ende som dagligstuen eller kontoret, hvad man nu vil kalde det værelse, hvor Gerhard Nielsen udøver sine boglige eller skriftlige sysler, til bibliotek.
Biblioteket er også overfyldt, og vad Gerhard Nielsen ikke ejer af landbrugslitteratur, er næppe værd at rejse sig for. Men han er heller ikke kommet sovende til sin rigdom. Tidlig og silde er han på færde, når det gælder om at forøge samlingen.
Han er besiddelse af alt, hvad der vedrører den danske husmands historie, ikke alene for de 40 år, man har kendt en organiseret husmandsbevægelse, men helt tilbage fra tiden før stavnsbåndsløsningen. Det kan uden overdrivelse fastslås, at Gerhard Nielsen er den danske husmand, der ejer de fleste bøger, og at han tillige er værdig til hædersnavnet "Danmarks mest belæste Husmand".

Gerhard Nielsen fylder 60 år den 16. februar, og den 1. april træder han efter 15 års dygtigt virke - som følge af svigtende helbred - tilbage fra sin konsulentgerning. Den modtagelse, jeg får hos Gerhard og Hanne, hans hustru, i det hyggelige hjem i Herrested, gør ikke på nogen måde de gamle stolte fynske traditioner om gæstfrihed til skamme.

Faderen ejede en gård på 60 tdr. ld. i Kragelund, nabolandsbyen til Herrested, og her blev Gerhard Nielsen født den 16. februar 1882. Moderen døde, da han kun var 3-4 år gl., og den lille Gerhard blev døbt på hendes begravelsesdag. Kort tid efter solgte faderen, der var svagelig. Gården, idet han dog beholdt 6 tdr. land af den alleryderste mark, og her byggede han sig så et hus. I 1895 døde faderen, og Gerhard, der dengang kun var 13 år, overtog husmandsbrugets drift for egen regning.

Det vil med andre ord sige, at jeg har været selvstændig fra jeg var 13 år gammel, og en mere uheldig start kan ikke tænkes, siger Gerhard Nielsen.

Men det gik jo alligevel, indskyder jeg.

Ja, takket være, at jeg altid har været så heldig at have dygtig medhjælper. Jeg skulle have været på Højskole hos Anders Jørgensen i Høng, "Husmandsrejsernes fader", men der var desværre ikke plads, så i stedet for kom jeg på Køng højskole hos Niels Kierkegård. Jeg var elev på Fyns Stifts Husmandsskole den første vinter den eksisterede, og vinteren efter var jeg så på Høng Landbrugsskole hos Rasmus Jensen. Da dette kursus var sluttet, kom jeg i 1910 på Landbohøjskolen. Det var første gang, det indtraf, at en selvstændig husmand tog på Landbohøjskolen, og jeg gik hele studietiden igennem under navnet Husmanden. Det fik jeg dog først at vide senere. Jeg blev landbrugskandidat i 1913, og så tog jeg tilbage til mit lille husmandsbrug, som jeg iøvrigt havde fået udvidet med et par tønder land til 8 tdr. land ialt.

Landbrugskandidat Gerhard Nielsen blev ikke storagtig af den viden, han havde tilegnet sig i hovedstaden. Han blev ved at være den jævne og bramfri mand, som han iøvrigt er den dag i dag. Med hensyn til fremragende dyrkning af jorden og dygtig røgt af kreaturerne havde han allerede fået et godt ry på sig, før han drog til København.

Gerhard Nielsen slog tidligt ind på det alsidige landbrug. Han var en af de første husmænd, der lagde sig efter frøavl, på havedyrkningens område var han en foregangsmand, og på de 8 tdr. land holdt han 5-6 køer plus opdræt.

I 1907 skiftede vi om til jerseykøer, og siden den tid var der ikke en eneste reagent i besætningen, fortæller Gerhard Nielsen. Køerne bestod tuberkulinprøven gang på gang, til jeg i 1926 solgte ejendommen i Kragelund og flyttede her til Herrested. Det skal ingen hemmelighed være, at jeg sværger til jerseyracen. De store køer får først deres værdi, når de dør, men de små har den, mens de er levende. Jerseykøen er uden tvivl den helt ideale husmandsko.

Det er ikke så helt let at få Gerhard Nielsen til at rykke ud med en fortegnelse over de mange anerkendelser, han i årenes løb har hjemført for ypperlig dyrkning af sit husmandsbrug, men endelig får jeg ham til at nævne de vigtigste:

I 1904 afholdt Dansk Husmandsforening udstilling i Hosens. Jeg udstillede røer og korn og fik tildelt 1. præmie. Diplomet herfra var forøvrigt udstillet på Bellahøj i 1938. I 1906 og 1907 fik jeg præmier for ypperlig dyrkning af husmandsbrug, en anerkendelse, der kun kan fås 2 gange. I 1910 fik jeg tildelt hædersgave for ypperlig dyrkning af husmandsbrug, og i 1921 opnåede jeg ærespræmie (et sølvbæger) i markkonkurrencen, der afholdtes i forbindelse med de fynske husmænds store udstilling i Odense.

Naturligvis kom Gerhard Nielsen tidlig med i husmandsbevægelsens arbejde, og han omtaler med megen anerkendelse de første pionerer.

De, der lagde den første spire, bør man se op til, siger han, og man må aldrig glemme, at det var under små og fattige kår, de virkede. De guldkorn, som f.eks. Anders Jørgensen såede, er mere værd end noget andet. Den første landmandsbog, jeg fik ihænde var Anders Jørgensens "Den lille vejleder" fra 1904. Den kom til at danne grundlag for min samling. Et ord der synes skabt som motto for husmandsbevægelsen, findes iøvrigt i Povel Juels "EN god Bonde" fra 1722. Det lyder således: "Det er den, som jord bruger, nytteligere, at hand forbedrer end hand forøger sin Ager og Eng".

Gerhard Nielsen var medstifter af Herrested husmandsforening i 1907, og han har været et virksomt og interesseret medlem i alle de 35 år siden.

Om sin konsulentvirksomhed beretter han såre beskedent.

Begrundet på sygdom solgte jeg min ejendom i Kragelund i foråret 1926, og da jeg blev ledig, fandt Nyborgkredsens husmandsforeninger anledning til at antage mig som konsulent i planteavl og havebrug. Det skal jeg altså nu sige farvel til, atter på grund af sygdom. Jeg har i de 15 år beskæftiget mig med alt muligt. Man har vel været en og anden til gavn, det har man vel? Vi har afholdt udstillinger og markkonkurrencer, men ellers har vi jo virket under små og beskedne forhold.

Det kan måske siges, men lige så sikkert er det, at Gerhard Nielsen aldrig har skånet sig selv. Han har fartet rundt fra sogn til sogn og givet mangt et godt råd, både på møder og på tomandshånd. Ikke mindst det sidste. Der er mangen husmandskone, som takker Gerhard for, at hun har fået sat skik på sin have, både prydhave og nyttehave. Og som sit store forbillede, konsulent Munkegård, evner Gerhard Nielsen at få husmændene og deres koner til at lukke sig op, så der kan komme en frugtbringende meningsudveksling i gang.

Vi går atter i gang med at snakke bøger.

De sjældneste ting findes blandt de bøger, der vedrører husmændene, siger han. Der er to mænd, jeg i særlig grad står i taknemlighedsgæld til, og det er nu afdøde statskonsulent K. Hansen og biblioteksassistent C.C. Nielsen. De har skaffet mig det meste. Og sidst, men ikke mindst antikvarboghandlerne. Antikvarboghandlerne er landets intelligenteste bogkendere. En antikvarboghandler skal vide lige så meget som 10 almindelige boghandlere tilsammen. Han skal på stående fod kunne afgøre, om en bog er trykt i et stort oplag, eller om den er sjælden. Værdien afhænger jo af oplagets størrelse. Dernæst bør biblioteksfolkene nævnes. Det er samfundets største tjenere, thi de uddeler forhåbentlig kun de gode rigdomme og lader de dårlige ligge.

Jeg har ikke samlet alene for min egen fornøjelses skyld, men i det håb, at mine bøger må kunne komme til at gøre gavn en anden gang, og det er mit inderligste ønske, at bøgerne efter min død bliver anbragt sådan, at de kommer til at virke stadig.

Jo, Gerhard Nielsen skal nok få tiden til at gå, selv om han nu om kort tid siger farvel til konsulentgerningen. Han har 5 skp. land have at passe, og så har han sine bøger, og det er ingen overdrivelse, når ? i samtalens løb sammenfatter sine følelser for bøgerne i disse ord: Jeg (el)sker dem, ja jeg elsker dem!
Knud Følner

Odense amt, Vends herred, Indslev sogn

En gård i Kærbyholm

13/4 mil fra Middelfart.

Dens nuværende ejer er Hans ANton Jesper Hansen, som overtog den efter sin svigerfader 1905. H.A. J. Hansen er født på Fønsskov Ellegård 1876 og gift med Maren Jørgine Hansine Jørgensen, født på ejendommen 1882.

Matr. nr. 3a m.fl af Kærbyholm. Hartkorn 9-6-3-1½ Der svares i tiende c. 19 tdr. korn. Ejendomsskylden er 52.000 kr, brandassurance for hovedbygning 10.000 kr., for avlsbygninger 19.090 kr., besætning 8170 kr., inventar 3256 kr. og avl 7002 kr. Det samlede areal udgør 60 tdr. ld deraf ager 51, eng 4, mose 1, skov 2, have og gårdsplads 2 tdr. ld. Gården drives af ejeren.

Af agermarken drives 48 tdr. ld i en 6 marksdrift med: 1½ byg, ½ havre, 2½ staldfoder, ½-6-rd byg, 3. rug, 4. roer, 5. blandsæd, 6. kløver og græs. 2 tdr. ld dyrkes med lucerne og 1 td. ld. henligger som permanent græsgang. Staldgødning anvendes til roer med 30 læs, til staldfoder og 6-rd byg med 18 læs pr. td. ld. Kunstgødning gives til roer med 200 pd 18pct. superf. og 100 pd. Chilis pr. td ld. Jorden er temmelig ensartet, god lermuld med lerunderlag. Gennemsnitsudbyttet er af rug 17, byg 15, blandsæd 22 og havre 18 fold. Den fortrinlige besætning består f.t. af 24 køer, 15 stk. ungvæg og kalve, 1 tyr, 6 heste, 2 plage og føl samt 12 får og lam. Sidste år solgtes c. 50 fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes ved eget tillæg og er af rød dansk race. Mælkemængden var sidste år gennemsn c. 8000 pd pr. ko; den leveres til Kærbyholm andelsmejeri. Det normale folkehold er 1 fodermester, 1 forkarl, 1 karl, 1 dreng, 2 piger, 1 daglejer og i høsten 2 mand ekstra.

Gårdens hovedbygning, der ligger i N og S, opført i smuk og smagfuld stil, er bygget af grundmur og har frontespice med 3-fags kvist til havesiden; den rummer en stor og smuk 9 værelses lejlighed. Heste- og kostalden findes i n. sidelænge, opført af grundmur med jernbjælker og murede hvælvinger og tækket med cementsten. En længe, der rumme vognport og svinestald ligger i s. side af gården, bygget af grundmur med stråtag. Laden er ligeledes opført af grundmur med stråtag.

Hovedbygningen ligger frit; sidelængerne er sammenbyggede med kostalden.

Gårdens ejere indtil 1808 af Jørgen Rasmussen og derefter af hans søn Jørgen Jørgensen, hvis svigersøn Jørgen Larsen, besad den 1837; hans søn, Jørgen Jørgensen ejede den 1870-1905, da den nuv. ejer overtog den.

Haven findes ø for hovedbygningen. En c. 75 alen lange lindeallé fører ind til gården.

Dyrlæge Rasmus Pedersen Nygaard, f. 1850 i Boulstrup, Odder.

Dyrlægeeksamen 1880.

Ved landvæsenet 1868-70. Avlsforvalter på forskellige gårde.

Praksis i Tømmerby til 1886, overtog dyrlæge Møllers praksis i Mejlbj, Hjortshøj 1886.

Andelspioneren Anders Nielsen, Svejstrup Østergård. [Nedergaards sogne- og præstehistorie. Århus stift, s. 388]

Gårdejer Anders Nielsen, Svejstrup Østergård [*1859 + 1928] var en af den danske andelsbevægelses førstemænd. Han var født på Jægergården i Ry, blev landbrugskandidat 1879, var højskolelærer i Karlebo i 3 år og mejerikonsulent under professor Segelcke. 1882 købte han Svejstrup Østergård og drev desuden sin hustrus fødegård, Kragsbjerggården. Han var fagligt dygtigt og meget virkelysten, blev 1885 formand for Skanderborg Landboforening, sad i Det kgl. Landhusholdningsselskab styrelse til 1915, blev formand for De jyske Landboforeninger, løste under krigen 1914-18 mange problemer om landbrugets produktion og eksport. Sit egentlige felt fik han inden for andelsbevægelsen.

ra midt i 1890'erne tog denne bevægelse fart og Anders Nielsen fik snart en førerplads der, han fik 1898 oprettet Jydsk Andels-Foderstofforretning. 1901 Jydsk Andelsgødningsforretning, Mejeriernes Fællesindkøb og 1911 Dansk Andelscementfabrik. Mejeribruget havde hans særlige interesse, han fik kvalitetsmærket, lurmærket, indført 1900 og blev De danske Mejeriforeningers Fællesorganisations formand. Fra 1909 til sin død redigerede han Andelsbladet og 1914 fik han gennemført Den danske Andelsbank. Men da banken måtte standse 1925, trak han sig tilbage fra sine mange tillidsposter. Dens afvikling tjente ham til personlig oprejsning. 1908-09 var han folketingsmand (Sæby) for Venstre, men rigsdagsarbejdet vandt ikke hans interesse i særlig grad. Han var en foregangsmand og på flere områder en ubestridt fører. Et mindesmærke med portrætrelief er rejst på Svejstrup Østergårds mark.

Send mail til mail@fynhistorie.dk med spørgsmål og kommentarer til denne web site.
Copyright © 2000 [DKviaNET A/S](#), hvor intet andet er angivet. www.fynhistorie.dk